

582/1991 Sb. Zákon

České národní rady
ze dne 17. prosince 1991

O organizaci a provádění sociálního zabezpečení

SHRNUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA

JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení drží pohromadě celý systém dávek. Zákon č.582/1991Sb., nazývaný **procesní sociální zákon**, upravuje **ČSSZ, OSSZ a evidenci pojištění**. Stanoví **lhůty, formuláře a odvolání**.

Zaměstnavatel vede **ELDP** a posílá ho elektronicky; chybu může opravit **dodatkem**. Úřad musí rozhodnout o důchodu do 90 dnů; opožděná platba nese úrok. Pojistné lze prominout při **živelných pohromách**.

Pojištěnec sleduje **ePortál ČSSZ**, kde vidí odpracované roky; exekutor smí sáhnout na dávku jen v mezích zákona. Lékař OSSZ kontroluje **pracovní neschopnost** a musí se ohlásit předem.

Jasná procesní pravidla zrychlují dávkové řízení a chrání práva pojištěnců i plátců.

Vyhlášeno dne 31. prosince 1991, datum poslední novelizace 1. července 2025

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

Úvodní ustanovení

Předmět úpravy

§ 1

Tento zákon upravuje organizační uspořádání sociálního zabezpečení, působnost České správy sociálního zabezpečení, územních správ sociálního zabezpečení, Institutu posuzování zdravotního stavu a orgánů státní správy

v sociálním zabezpečení a k výběru příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, úkoly občanů a zaměstnavatelů při provádění sociálního zabezpečení a řízení ve věcech důchodového pojištění a důchodového zabezpečení, včetně řízení ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, státní sociální podpory, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče a ve věcech osob zdravotně znevýhodněných. Tento zákon dále upravuje postup při úhradě náhrady mzdy nebo platu za pracovní volno související s akcí pro děti a mládež (dále jen „náhrada mzdy nebo platu“), kterou poskytl zaměstnavatel zaměstnanci podle § 203a zákoníku práce.

§ 2

Sociální zabezpečení podle tohoto zákona zahrnuje důchodové pojištění.²⁾

§ 3

Organizační uspořádání sociálního zabezpečení

(1) Sociální zabezpečení provádí orgány sociálního zabezpečení.

(2) Na úseku sociálního zabezpečení vykonávají působnost též obecní úřady, obecní živnostenské úřady (dále jen „živnostenské úřady“), orgány Finanční správy České republiky a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

(3) Orgány sociálního zabezpečení jsou:

- a) ministerstvo práce a sociálních věcí,
- b) Česká správa sociálního zabezpečení,
- c) územní správy sociálního zabezpečení,
- d) Institut posuzování zdravotního stavu,
- e) ministerstvo vnitra,
- f) ministerstvo spravedlnosti,
- g) ministerstvo obrany.

§ 3a

(1) Česká správa sociálního zabezpečení, Institut posuzování zdravotního stavu a územní správy sociálního zabezpečení jsou správními úřady. Česká správa sociálního zabezpečení je účetní jednotkou. Pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů má Institut posuzování zdravotního stavu a územní správy sociálního zabezpečení postavení vnitřních organizačních jednotek České správy sociálního zabezpečení.

(2) Služební vztahy státních zaměstnanců v České správě sociálního zabezpečení, v Institutu posuzování zdravotního stavu a v územních správách sociálního zabezpečení se řídí zákonem o státní službě. Pracovněprávní

vztahy zaměstnanců v České správě sociálního zabezpečení, v Institutu posuzování zdravotního stavu a v územních správách sociálního zabezpečení se řídí zákoníkem práce.

(3) V čele České správy sociálního zabezpečení je ústřední ředitel; jeho výběr, jmenování a odvolání se řídí zákonem o státní službě. V čele Institutu posuzování zdravotního stavu a územní správy sociálního zabezpečení je ředitel; jeho výběr, jmenování a odvolání se řídí zákonem o státní službě.

ČÁST DRUHÁ

Úkoly orgánů sociálního zabezpečení, dalších orgánů a obcí v sociálním zabezpečení

Ministerstvo práce a sociálních věcí

§ 4

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „ministerstvo“)

- a) řídí a kontroluje výkon státní správy v sociálním zabezpečení,
- b) řídí Českou správu sociálního zabezpečení,
- c) zajišťuje úkoly vyplývající z mezinárodních smluv v sociálním zabezpečení,
- d) zajišťuje úkoly související s dalším rozvojem sociálního zabezpečení.

(2) Ministerstvo posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku Institutu posuzování zdravotního stavu; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.

(3) Ministr práce a sociálních věcí může odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení a může pověřit správy sociálního zabezpečení, aby odstraňovaly tvrdosti v jednotlivých případech.

§ 4a

Ministerstvo předkládá vládě do 30. června kalendářního roku, který končí číslicí 4 nebo 9, Zprávu o stavu důchodového systému České republiky a o jeho předpokládaném vývoji se zřetelem na demografickou situaci České republiky a na očekávaný populační a ekonomický vývoj. Tato zpráva obsahuje zejména informaci o tom, jak by měl být důchodový věk stanoven, aby bylo dosaženo stavu, kdy by očekávaná střední délka života jednotlivých generací při jeho dosažení činila jednu čtvrtinu součtu tohoto věku a této očekávané střední délky života, a to pro všechny osoby, které dosáhly v roce předložení zprávy věku 25 až 54 let; tato informace vychází z údajů obsažených ve zprávě zpracované Českým statistickým úřadem podle § 10b.

§ 4c

Integrovaný informační systém Ministerstva práce a sociálních věcí

(1) Integrovaný informační systém Ministerstva práce a sociálních věcí je informačním systémem veřejné správy, jehož správcem je ministerstvo a který zahrnuje

- a) Jednotný informační systém práce a sociálních věcí podle zákona o Úřadu práce České republiky a informační systémy, které jsou jeho součástí podle zvláštních právních předpisů,
- b) Integrovaný informační systém České správy sociálního zabezpečení, který zahrnuje informační systémy, které jsou jeho součástí podle zvláštních právních předpisů nebo které slouží k plnění úkolů České správy sociálního zabezpečení, územních správ sociálního zabezpečení nebo Institutu posuzování zdravotního stavu,
- c) další informační systémy, jejichž správcem je ministerstvo a které slouží k plnění úkolů
  - 1. ministerstva,
  - 2. České správy sociálního zabezpečení,
  - 3. územních správ sociálního zabezpečení,
  - 4. Institutu posuzování zdravotního stavu, nebo
  - 5. Úřadu práce České republiky,
- d) evidence jednotných měsíčních hlášení zaměstnavatele podle § 123q.

(2) Ministerstvo zřídí České správě sociálního zabezpečení, územním správám sociálního zabezpečení, Institutu posuzování zdravotního stavu a Úřadu práce České republiky přístup k údajům Integrovaného informačního systému Ministerstva práce a sociálních věcí v rozsahu nezbytném pro plnění jejich úkolů a tento přístup eviduje. Ostatním orgánům a osobám ministerstvo zřídí přístup k údajům Integrovaného informačního systému Ministerstva práce a sociálních věcí, jen stanoví-li tak zákon.

(3) Správcem osobních údajů jsou jednotlivé orgány státní správy uvedené v odstavci 2 ve vztahu k osobním údajům, které při výkonu své činnosti získávají a zpracovávají.

§ 5

Česká správa sociálního zabezpečení

Česká správa sociálního zabezpečení

a) rozhoduje

- 1. o dávkách důchodového pojištění, pokud není v tomto zákoně stanoveno, že o nich rozhoduje jiný orgán sociálního zabezpečení, a zařizuje výplaty těchto dávek,
- 2. o povinnosti občana vrátit dávku důchodového pojištění poskytnutou neprávem nebo v nesprávné výši, pokud je o této dávce oprávněna rozhodovat,
- 3. o povinnosti zaměstnavatele nahradit neprávem vyplacené částky na dávce důchodového pojištění, pokud je o

této dávce oprávněna rozhodovat,

4. o odvoláních proti rozhodnutí územní správy sociálního zabezpečení,
  5. o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jí bylo v jednotlivých případech svěřeno,
  6. o převodech důchodových práv podle § 105a zákona o důchodovém pojištění a zařizuje tyto převody,
- b) jedná před soudem v řízení o přezkoumání rozhodnutí ve věcech sociálního zabezpečení,
- c) plní úkoly při výplatě dávek sociálního zabezpečení do ciziny,
- d) řídí a kontroluje činnost Institutu posuzování zdravotního stavu a územních správ sociálního zabezpečení,
- e) zajišťuje plnění úkolů vyplývajících z práva Evropské unie a plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv v oblasti důchodového pojištění a v oblasti pojistného na sociální zabezpečení,
- f) zajišťuje vydávání tiskopisů předepsaných podle tohoto zákona,
- g) vede registr pojištěnců důchodového pojištění (dále jen „registr pojištěnců“),
- h) vyrozumívá Institut posuzování zdravotního stavu [§ 6b odst. 2 písm. c)] o tom, že občan, který je dočasně práce neschopným, byl uznán invalidním na základě soudního řízení o žalobě,
- i) zajišťuje správu údajů Integrovaného informačního systému České správy sociálního zabezpečení; správou údajů se rozumí jejich sběr a zpracování,
- j) zajišťuje správu a provoz technických a programových prostředků k přístupu k Integrovanému informačnímu systému Ministerstva práce a sociálních věcí.

Územní správy sociálního zabezpečení

§ 6

- (1) Názvy, sídla a správní obvody územních správ sociálního zabezpečení, v kterých plní územní správy sociálního zabezpečení úkoly podle tohoto zákona a podle jiných právních předpisů, jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu.
- (2) Územní správy sociálního zabezpečení plní v rámci své působnosti úkoly stanovené tímto zákonem, pokud není jinými obecně závaznými předpisy stanoveno, že tyto úkoly plní jiný orgán.
- (3) Územní správy sociálního zabezpečení
- a) rozhodují
    1. ve sporných případech o vzniku a zániku důchodového pojištění,
    3. ve sporu mezi občanem a jeho zaměstnavatelem o správnost zápisu v evidenčním listu důchodového pojištění (dále jen „evidenční list“),

7. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně záloh, o penále a o přirážce k pojistnému na sociální zabezpečení a o zřízení zástavního práva v případě dluhu na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, penále nebo pokutě,

9. o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jim bylo v jednotlivých případech svěřeno,

11. o době a rozsahu péče muže o dítě ve věku do 4 let, jde-li o dobu péče o toto dítě po 31. prosinci 1995 do 30. června 2007, a o době a rozsahu péče o dítě ve věku do 18 let, je-li dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, a péče osoby pečující osobně o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let, jde-li o dobu péče o tyto děti a bezmocné osoby po 31. prosinci 1995 do 31. prosince 2006,

12. o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu, která je podle zvláštního právního předpisu ^{52b)} závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost), jde-li o dobu péče o tuto osobu po 31. prosinci 2006, a o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je podle zvláštního právního předpisu ^{52b)} závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost),

13. o tom, zda osoba samostatně výdělečně činná pečuje o dítě do 4 let věku nebo o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), v největším rozsahu ^{52c)}, a o tom, u koho se v případě současné péče o více dětí do 4 let věku uplatní péče o dítě do 4 let věku jako důvod pro to, aby se samostatná výdělečná činnost považovala za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost,

14. ve sporu o to, která osoba pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu z důvodu výchovy dítěte ⁸⁶⁾ osobně pečovala o dítě v největším rozsahu; tento spor vzniká, má-li být na základě žádosti pojištěnce zvýšena procentní výměra starobního důchodu za vychované dítě, k jehož výchově již bylo nebo má být přihlédnuto při zvýšení procentní výměry starobního důchodu u jiného pojištěnce, který trvá na tom, že o dítě pečoval v největším rozsahu,

17. o započtení celého kalendářního roku do doby zaměstnání před 1. lednem 1976, jestliže člen jednotného zemědělského družstva nepracoval stanovený počet pracovních dnů, popřípadě jinak určený pracovní úvazek,

18. ve věcech osob zdravotně znevýhodněných,

c) vrací zaměstnanci přeplatek na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

h) vedou potřebnou statistiku a účetní evidenci předepsanou v sociálním zabezpečení,

ch) vedou evidenci pro účely důchodového pojištění osob samostatně výdělečně činných a občanů dobrovolně účastných důchodového pojištění, ⁵³⁾ kteří si platí pojistné na důchodové pojištění,

i) sepisují žádosti o dávky důchodového pojištění v případech stanovených tímto zákonem,

- j) opatřují a předkládají České správě sociálního zabezpečení na její žádost podklady pro rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění a pro vymáhání neprávem vyplacených částek dávek důchodového pojištění,
- k) navrhují České správě sociálního zabezpečení zápočet dob pojištění a náhradních dob pojištění ve sporných případech a zápočet doby vojenské služby v jiných než spojeneckých armádách, kterou konali povinně občané v době nesvobody, včetně doby zajetí,
- l) poskytují občanům a zaměstnavatelům odbornou pomoc ve věcech sociálního zabezpečení a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- o) kontrolují plnění povinností občanů a zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení, plnění povinností plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a plnění povinností stanovených při provádění sociálního zabezpečení poskytovateli zdravotních služeb,
- r) vybírají pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti včetně záloh podle zvláštního zákona³²⁾ a vymáhají pohledávky ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně pohledávek v těchto věcech na základě mezinárodních smluv; přitom jsou oprávněny provádět správní výkon rozhodnutí,
- t) vymáhají pohledávky na dávkách důchodového pojištění; přitom jsou oprávněny provádět správní výkon rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění,
- u) mohou převzít plnění některých úkolů spojených s prováděním důchodového pojištění zaměstnanců zaměstnavatelů, kteří neplní povinnosti při provádění důchodového pojištění,
- v) vydávají na žádost osob samostatně výdělečně činných potvrzení o výši měsíčního vyměřovacího základu pro stanovení záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti pro účely posouzení nároku na dávky státní sociální podpory,
- y) navrhují živnostenskému úřadu zrušení živnostenského oprávnění podnikateli z důvodu neplnění závazků podnikatele vůči státu,
- z) spolupracují s Institutem posuzování zdravotního stavu při výkonu posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti podle § 8 a mohou převzít plnění některých úkolů Institutu posuzování zdravotního stavu v oblasti archivnictví a výkonu spisové služby.

§ 6a

- (1) Územní správy sociálního zabezpečení zřizují jako své organizační jednotky kontaktní pracoviště.
- (2) Kontaktní pracoviště působí v každém okrese a v hlavním městě Praze s výjimkou okresů Praha-východ, Praha-západ, Plzeň-jih, Plzeň-sever a Brno-venkov. Úkoly kontaktních pracovišť v okresech Praha-východ a Praha-západ plní kontaktní pracoviště v hlavním městě Praze, úkoly kontaktních pracovišť v okresech Plzeň-jih a Plzeň-sever plní kontaktní pracoviště v okrese Plzeň-město a úkoly kontaktního pracoviště v okrese Brno-venkov plní kontaktní pracoviště v okrese Brno-město.
- (3) Kontaktní pracoviště územní správy sociálního zabezpečení

- a) plní úkoly podle § 6 odst. 3 písm. ch), i), l), u) a v),
- b) přijímá návrhy na zahájení řízení podle § 85 odst. 2 věty druhé a další podání ve věcech důchodového pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- c) vydává potvrzení podle § 22d zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- d) umožňuje Institutu posuzování zdravotního stavu posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti v místě svého územního obvodu pro občany, kteří mají v tomto obvodu místo trvalého pobytu nebo místo hlášeného pobytu, jde-li o cizince, pokud je při tomto posouzení potřebná osobní přítomnost posuzovaného občana; občan se může s tímto kontaktním pracovištěm dohodnout, že toto posouzení bude provedeno jiným kontaktním pracovištěm v územním obvodu místně příslušné územní správy sociálního zabezpečení, pokud tomu na jiném kontaktním pracovišti nebrání vážné provozní důvody,
- e) zajišťuje provedení úkonu v místě svého územního obvodu, pokud je k provedení úkonu potřebná osobní přítomnost občana nebo právnické osoby, je-li v tomto obvodu sídlo zaměstnavatele podle § 7 odst. 1 písm. c) nebo místo podle § 7 odst. 1 písm. d), e), g) a i).

(4) Územním obvodem kontaktního pracoviště je území okresu a hlavního města Prahy, v němž bylo kontaktní pracoviště zřízeno podle odstavce 1 nebo v němž plní úkoly podle odstavce 2.

§ 6b

Institut posuzování zdravotního stavu

(1) Zřizuje se Institut posuzování zdravotního stavu se sídlem v Hradci Králové. Institut posuzování zdravotního stavu je správním úřadem s celostátní působností.

(2) Institut posuzování zdravotního stavu

- a) posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů v rozsahu stanoveném tímto zákonem (§ 8),
- b) doporučuje v rámci kontrolní lékařské prohlídky (§ 8 odst. 3) zařazení fyzických osob, které přestaly být invalidními, na pracovní rehabilitaci podle zákona o zaměstnanosti,
- c) vyrozumívá písemně ošetřujícího lékaře o tom, že občan, který je dočasně práce neschopný, byl uznán invalidním na základě soudního řízení o žalobě,
- d) zajišťuje podklady k posuzování zdravotního stavu v rozsahu vyplývajícím z přímo použitelných předpisů Evropské unie a z mezinárodních smluv,
- e) spolupracuje s územními správami sociálního zabezpečení při poskytování odborné pomoci občanům a zaměstnavatelům ve věcech sociálního zabezpečení podle § 6 odst. 3 písm. l).

§ 7

Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost územní správy sociálního zabezpečení, nestanoví-li se v tomto zákoně jinak, se řídí

- a) sídlem zaniklého zaměstnavatele v případech uvedených v § 6 odst. 3 písm. u),
- b) místem trvalého pobytu občana nebo místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, jde-li o cizince, v případech uvedených v § 6 odst. 3 písm. a) bod 18, písm. c), ch), k), o), r) a v) a v § 82 odst. 1,
- c) sídlem zaměstnavatele v případech uvedených v § 6 odst. 3 písm. o), r) a u), nelze-li určit místní příslušnost podle písmene d) bodu 1; je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, řídí se místní příslušnost územní správy sociálního zabezpečení místem trvalého pobytu fyzické osoby, popřípadě, jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, a nemá-li fyzická osoba hlášený ani trvalý pobyt v České republice a její místo trvalého pobytu je v cizině, místem jejího podnikání na území České republiky, popřípadě je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, která nemá trvalý ani hlášený pobyt na území České republiky a ani na území České republiky nepodniká, avšak zaměstnává pro svou potřebu na území České republiky zaměstnance, řídí se místní příslušnost územní správy sociálního zabezpečení místem výkonu práce těchto zaměstnanců v případech uvedených v § 6 odst. 3 písm. o), r) a u),
- d) v případech podle § 6 odst. 3 písm. a) bodu 3, písm. o), r) a u)
  - 1. místem útvaru zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd, jde-li o zaměstnavatele podle § 83 odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona o nemocenském pojištění,
  - 2. určením České správy sociálního zabezpečení, jde-li o zaměstnavatele podle § 83 odst. 1 písm. a) bodu 2 zákona o nemocenském pojištění,
- e) místem výkonu samostatné výdělečné činnosti v případech uvedených v § 6 odst. 3 písm. ch), o), r) a v), nemá-li osoba samostatně výdělečně činná místo trvalého pobytu na území České republiky, popřípadě, jde-li o cizince, místo hlášeného pobytu v České republice^{9a)}; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná územní správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení fyzické osoby převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti,
- f) v případech kontroly pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
  - 1. místem sídla organizačního útvaru, ve kterém je vedena evidence platů státních zaměstnanců, jde-li o zaměstnavatele podle § 83 odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona o nemocenském pojištění, nebo
  - 2. určením České správy sociálního zabezpečení, jde-li o zaměstnavatele podle § 83 odst. 1 písm. a) bodu 2 zákona o nemocenském pojištění,
- g) místem trvalého pobytu, popřípadě, jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, osoby, která byla bezmocná před 1. lednem 2007 nebo která je závislá na péči nebo pomoci jiné osoby, v případech uvedených v § 6 odst. 3 písm. a) bodech 11 až 13; přitom je rozhodné místo trvalého, popřípadě hlášeného pobytu ke dni skončení péče, a v případě trvání péče místo trvalého, popřípadě hlášeného pobytu ke dni podání návrhu na zahájení řízení (§ 85 odst. 2),

h) místem, kde se nachází provozovna, ve které se vykonává činnost na základě státního povolení k provozování živnosti vedení spisovny⁷⁸⁾, anebo spisovna nebo správní archiv podle zákona upravujícího archivnictví a spisovou službu, v případech uvedených v § 35a odst. 7,

i) místem trvalého pobytu, popřípadě jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, osoby, na základě jejíž žádosti vznikl spor uvedený v § 6 odst. 3 písm. a) bodě 14.

(2) Místní příslušnost územní správy sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle odstavce 1 písm. c), d) a f) a podle § 39 odst. 1 se řídí místní příslušností územní správy sociálního zabezpečení pro provádění nemocenského pojištění určené rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení podle § 83 odst. 6 zákona o nemocenském pojištění.

§ 8

Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti

(1) Institut posuzování zdravotního stavu posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob pro účely sociálního zabezpečení a pro účely poskytnutí dávek a průkazu osoby se zdravotním postižením podle jiných právních předpisů^{9b)} při zjišťovacích a kontrolních lékařských prohlídkách. Za tím účelem posuzuje

a) invaliditu a změnu stupně invalidity,

b) dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu výdělečnou činnost,

c) zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou,

e) schopnost pohyblivosti a orientace pro účely řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením a zda jde pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku o osobu s postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu podle zvláštního právního předpisu⁸⁵⁾ a zdravotní stav nevylučuje poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku,

g) stupeň závislosti fyzické osoby pro účely příspěvku na péči.

(2) Institut posuzování zdravotního stavu provede zjišťovací lékařskou prohlídku na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán.

(3) Institut posuzování zdravotního stavu provede kontrolní lékařskou prohlídku

a) v termínu určeném při předchozím posouzení Institutem posuzování zdravotního stavu na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán; v tomto případě je Institut posuzování zdravotního stavu povinen informovat příslušný správní orgán o výsledku posouzení,

b) zjistí-li posudkově významné skutečnosti, které odůvodňují provedení kontrolní lékařské prohlídky; v tomto případě je Institut posuzování zdravotního stavu povinen informovat příslušný správní orgán o výsledku posouzení,

- c) z podnětu orgánu sociálního zabezpečení nebo správního orgánu, na základě jehož žádosti provedl Institut posuzování zdravotního stavu zjišťovací lékařskou prohlídku; v těchto případech je Institut posuzování zdravotního stavu povinen informovat příslušný orgán o výsledku posouzení,
- d) z podnětu orgánu pomoci v hmotné nouzi, jde-li o prokázání trvání invalidity třetího stupně pro účely řízení o dávce pomoci v hmotné nouzi a již uplynula platnost posudku; v těchto případech je Institut posuzování zdravotního stavu povinen informovat orgán pomoci v hmotné nouzi o výsledku posouzení,
- e) z podnětu Úřadu práce České republiky, jde-li o ověření skutečnosti, zda fyzická osoba je osobou se zdravotním postižením; v těchto případech je Institut posuzování zdravotního stavu povinen informovat Úřad práce České republiky o výsledku posouzení, nebo
- f) z podnětu fyzické osoby, která byla uznána invalidní, avšak její žádost o přiznání invalidního důchodu byla zamítnuta a již uplynula platnost posudku, jde-li o prokázání, že je osobou se zdravotním postižením podle zákona o zaměstnanosti; v tomto případě je Institut posuzování zdravotního stavu povinen informovat příslušný správní orgán o výsledku posouzení,
- g) z podnětu ministerstva; v tomto případě je Institut posuzování zdravotního stavu povinen informovat ministerstvo o výsledku posouzení.

(4) Úkoly Institutu posuzování zdravotního stavu uvedené v odstavci 1 může plnit pouze lékař nebo odborný nelékařský zdravotnický pracovník. Odborným nelékařským zdravotnickým pracovníkem se pro účely plnění těchto úkolů rozumí nelékařský zdravotnický pracovník, který je způsobilý k výkonu povolání všeobecná sestra, dětská sestra, porodní asistentka, ergoterapeut, zdravotně-sociální pracovník, zdravotnický záchranář nebo fyzioterapeut a získá zvláštní odbornou způsobilost pro plnění těchto úkolů absolvováním certifikovaného kurzu podle zákona o nelékařských zdravotnických povoláních⁸⁷); podmínku absolvování certifikovaného kurzu je třeba splnit do 24 měsíců ode dne nástupu odborného nelékařského zdravotnického pracovníka do zaměstnání. Posudek Institutu posuzování zdravotního stavu vydaný podle odstavce 1 musí být schválen a podepsán lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu. Je-li lékař Institutu posuzování zdravotního stavu nebo odborný nelékařský zdravotnický pracovník vedoucím zaměstnancem, je oprávněn dávat státnímu zaměstnanci příkazy k výkonu státní služby podle zákona o státní službě.

(5) Institut posuzování zdravotního stavu podává posudky o tom, zda zdravotní stav osob, jejichž důchodové pojištění provádějí orgány uvedené v § 9, odůvodňuje poskytnutí dávky důchodového pojištění anebo dávky nebo služby sociální péče.

(6) Při posuzování podle odstavce 1 vychází Institut posuzování zdravotního stavu zejména z nálezu ošetřujícího lékaře, popřípadě také z vyšetření dětského klinického psychologa v případě pervazivních vývojových poruch, výsledků funkčních vyšetření a výsledků vlastního vyšetření lékaře, který plní úkoly Institutu posuzování zdravotního stavu podle odstavce 1, a z podkladů stanovených jinými právními předpisy^{9d}).

(7) Institut posuzování zdravotního stavu posuzuje invaliditu a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu výdělečnou činnost pro účely řízení o námitkách (§ 88). Institut posuzování zdravotního stavu posuzuje, zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou pro účely odvolacího řízení. Rozhoduje-li o důchodu orgán sociálního zabezpečení uvedený v § 9 odst. 1, vydává Institut posuzování zdravotního stavu posudky podle věty první na základě žádosti tohoto orgánu. Úkoly Institutu posuzování

zdravotního stavu podle vět první a druhé může plnit pouze lékař. Z posuzování podle vět první a druhé je vyloučen lékař, který tutéž věc posuzoval nebo pro takové posouzení vypracoval podklad pro účely rozhodnutí správního orgánu v prvním stupni řízení. Posuzování zdravotního stavu podle vět první a druhé musí být vedeno odděleně od posuzování zdravotního stavu pro rozhodování orgánu sociálního zabezpečení v prvním stupni řízení a nemohou se na něm podílet osoby, které se účastnily řízení o vydání rozhodnutí v prvním stupni řízení.

(8) Institut posuzování zdravotního stavu předá nebo zašle občanu do 7 dnů stejnopis posudku vydaného podle odstavce 1 písm. a) nebo podle odstavce 7 věty první; náležitosti tohoto posudku stanoví prováděcí právní předpis.

§ 9

Ministerstva obrany, vnitra a spravedlnosti

(1) Důchodové pojištění provádí, řídí a kontroluje u

a) vojáků z povolání a vojáků, kteří jsou po dobu činné služby hmotně zabezpečeni jako vojáci z povolání (dále jen „vojáci z povolání“), ministerstvo obrany,

b) příslušníků Policie České republiky, příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky, příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníků Bezpečnostní informační služby, příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace a osob, kterým je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu, a to i po ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci, ministerstvo vnitra,

c) příslušníků Vězeňské služby České republiky ministerstvo spravedlnosti.

(2) Orgány ministerstva obrany, ministerstva vnitra a ministerstva spravedlnosti rozhodují v oboru své působnosti o dávkách důchodového pojištění vojáků z povolání, příslušníků uvedených v odstavci 1 písm. b), příslušníků Vězeňské služby České republiky (dále jen „příslušník ozbrojených sil“) a osob, kterým je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu, a provádějí jejich výplatu, jestliže

a) občan byl příslušníkem ozbrojených sil po dobu aspoň 20 let,

b) jde o

1. příslušníka ozbrojených sil, který v době služby splnil podmínky nároku na starobní důchod,
2. příslušníka ozbrojených sil, kterému ke dni 31. prosince 1992 trval služební poměr a k tomuto dni konal službu alespoň po dobu 15 let,
3. příslušníka ozbrojených sil, který v době služby nebo nejpozději do dvou roků od jejího skončení splnil podmínky nároku na invalidní důchod anebo se stal invalidním následkem úrazu nebo onemocnění vzniklých při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním,
4. příslušníka ozbrojených sil, který pobíral výsluhový příspěvek nebo příspěvek za službu podle zvláštních právních předpisů^{32a)} alespoň ke dni předcházejícímu dni vzniku nároku na důchod,
5. občana, který konal ve služebním poměru službu ve zpravodajských službách podle zvláštního právního

předpisu,^{32b)}

6. osobu, které je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu, a to i po ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci,

7. vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod po příslušníkovi ozbrojených sil, který zemřel v době služby nebo nejpozději do dvou roků od jejího skončení nebo splnil podmínku uvedenou v písmenu a) nebo po občanech uvedených v bodech 1 až 6.

(3) Ministři obrany, vnitra a spravedlnosti mohou v oboru své působnosti odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení příslušníků ozbrojených sil.

(4) O tom, zda úraz nebo onemocnění vznikly při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním, rozhodují pro účely řízení o invalidním důchodu a o důchodech pozůstalých po příslušníkovi ozbrojených sil lékařské komise zřízené v oborech působnosti ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti.

(5) Ministři obrany, vnitra a spravedlnosti mohou v dohodě s ministrem práce a sociálních věcí zřídit v oborech své působnosti posudkové komise sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu oprávněných v případech, kdy toto posouzení vyžaduje zvláštní odborné znalosti. Podává-li tato komise posudek v odvolacím řízení, je složena z jiných členů, než byla složena při původním jednání.

(6) Orgány Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti vyrozumívají Institut posuzování zdravotního stavu o tom, že občan, který je dočasně práce neschopným, byl uznán invalidním na základě soudního řízení o žalobě, pokud tyto orgány vydaly rozhodnutí o invalidním důchodu.

§ 10

Obce

(1) Obecní úřad rozhoduje o ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového pojištění (§ 118 odst. 3).

(2) Obecní úřad dohlíží, jak jím ustanovený zvláštní příjemce plní stanovené povinnosti (§ 118 odst. 4); neplní-li zvláštní příjemce své povinnosti, rozhodne obecní úřad o ustanovení jiného příjemce.

§ 10a

Živnostenské úřady

(1) Živnostenské úřady přijímají v případech stanovených tímto zákonem od osob samostatně výdělečně činných, které samostatnou výdělečnou činnost provozují na základě oprávnění podle živnostenského zákona^{32c)}, oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti, přihlášky k účasti na důchodovém pojištění a hlášení podle § 48 odst. 1 písm. a) až d).

(2) Živnostenské úřady oznamují ve stanovené lhůtě^{32d)} příslušným územním správám sociálního zabezpečení

a) skutečnosti podle odstavce 1, a to s uvedením dne, kdy tyto skutečnosti byly živnostenskému úřadu sděleny;

oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti a přihlášky k pojištění podle odstavce 1 s vyznačením dne, ve kterém byly tyto přihlášky k pojištění podány, předávají příslušným územním správám sociálního zabezpečení,

b) vznik nebo zánik oprávnění provozovat živnost, pozastavení nebo přerušení výkonu živnosti, a to s uvedením dne, ke kterému tyto skutečnosti nastaly.

§ 10b

Český statistický úřad

Český statistický úřad vypracovává pro účely zprávy předkládané podle § 4a Zprávu o očekávaném vývoji úmrtnosti, plodnosti a migrace v České republice, a to do 31. prosince kalendářního roku, který končí číslicí 3 nebo 8; Český statistický úřad je povinen tuto zprávu zveřejnit do tohoto data způsobem umožňujícím dálkový přístup. Zpráva obsahuje též údaj o věku, při jehož dosažení je očekávaná střední délka života dané generace rovna jedné čtvrtině součtu tohoto věku a této očekávané střední délky života, a informaci o očekávaném vývoji měr plodnosti, úmrtnosti a migrace pro období nejméně 50 následujících let; očekávaná střední délka života se přitom stanoví jako prostý aritmetický průměr střední délky života mužů a žen.

§ 10c

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

(1) Pro účely vydání rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy podle § 21 odst. 1 písm. a) bodu 1, 2 nebo 3 zákona o důchodovém pojištění předloží žadatel originál nebo úředně ověřenou kopii potvrzení o studiu vydaného zahraniční střední školou, vyšší odbornou školou nebo vysokou školou (dále jen „zahraniční škola“) nebo českou právnickou osobou uskutečňující vysokoškolský studijní program zahraniční vysoké školy na území České republiky v rámci spolupráce s danou zahraniční vysokou školou (dále jen „pobočka zahraniční vysoké školy“), nebo obdobný doklad nebo doklady, které obsahují

a) jméno, příjmení a datum narození žáka nebo studenta a název a sídlo zahraniční školy nebo pobočky zahraniční vysoké školy,

b) učební plán žáka nebo studenta nebo jiný výčet studovaných předmětů s uvedením jejich časového rozsahu, včetně celkového počtu vyučovacích hodin týdně, a formu a standardní délku studia, jde-li o studium na zahraniční střední nebo vyšší odborné škole,

c) název a typ zahraničního vysokoškolského studijního programu, místo a formu studia v daném programu, jde-li o studium na zahraniční vysoké škole nebo v pobočce zahraniční vysoké školy,

d) den zahájení studia na zahraniční škole, jde-li o studium na zahraniční střední nebo vyšší odborné škole; jde-li o studium na zahraniční vysoké škole, den, kdy se fyzická osoba, o jejíž zahraniční studium jde, stala studentem zahraniční vysoké školy, popřípadě, nelze-li tento den určit, den zahájení studia,

e) v případě probíhajícího studia den, kdy fyzická osoba, o jejíž studium jde, přestane být žákem nebo studentem; nelze-li tento den určit, pak standardní dobu studia potřebnou k řádnému ukončení studia, včetně vyznačení

období, ve kterém žákem nebo studentem nebyla z důvodu přerušení studia nebo z jiných důvodů, a

f) v případě ukončeného studia den, kdy fyzická osoba, o jejíž studium jde, přestala být žákem nebo studentem, včetně vyznačení období, ve kterém žákem nebo studentem nebyla z důvodu přerušení studia nebo z jiných důvodů, a diplom, jde-li o řádně ukončené studium na zahraniční vysoké škole nebo v pobočce zahraniční vysoké školy, nebo jiný doklad o ukončení studia.

(2) Žadatel dále předloží

a) podklady pro rozhodnutí vyhotovené v cizím jazyce v úředně ověřeném překladu do českého jazyka, pokud Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy nesdělí žadateli, že takový překlad nevyžaduje; takové prohlášení může Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy učinit na své úřední desce i pro neurčitý počet řízení v budoucnu,

b) na výzvu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy doklad nebo doklady o skutečnosti, že zahraniční škola i příslušný zahraniční vzdělávací nebo studijní program jsou uznávanou součástí vzdělávací soustavy příslušného cizího státu, pokud tato skutečnost nevyplývá z jiných předložených dokladů; popřípadě i doplňující informace o zahraniční škole a poskytovaném vzdělávání,

c) na výzvu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy doklad podle odstavce 1, u něhož byla pravost podpisů a otisků razítek na originálu ověřena ministerstvem zahraničních věcí státu, v němž má sídlo zahraniční škola, která doklad vydala, nebo příslušným cizozemským orgánem a příslušným zastupitelským úřadem České republiky, pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak.

(3) Nepředloží-li žadatel podklady podle odstavce 1 nebo 2, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy řízení usnesením zastaví. Předložení dokladů podle odstavce 1 a odstavce 2 písm. b) a c) lze se souhlasem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy nahradit čestným prohlášením účastníka řízení nebo svědeckou výpovědí, zanikla-li zahraniční škola, na níž se uskutečňovalo příslušné studium, nebo z jiných důvodů hodných zvláštního zřetele.

(4) Nedaří-li se prokazatelně žadateli doručovat nebo nepodaří-li se žadateli doručit do ciziny, orgán rozhodující o žádosti doručuje žadateli bez ustanovení opatrovníka veřejnou vyhláškou.

(5) Lhůta pro vydání rozhodnutí o žádosti činí 90 dnů od zahájení řízení.

(6) Účastníkem řízení podle odstavce 1 je pouze žadatel.

(7) Žadatelem může být jen fyzická osoba, o jejíž studium jde, popřípadě fyzická osoba po ní pozůstalá, má-li na rozhodnutí právní zájem.

Společná ustanovení o orgánech sociálního zabezpečení

§ 11

(1) Orgány sociálního zabezpečení jsou oprávněny v mezích své působnosti vyžadovat od státních orgánů a fyzických a právnických osob pomoc a bezplatná sdělení potřebná pro provádění sociálního zabezpečení, pro kontrolu odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pro plnění úkolů

vyplývajících pro orgány sociálního zabezpečení z práva Evropské unie^{73d)} a z mezinárodních smluv; státní orgány a fyzické a právnické osoby jsou povinny v mezích své působnosti těmto žádostem vyhovět, a to do 30 dnů ode dne vyžádání; státní orgány a zdravotní pojišťovny mohou sdělení poskytovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Příslušné úřady pověřené vedením matrik jsou povinny písemně sdělovat České správě sociálního zabezpečení v Praze údaje o úmrtí občanů starších 15 let, a to do dvou týdnů ode dne zápisu do příslušné matriky. Povinnost podle věty první plní tyto úřady zasláním opisu úmrtního listu.

(3) Ministerstvo poskytuje České správě sociálního zabezpečení pro plnění úkolů vyplývajících pro ni v sociálním zabezpečení z práva Evropské unie^{73d)} a z mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení potřebné údaje o době vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a datu přiznání a výši podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci a o pracovních úrazech a nemocech z povolání. Údaje uvedené ve větě první lze poskytovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. Ministerstvo je oprávněno vyžadovat od České pojišťovny, a. s.^{33a)} a Kooperativy, pojišťovny, a. s.^{33a)} a od Státního zdravotního ústavu^{33b)} údaje o pracovních úrazech a nemocech z povolání potřebné pro plnění úkolu uvedeného ve větě první; tyto pojišťovny a Státní zdravotní ústav jsou povinny této žádosti ministerstva vyhovět a údaje bezplatně zaslat ministerstvu do 30 dnů ode dne vyžádání.

(4) Orgány sociálního zabezpečení jsou oprávněny v mezích své působnosti vzájemně si sdělovat údaje potřebné k plnění úkolů vyplývajících pro ně v sociálním zabezpečení z práva Evropské unie^{73d)} a mezinárodních smluv a k provádění sociálního zabezpečení a k plnění úkolů vyplývajících pro ně ze zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Dožadovaný orgán sociálního zabezpečení je povinen žádosti jiného orgánu sociálního zabezpečení vyhovět ve lhůtě do 8 dnů ode dne vyžádání, nestanovil-li orgán sociálního zabezpečení, který údaje vyžaduje, lhůtu delší. Údaje uvedené ve větě první lze poskytovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Orgány sociálního zabezpečení a živnostenské úřady si v mezích své působnosti vzájemně předávají údaje potřebné k provádění sociálního zabezpečení u osob uvedených v § 10a odst. 1. Tyto údaje mohou být vyžádány a předávány i v elektronické podobě, a to též způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(6) Soud je povinen neprodleně a bez žádosti sdělit plátcí důchodu údaje o trestných činech, které podle § 118a odst. 3 nebo podle § 34a odst. 4, § 41 odst. 4, § 50 odst. 6 a 7 a § 52 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění mají vliv na trvání nároku na dávku důchodového pojištění, snížení dávky nebo zánik nároku na dávku a na nárok orgánu sociálního zabezpečení na vrácení, popřípadě náhradu částek dávky vyplacených neprávem nebo ve vyšší výši, než náležely. Soud plní povinnost podle věty první zasláním stejnopisu pravomocného rozhodnutí o těchto trestných činech. Nelze-li zjistit, který orgán sociálního zabezpečení je plátcem důchodu, nebo není-li odsouzený poživitelem důchodu, sdělí soud údaj orgánu sociálního zabezpečení podle § 3 odst. 3 písm. b) a d) až f).

§ 11b

(1) Česká správa sociálního zabezpečení a územní správy sociálního zabezpečení mohou požádat Ministerstvo vnitra o přidělení rodného čísla fyzické osobě, které do doby zpracování jejích údajů v informačních systémech České správy sociálního zabezpečení nebo územních správ sociálního zabezpečení rodné číslo nebylo přiděleno a

kteřá o jeho přidělení Ministerstvo vnitra sama nepožádala, zjistí-li důvody pro jeho přidělení pro splnění podmínek podle tohoto zákona, zvláštních právních předpisů⁷⁴⁾, práva Evropské unie^{73d)} nebo mezinárodních smluv a je-li Ministerstvo vnitra pro takovou fyzickou osobu výdejovým místem rodného čísla podle zvláštního právního předpisu^{74a)}. V těchto případech je Česká správa sociálního zabezpečení nebo územní správa sociálního zabezpečení povinna předložit odůvodněnou žádost o přidělení rodného čísla obsahující náležitosti stanovené zvláštním právním předpisem^{74a)} a doplněnou adresou fyzické osoby pro doručování.

(2) Ministerstvo vnitra sděluje České správě sociálního zabezpečení údaje

- a) o přidělení nebo změně rodného čísla,
- b) o změně jména nebo příjmení,

a to bez žádosti do 15 dnů ode dne, kdy se tyto údaje staly součástí agendového informačního systému evidence obyvatel a agendového informačního systému cizinců.

(3) Česká správa sociálního zabezpečení je povinna poté, kdy podle veškeré jí dostupné spisové dokumentace a podle jí vedených informačních systémů prověřila správnost údaje, poskytnutého z informačního systému evidence obyvatel, o jehož správnosti měla pochybnosti, a tyto nadále trvají, oznámit Ministerstvu vnitra tuto skutečnost a požádat o provedení kontroly tohoto údaje⁷³ⁱ⁾; k žádosti je povinna připojit fotokopie spisové dokumentace, z níž vyplývají důvody pochybnosti o správnosti údaje. Ministerstvo vnitra sdělí České správě sociálního zabezpečení výsledek kontroly.

(4) Orgány sociálního zabezpečení mohou vést evidenci o občanech pro účely tohoto zákona podle jejich rodných čísel.

§ 11c

(1) Správce Centrálního registru smluv poskytuje orgánům sociálního zabezpečení údaje z tohoto registru v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu při výkonu jejich působnosti.

(2) Údaje podle odstavce 1 se poskytují způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 12

Orgány sociálního zabezpečení mohou vyzvat

- a) zaměstnavatele, aby podal hlášení a předložil záznamy o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávky sociálního zabezpečení, jejich výši a výplatu,
- b) příjemce dávky sociálního zabezpečení, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši a výplatu,
- c) příjemce dávky sociálního zabezpečení podmíněné nepříznivým zdravotním stavem a žadatele o tuto dávku, aby se podrobil vyšetření zdravotního stavu, popřípadě jinému odbornému vyšetření,

d) osobu samostatně výdělečně činnou, aby se za účelem provedení kontroly plnění jejích povinností v sociálním zabezpečení, včetně placení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, dostavila v určeném termínu na místo určené podle § 89 odst. 1 písm. d) zákona o nemocenském pojištění; osoba samostatně výdělečně činná je povinna této výzvě vyhovět, pokud se předem z vážných důvodů neomluvila; to platí obdobně pro zaměstnavatele, který ke dni vyhotovení výzvy územní správou sociálního zabezpečení má v registru pojištěnců evidováno méně než 26 zaměstnanců účastných důchodového pojištění,

e) občana, aby se za účelem osvědčení skutečností rozhodných pro provádění důchodového pojištění dostavil v určeném termínu na příslušnou územní správu sociálního zabezpečení; občan je povinen této výzvě vyhovět, pokud se předem z vážných důvodů neomluvil.

§ 13

(1) Orgány sociálního zabezpečení jsou oprávněny přezkoumat správnost a úplnost záznamů a hlášení, které jsou zaměstnavatelé pro účely provádění sociálního zabezpečení povinni vést, včasnost a způsob jejich předložení a podání.

(2) Orgány sociálního zabezpečení jsou oprávněny kontrolovat účetní a další podklady, které jsou rozhodné pro určení výše pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, popřípadě výše záloh. Orgány sociálního zabezpečení mohou v rámci oprávnění podle věty první kontrolovat též správnost určení náhrad mezd a jiných příjmů poskytovaných po dobu prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény zaměstnavatelem za účelem určení správné výše pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

§ 13a

Zpracování údajů

(1) Orgány sociálního zabezpečení zpracovávají osobní údaje a jiné údaje, jsou-li nezbytné pro výkon jejich působnosti. Tyto údaje orgány sociálního zabezpečení zpřístupňují nebo předávají dalším orgánům veřejné moci nebo osobám v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem.

(2) Orgány sociálního zabezpečení při zpracování osobních údajů, k němuž dochází v souvislosti s výkonem jejich působnosti podle tohoto zákona nebo jiných právních předpisů,

a) označí vhodným způsobem osobní údaje, jejichž přesnost byla popřena nebo proti jejichž zpracování byla vznesena námitka, a tyto osobní údaje dále zpracovávají i bez souhlasu subjektu údajů, a

b) mohou provádět výkon svojí působnosti, nejde-li o vydávání rozhodnutí, též způsobem, který je založen výhradně na automatizovaném zpracování osobních údajů; popis počítačových algoritmů a výběrová kritéria, na jejichž základě je toto zpracování prováděno, uvede orgán sociálního zabezpečení v záznamech o činnosti zpracování osobních údajů a uchovává je nejméně po dobu jednoho roku od jejich posledního použití pro zpracování osobních údajů.

(3) Při uplatnění práva na námitku nebo jiného prostředku ochrany proti zpracování osobních údajů se použijí

§ 14

Povinnost zachovávat mlčenlivost

(1) Zaměstnanci orgánů sociálního zabezpečení jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů orgánů sociálního zabezpečení nebo v přímé souvislosti s nimi, pokud se dále nestanoví jinak. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního vztahu nebo služebního poměru. Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být zaměstnanci orgánů sociálního zabezpečení zproštěni pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost mají, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu.

(2) Údaje týkající se jednotlivých občanů nebo zaměstnavatelů, které se orgány sociálního zabezpečení při své činnosti dozvědí, sdělují jiným subjektům, jen stanoví-li tak zvláštní zákon⁴⁵⁾ nebo tento zákon; jinak mohou tyto údaje sdělit jiným subjektům jen se souhlasem občana nebo zaměstnavatele. V rozsahu potřebném pro řízení ve věcech sociálního zabezpečení poskytují orgány sociálního zabezpečení údaje týkající se jednotlivých občanů cizozemským nositelům pojištění na základě jejich žádosti, nestanoví-li mezinárodní smlouva jinak. Orgány sociálního zabezpečení poskytují dále údaje získané při provádění důchodového pojištění jiným správním úřadům nebo orgánům k plnění úkolů vyplývajících pro ně z práva Evropské unie a mezinárodních smluv.

(3) Orgány sociálního zabezpečení jsou povinny na žádost poskytnout

a) informace získané při výběru pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti jinému orgánu sociálního zabezpečení nebo soudu, projednávají-li tyto orgány opravný prostředek ve správním řízení nebo žalobu ve věci pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, dědictví po poplatníku tohoto pojistného (příspěvku) nebo návrh na výkon rozhodnutí ohledně pohledávky na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti; tyto informace poskytnou na žádost též jinému orgánu sociálního zabezpečení, je-li účastníkem insolvenčního řízení, v němž se řeší úpadek nebo hrozící úpadek plátce pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, nebo soudu, který toto řízení vede anebo v tomto řízení ustanovenému insolvenčnímu správci,

b) správcům daně údaje nezbytné k výkonu správy daní,

c) zdravotním pojišťovnám⁴⁹⁾ seznam plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a údaje o výši příjmů a výdajů jednotlivých osob samostatně výdělečně činných, které osoba samostatně výdělečně činná uvedla v přehledu podle zvláštního zákona, a výši vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti jednotlivých zaměstnavatelů a ke kontrole nebo doplnění údajů vedených v informačních systémech zdravotních pojišťoven též údaje z registru pojištěnců a údaj o tom, zda a od kdy občan je poživatelem dávky důchodového pojištění nebo přestal být jejím poživatelem nebo zda a od kdy je invalidním ve třetím stupni nebo přestal být invalidním ve třetím stupni,

d) Úřadu práce České republiky - krajským pobočkám a pobočce pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) údaje nezbytné k plnění úkolů v jejich působnosti, pokud je v žádosti vymezen rozsah požadovaných informací a účel, pro který je informace požadována; údaje jsou poskytovány v elektronické podobě

způsobem umožňujícím dálkový přístup, je-li tento způsob poskytování údajů v technických možnostech orgánu sociálního zabezpečení,

e) jiným orgánům sociálního zabezpečení informace v případech vyřizování stížností a zobecněné informace a souhrnné údaje, které orgány sociálního zabezpečení získají při své činnosti, bez uvedení konkrétních údajů, zejména jmenných,

g) Českému statistickému úřadu údaje stanovené zvláštním zákonem,^{50a)}

h) Ministerstvu financí informace vyžádané při plnění povinností podle zvláštního právního předpisu o boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo zvláštního právního předpisu o provádění mezinárodních sankcí za účelem udržování mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany základních lidských práv a boje proti terorismu,

i) ministerstvu údaje potřebné k plnění úkolů v jeho působnosti, a to včetně údajů o jednotlivých občanech a o jejich zdravotním stavu, pokud je v žádosti vymezen rozsah požadovaných informací a účel, pro který je informace požadována; údaje jsou poskytovány v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup, je-li tento způsob poskytování údajů v technických možnostech orgánu sociálního zabezpečení,

j) obecním úřadům poskytujícím služby sociální péče a realizujícím činnosti sociální práce a krajským úřadům údaje o druhu, výši a datu přiznání jimi vyplácených dávek důchodového pojištění žadatelům o sociální služby, poživatelům těchto služeb a osobám s těmito žadateli nebo poživateli společně posuzovaným, a to v rozsahu potřebném pro plnění úkolů v jejich působnosti,

k) Celní správě České republiky údaje o druhu a výši jimi vyplácených dávek důchodového pojištění, včetně data přiznání a údajů o jejich výplatě od tohoto data, a to v rozsahu nezbytném pro účely poskytování výsluhového příspěvku podle zvláštního zákona^{50c)},

l) veřejnému ochránci práv, ochránci práv dětí, jejich zástupci a jimi pověřeným zaměstnancům Kanceláře veřejného ochránce práv a ochránce práv dětí informace, které si vyžádají v souvislosti s plněním úkolů při výkonu jim svěřené působnosti podle zvláštního zákona,

m) informace získané při výběru pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti Národnímu bezpečnostnímu úřadu, zpravodajské službě nebo Ministerstvu vnitra, pro potřeby provádění bezpečnostního řízení podle zvláštního zákona^{50d)},

n) živnostenským úřadům, u nichž osoby uvedené v § 10a odst. 1 podaly oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti nebo přihlášku k účasti na důchodovém pojištění, identifikační číslo osoby, čísla účtů pro placení pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a údaj o výši pojistného nebo záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

o) dalším orgánům státní správy údaje nezbytné k plnění úkolů v jejich působnosti podle zvláštních zákonů, a to včetně údajů o jednotlivých pojištěncích, s výjimkou údajů o zdravotním stavu; ustanovení § 16a odst. 3 tím není dotčeno. Orgán sociálního zabezpečení poskytne požadovanou informaci, pokud ten, kdo informaci požaduje, v žádosti uvede ustanovení zákona, o který svůj požadavek na poskytnutí informace opírá, rozsah údajů, jejichž poskytnutí požaduje, a účel, pro který dané informace požaduje.

(4) Orgány sociálního zabezpečení jsou povinny poskytnout na žádost údaje získané při provádění důchodového

pojištění a údaje získané při výběru pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a to včetně údajů o jednotlivých občanech a o jejich zdravotním stavu, řídicím orgánům a koordinačnímu orgánu určeným pro operační programy financované z evropských strukturálních a investičních fondů⁸¹), jsou-li tyto údaje nezbytné k plnění úkolů vyplývajících pro ně z práva Evropské unie⁸²). Tyto údaje je možno poskytovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. V žádosti musí být uvedeno ustanovení právního předpisu Evropské unie, o které se žádost opírá, rozsah požadovaných údajů a účel, pro který jsou dané údaje požadovány.

(5) Zobecněné informace a souhrnné údaje, které orgány sociálního zabezpečení získají při své činnosti, mohou být bez uvedení konkrétních údajů, zejména jmenných, využívány zaměstnanci těchto orgánů při vědecké, publikační a pedagogické činnosti.

(6) Česká správa sociálního zabezpečení je povinna na žádost fyzické nebo právnické osoby, která prokáže, že má vůči fyzické osobě podle pravomocného a vykonatelného rozhodnutí splatnou pohledávku, sdělit, zda tato osoba je poživatelem dávky důchodového pojištění, jaká je výše této dávky a údaj o rodném čísle této osoby.

(7) Povinnost zachovávat mlčenlivost se nevztahuje na údaje týkající se výše dluhu na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, včetně výše dlužného penále, jde-li o plátce pojistného, u něhož byl nařízen soudní nebo správní výkon rozhodnutí ve věcech pojistného.

§ 15

(1) Pověření zaměstnanci orgánů sociálního zabezpečení jsou oprávněni kontrolovat plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným tímto zákonem a zákonem o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti; k odstranění zjištěných nedostatků jsou oprávněni ukládat opatření k nápravě ve stanovené lhůtě. Zaměstnavatelé a osoby samostatně výdělečně činné jsou povinni plnit opatření k nápravě ve stanovené lhůtě.

(2) Pověření zaměstnanci orgánu sociálního zabezpečení provádějící kontrolu podle odstavce 1 jsou povinni se prokázat průkazem vydaným orgánem sociálního zabezpečení. Průkaz podle věty první je pověřením ke kontrole plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným tímto zákonem a zákonem o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Náležitosti průkazu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 16

Součinnost orgánů sociálního zabezpečení a poskytovatelů zdravotních služeb

(1) Poskytovatelé zdravotních služeb jsou povinni za úhradu na žádost příslušného orgánu sociálního zabezpečení při posuzování podle § 4 odst. 2 a § 8

- a) provést vyšetření zdravotního stavu fyzické osoby v rozsahu vyžádaného zdravotního výkonu,
- b) zpracovat bez souhlasu posuzované fyzické osoby lékařské podklady ve vyžádaném rozsahu, jichž je třeba k posouzení jejího zdravotního stavu; vyžádaným rozsahem se rozumí komplexní lékařské vyšetření, cílené lékařské

vyšetření, vyjádření nebo potvrzení lékaře o zdravotním stavu pro účely posouzení ve věcech sociálního zabezpečení.

(2) Poskytovatelé zdravotních služeb jsou povinni bezplatně lékaři, který plní úkoly orgánu sociálního zabezpečení podle § 4 odst. 2 nebo § 8, na jeho žádost

a) sdělit bez souhlasu posuzované fyzické osoby informace ze zdravotnické dokumentace vedené o posuzované osobě, které jsou potřebné pro posouzení jejího zdravotního stavu,

b) umožnit bez souhlasu posuzované fyzické osoby nahlížení do zdravotnické dokumentace, která je o ní vedena, a na nezbytně nutnou dobu zapůjčit tuto zdravotnickou dokumentaci v rozsahu potřebném pro posouzení jejího zdravotního stavu.

(3) Poskytovatelé zdravotních služeb plní povinnosti podle odstavce 1 ve lhůtě určené orgánem sociálního zabezpečení a povinnosti podle odstavce 2 ve lhůtě určené lékařem uvedeným v odstavci 2, a není-li tato lhůta určena, do 15 dnů ode dne, kdy jim byla doručena žádost. Nezpracuje-li poskytovatel zdravotních služeb lékařské podklady podle odstavce 1 písm. b) ve vyžádaném rozsahu, je orgán sociálního zabezpečení oprávněn požádat o doplnění těchto podkladů a poskytovatel zdravotních služeb je povinen doplnit tyto podklady ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy obdržel tuto žádost, pokud orgán sociálního zabezpečení neurčil lhůtu delší. Poskytovatelé zdravotních služeb zasílají podklady podle odstavce 1 písm. b) na předepsaných tiskopisech v elektronické podobě způsobem uvedeným v § 123e odst. 2 písm. a).

(4) Výše úhrady za výkony podle odstavce 1 se řídí seznamem zdravotních výkonů s bodovými hodnotami^{50f)} a jinými právními předpisy^{50g)}. Úhradu poskytne orgán sociálního zabezpečení, který si provedení výkonu vyžádal, a to na základě vyúčtování předloženého poskytovatelem zdravotních služeb; to platí obdobně i pro náhradu poštovného za zaslání zdravotnické dokumentace podle odstavce 2.

(5) Zdravotnická služba Vězeňské služby spolupůsobí v řízení o invaliditě odsouzeného.

(6) Uznávání nemocí z povolání⁷⁰⁾ pro účely důchodového pojištění a pro účely zvláštních zákonů⁷¹⁾ provádějí poskytovatelé pracovnělékařských služeb určení podle zákona o specifických zdravotních službách⁷⁶⁾.

§ 16a

(1) Na postup při vydání posudku podle § 4 odst. 2 a § 8 odst. 1 až 7 se použije část čtvrtá správního řádu, s výjimkou ustanovení § 15 odst. 2 až 4, § 134, § 156 odst. 2 a § 158 odst. 2 správního řádu; obdobně přitom platí ustanovení § 17 a 38 správního řádu.

(2) Lhůta pro vydání posudku podle § 4 odst. 2 činí 60 dnů a pro vydání posudku podle § 8 odst. 1 činí 45 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší; lhůta pro vydání posudku podle § 8 odst. 7 činí 60 dnů. Brání-li vydání posudku ve lhůtě podle věty první závažné důvody, sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu neprodleně tyto důvody orgánu, který o posouzení požádal; v těchto případech se lhůta podle věty první prodlužuje o 30 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší.

(3) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu zašle orgánu, který o posouzení požádal, stejnopis posudku vydaného podle § 4 odst. 2 a § 8 odst. 1 a 7.

(4) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu podle § 4 odst. 2 nebo § 8 je oprávněn vyzvat posuzovanou fyzickou osobu, aby

- a) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu lékařem plnícím úkoly příslušného orgánu sociálního zabezpečení,
- b) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu u určeného poskytovatele zdravotních služeb nebo jinému odbornému vyšetření,
- c) předložila poskytovateli zdravotních služeb uvedenému ve výzvě lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jí byly vydány, nebo
- d) sdělila a doložila další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytla jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku;

posuzovaná fyzická osoba je povinna výzvě vyhovět.

(5) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu podle § 4 odst. 2 a § 8 může určit, v kterých případech je přítomnost posuzované fyzické osoby při tomto posouzení potřebná.

(6) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu podle § 4 odst. 2 a § 8 stanoví lhůtu, ve které posuzovaná fyzická osoba může předložit podklady k posouzení svého zdravotního stavu podle § 4 odst. 2 a § 8; tato lhůta nesmí být kratší než 15 dnů ode dne doručení výzvy k předložení těchto podkladů. Orgán sociálního zabezpečení může zmeškání stanovené lhůty prominout; proti rozhodnutí o prominutí zmeškání lhůty není odvolání přípustné a toto rozhodnutí je vyloučeno ze soudního přezkumu. K podkladům předloženým po uplynutí stanovené lhůty se nepřihlíží.

(7) Nepodrobí-li se posuzovaná fyzická osoba vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření podle odstavce 4 písm. a) a b) anebo odmítne poskytnout součinnost podle odstavce 4 písm. c) a d) nebo podle odstavce 5, sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu tuto skutečnost neprodleně orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek vyžádán.

(8) Ustanovení § 8 odst. 8 platí obdobně pro posudkovou komisi.

§ 16b

Posudkové komise ministerstva

(1) Posudkové komise ministerstva jsou nejméně tříčlenné. Předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů.

(2) Posudková komise ministerstva je schopna jednat a usnášet se, je-li přítomen posudkový lékař, který je předsedou této komise, tajemník a další lékař. Posudková komise ministerstva se usnává většinou hlasů; při rovnost

hlasů rozhoduje hlas jejího předsedy.

(3) Posudkový lékař, který je předsedou posudkové komise ministerstva, řídí jednání této komise, určuje její konkrétní složení a rozhoduje o zařazení jednotlivých případů na pořad jednání komise. Je-li předseda posudkové komise vedoucím zaměstnancem, je oprávněn dávat státnímu zaměstnanci příkazy k výkonu státní služby podle zákona o státní službě.

(4) K jednání posudkové komise ministerstva je možno se souhlasem posuzované fyzické osoby přizvat na její žádost jiné fyzické osoby, lze-li od nich očekávat, že přispějí k objasnění závažných okolností důležitých pro posudkový závěr.

§ 16c

Registr pojištěnců

(1) Registr pojištěnců slouží k plnění úkolů České správy sociálního zabezpečení vyplývajících pro ni v sociálním zabezpečení z práva Evropské unie^{73d)} a z mezinárodních smluv a k provádění sociálního zabezpečení.

(2) Registr pojištěnců obsahuje tyto údaje o osobách účastných důchodového pojištění z důvodu výdělečné činnosti a dobrovolné účasti na důchodovém pojištění:

- a) jméno a současné příjmení,
- b) rodné a všechna další příjmení předcházející současnému příjmení,
- c) datum a místo narození a datum, místo a okres úmrtí pojištěnce,
- d) pohlaví,
- e) rodné číslo,
- f) rodinný stav a datum jeho změny,
- g) státní občanství a údaje o datu nabytí a pozbytí státního občanství,
- h) adresu místa trvalého pobytu, a jde-li o cizí státní příslušníky, též adresu pobytu na území České republiky, popřípadě též kontaktní adresu pojištěnce, pokud se liší od adresy místa trvalého pobytu a pojištěnec ji oznámil,
- i) vznik a zánik účasti na důchodovém pojištění a údaj o tom, jde-li o povinnou nebo dobrovolnou účast,
- j) druh výdělečné činnosti zakládající účast na důchodovém pojištění,
- k) název a sídlo zaměstnavatele,
- l) identifikační číslo osoby zaměstnavatele, popřípadě individuální číslo zaměstnavatele,
- m) variabilní symbol plátce pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- n) název a adresu cizozemského nositele pojištění,

- o) cizozemské číslo pojištění,
  - p) další údaje, vyplývá-li jejich evidování z požadavků práva Evropské unie ^{73d)} a z mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení,
  - q) datum vstupu do zaměstnání a skončení zaměstnání,
  - r) dobu důchodového pojištění,
  - s) vyměřovací základy pojištěnce pro pojistné na důchodové pojištění za jednotlivé kalendářní roky,
  - t) doby, které se při stanovení osobního vyměřovacího základu vylučují,
  - u) doby důchodového pojištění (včetně náhradních dob) sdělené cizozemským nositelem pojištění,
  - v) jméno, příjmení, rodné číslo, datum a místo narození a adresu místa trvalého pobytu zákonného zástupce nebo opatrovníka nebo zvláštního příjemce,
  - w) jméno, příjmení, rodné číslo a datum narození dítěte, které se považuje za vychované, s údaji o osobě, u níž se toto dítě považuje za vychované, v rozsahu uvedeném v písmenech a) až c), e), f) a h),
  - x) dobu důchodového spoření a výši zaplaceného doplatku na pojistném na důchodové pojištění s uvedením dne, kdy byl tento doplatek zaplacen,
  - y) čísla a druhy identifikačních dokladů a datum skončení jejich platnosti,
  - z) telefonní číslo a adresu elektronické pošty, pokud občan sdělil tyto údaje orgánu sociálního zabezpečení.
- (3) Údaje, které získaly o pojištěncích a jejich zaměstnavatelích orgány sociálního zabezpečení, slouží též orgánům provádějícím nemocenské pojištění.

ČÁST TŘETÍ

Úkoly zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení

HLAVA DRUHÁ

Úkoly zaměstnavatelů při provádění důchodového pojištění

§ 35a

Povinnost zaměstnavatelů vést záznamy a podávat hlášení pro účely důchodového pojištění

(1) Zaměstnavatelem se pro účely důchodového pojištění rozumí právnická nebo fyzická osoba, která zaměstnává jiné fyzické osoby nebo k níž jsou fyzické osoby ve vztahu, který zakládá účast na důchodovém pojištění. Za zaměstnavatele se považují též organizační složky státu, v nichž jsou zařazeny fyzické osoby v pracovním poměru nebo činny na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce, služební úřady, v nichž jsou

státní zaměstnanci podle zákona o státní službě^{3a)} zařazení k výkonu státní služby, věznice, v nichž vykonává trest odnětí svobody odsouzený zařazený do práce, ústavy pro výkon zabezpečovací detence, v nichž vykonávají zabezpečovací detenci osoby zařazené do práce, a příslušné útvary, složky nebo jiné organizační části bezpečnostních sborů nebo ozbrojených sil České republiky, které vyplácejí příslušníkům bezpečnostních sborů služební příjem nebo vojákům z povolání služební plat nebo služné u ostatních vojáků vykonávajících vojenskou činnou službu (dále jen „útvary“). Za zaměstnavatele se považuje dále organizační složka právnické osoby, která má sídlo ve státě, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, pokud je tato složka zapsána v obchodním rejstříku a tato právnická osoba zaměstnává vedoucí zaměstnance této organizační složky, pokud tito zaměstnanci mají místo výkonu práce trvale v České republice.

(2) Zaměstnavatelé jsou povinni vést potřebné záznamy o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávky důchodového pojištění, jejich výši a výplatu a předkládat je příslušným orgánům sociálního zabezpečení.

(3) Změny ve skutečnostech rozhodných pro nárok na dávku a jeho trvání a pro výši a výplatu dávky jsou zaměstnavatelé povinni písemně hlásit, není-li určeno jinak, do osmi dnů. Na výzvu orgánů sociálního zabezpečení jsou zaměstnavatelé povinni podat hlášení a předložit záznamy ve lhůtě určené tímto orgánem, a není-li lhůta určena, do osmi dnů od doručení výzvy.

(4) Zaměstnavatelé jsou povinni uschovávat

a) stejnopisy evidenčních listů (§ 38 odst. 5 věta první) vyhotovených v kalendářním roce, kterého se týkají, nebo v bezprostředně následujícím kalendářním roce po dobu 3 kalendářních roků po roce, kterého se týkají, a stejnopisy ostatních evidenčních listů po dobu 3 kalendářních roků po roce, ve kterém byly vyhotoveny,

b) záznamy o skutečnostech vedených v evidenci podle § 37 odst. 1 písm. h) po dobu 6 kalendářních roků následujících po měsíci, kterého se záznam týká, vždy však po dobu 3 kalendářních roků následujících po měsíci, v němž bylo dlužné pojistné za tento měsíc zapláceno,

c) záznamy o skutečnostech vedených v evidenci podle § 37 odst. 1, pokud jde o poživatele starobního nebo invalidního důchodu, po dobu 10 kalendářních roků po roce, kterého se týkají,

d) mzdové listy^{71a)} nebo účetní záznamy o údajích potřebných pro účely důchodového pojištění, včetně údajů uvedených v § 37 odst. 2 až 4, po dobu 45 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají, a jde-li o mzdové listy nebo účetní záznamy o údajích potřebných pro účely důchodového pojištění vedené pro poživatele starobního důchodu, po dobu 10 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají,

pokud zvláštní právní předpis nestanoví pro záznamy, které mají charakter účetních záznamů, delší uschovací dobu; za záznamy o těchto skutečnostech se vždy považují doklady o druhu, vzniku a skončení pracovního vztahu, záznamy o pracovních úrazech a o nemocech z povolání a záznamy o evidenci pracovní doby^{71b)} včetně doby pracovního volna bez náhrady příjmu.

(5) Zaniká-li zaměstnavatel bez právního nástupce před uplynutím dob uvedených v odstavci 4, je povinen zajistit úschovu záznamů a dalších dokladů uvedených v odstavci 4 (dále jen „doklady zaměstnavatele“) do uplynutí těchto dob a bez zbytečného odkladu písemně oznámit územní správě sociálního zabezpečení, kde jsou doklady zaměstnavatele uloženy.

(6) Jsou-li doklady zaměstnavatele po zaměstnavateli zaniklém bez právního nástupce uloženy ve spisovně nebo správním archivu podle zákona upravujícího archivnictví a spisovou službu, v provozovně, ve které se vykonává činnost na základě státního povolení k provozování živnosti vedení spisovny⁷⁸⁾, nebo v archivu, jsou zřizovatel spisovny, zřizovatel správního archivu, podnikatel, kterému bylo uděleno státní povolení k provozování živnosti vedení spisovny, archiv nebo jeho zřizovatel (dále jen „držitel dokladů“) povinni na výzvu orgánu sociálního zabezpečení pořídit výpis, opis nebo kopii dokladů zaměstnavatele pro účely provádění důchodového pojištění a nejpozději do 30 dnů ode dne doručení této výzvy je orgánu sociálního zabezpečení zaslat. Držitel dokladů na žádost orgánu sociálního zabezpečení potvrdí shodu jím pořízeného opisu nebo kopie dokladu zaměstnavatele s dokladem zaměstnavatele uloženým u držitele dokladů. Držitel dokladů má právo na úhradu nákladů spojených s pořízením výpisu, opisu nebo kopie dokladů zaměstnavatele, s jejich zasláním orgánu sociálního zabezpečení a s potvrzením shody jím pořízeného opisu nebo kopie dokladu zaměstnavatele s dokladem zaměstnavatele uloženým u držitele dokladů; výši nákladů je držitel dokladů na výzvu orgánu sociálního zabezpečení povinen prokázat. Právo na úhradu těchto nákladů nemá veřejný archiv v případech, ve kterých nemá právo na úhradu nákladů na pořízení výpisu, opisu nebo kopie archiválie podle zákona upravujícího archivnictví a spisovou službu⁷⁹⁾.

(7) Zaniká-li bez právního nástupce držitel dokladů, u kterého jsou uloženy doklady zaměstnavatele po zaměstnavateli zaniklém bez právního nástupce, před uplynutím dob uvedených v odstavci 4, je tento držitel dokladů povinen bez zbytečného odkladu písemně oznámit příslušné územní správě sociálního zabezpečení skutečnosti týkající se jeho zániku a dále na vlastní náklady zajistit uložení dokladů zaměstnavatele u jiného držitele dokladů do uplynutí těchto dob a písemně oznámit příslušné územní správě sociálního zabezpečení, kde jsou doklady zaměstnavatele uloženy. Příslušné územní správy sociálního zabezpečení poskytují držitelům dokladů na jejich žádost potřebnou součinnost zejména při určení dokladů zaměstnavatele, jejichž další uložení je třeba zajistit.

(8) Zůstanou-li v majetkové podstatě⁸⁰⁾ zanikajícího držitele dokladů finanční prostředky, použijí se na úhradu nákladů na uložení dokladů zaměstnavatele u jiného držitele dokladů vybraného ve spolupráci s příslušným státním oblastním archivem. V případě neexistence takových finančních prostředků se provede uložení podle odstavce 7 u jiného držitele dokladů na náklady České správy sociálního zabezpečení.

(9) Prováděcí právní předpis stanoví, co se rozumí odůvodněnými náklady a stanoví maximální výši úhrady nákladů uvedených v odstavci 6 a nákladů na uložení podle odstavce 8, které je držitel dokladů oprávněn požadovat.

§ 36

Příslušnost zaměstnavatelů k plnění úkolů při provádění důchodového pojištění

Úkoly v důchodovém pojištění plní u

- a) zaměstnanců v pracovním poměru zaměstnavatel, k němuž je zaměstnanec v pracovním poměru,
- b) osob ve služebním poměru příslušné útvaru, v nichž tyto osoby konají službu,
- c) členů družstev družstvo, jehož jsou členy,
- d) společníků a jednatelů společnosti s ručením omezeným a komanditistů komanditní společnosti, kteří mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni, tato společnost,

- e) osob samostatně výdělečně činných příslušná územní správa sociálního zabezpečení,
- f) zaměstnanců činných na základě dohody o pracovní činnosti nebo na základě dohody o provedení práce zaměstnavatel, který uzavřel se zaměstnancem tuto dohodu,
- g) soudců soud, k němuž je soudce přidělen k výkonu funkce,
- h) členů zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy zvolených do funkcí, jež zastupitelstvo určilo jako funkce, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni, útvar, který vyřizuje pracovní záležitosti zaměstnanců těchto územních samosprávných celků,
- ch) poslanců Poslanecké sněmovny a senátorů Senátu Parlamentu příslušná kancelář zákonodárského sboru,
- i) prezidenta republiky a manželky prezidenta republiky (manžela prezidentky republiky) Kancelář prezidenta republiky,
- j) členů vlády orgán, který členům vlády vyplácí plat,
- k) prezidenta, viceprezidenta a členů Nejvyššího kontrolního úřadu Nejvyšší kontrolní úřad,
- l) dobrovolných pracovníků pečovatelské služby právnická osoba, která vyplácí odměnu za výkon pečovatelské služby,
- m) osoby pečující o dítě a osoby v evidenci, která je vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena odměna pěstouna podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí^{71c}), orgán, který vyplácí odměnu,
- n) osob ve výkonu trestu odnětí svobody zařazených do práce nebo osob pracovně zařazených po dobu trvání vazby věznice a osob ve výkonu zabezpečovací detence zařazených do práce ústav pro výkon zabezpečovací detence,
- o) osob, které se soustavně připravují na budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole v České republice, tato škola,
- p) osob vedených v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání krajská pobočka Úřadu práce,
- q) osob, které jsou podle zvláštního zákona jmenovány nebo voleny do funkce vedoucího správního úřadu nebo do funkce statutárního orgánu právnické osoby zřízené zvláštním zákonem, popřípadě do funkce zástupce tohoto vedoucího nebo statutárního orgánu, a osob, které podle zvláštního zákona vykonávají veřejnou funkci mimo pracovní nebo služební poměr, pokud se na jejich pracovní vztah vztahuje ve stanoveném rozsahu zákoník práce [§ 5 odst. 1 písm. d) zákona o důchodovém pojištění], tento správní úřad nebo tato právnická osoba anebo ten, kdo má u osob vykonávajících veřejnou funkci postavení zaměstnavatele,
- r) osob se zdravotním postižením při teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost^{54a}) zaměstnavatel nebo vzdělávací zařízení, u nichž se příprava provádí,

- s) osob pobírajících dávky nemocenského pojištění nahrazující ušlý příjem po skončení výdělečné činnosti, která zakládala nemocenské pojištění, z něhož jsou tyto dávky vypláceny, útvary nebo územní správa sociálního zabezpečení, které tyto dávky vyplácejí,
- t) osob dobrovolně účastných důchodového pojištění⁵³⁾ příslušná územní správa sociálního zabezpečení,
- u) veřejného ochránce práv, ochránce práv dětí a jejich zástupce Kancelář veřejného ochránce práv a ochránce práv dětí,
- v) státních zaměstnanců podle zákona o státní službě služební úřad, v němž je státní zaměstnanec zařazen k výkonu státní služby,
- w) pracovníků v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů zaměstnavatel, k němuž jsou v tomto pracovním vztahu,
- x) členů Rady pro rozhlasové a televizní vysílání Úřad Rady pro rozhlasové a televizní vysílání,
- y) finančního arbitra a zástupce finančního arbitra Kancelář finančního arbitra,
- z) členů Rady Českého telekomunikačního úřadu Český telekomunikační úřad,
- za) členů Rady Ústavu pro studium totalitních režimů Ústav pro studium totalitních režimů,
- zb) členů Rady Energetického regulačního úřadu Energetický regulační úřad,
- zc) ředitelů obecně prospěšné společnosti tato společnost,
- zd) prokuristů zaměstnavatel, který je zmocnil prokurou,
- ze) likvidátorů ten, kdo likvidátorovi vyplácí příjem z činnosti likvidátora,
- zf) členů kolektivních orgánů právnické osoby tato právnická osoba,
- zg) vedoucích organizačních složek právnické osoby uvedených v § 35a odst. 1 větě třetí tato organizační složka,
- zh) osob pověřených obchodním vedením na základě smluvního zastoupení, jestliže vykonávají tuto činnost za odměnu, ten, kdo těmto osobám vyplácí tuto odměnu,
- zi) osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. t) zákona o důchodovém pojištění ten, kdo plní u těchto osob povinnosti zaměstnavatele podle § 92 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění,
- zj) státních zástupců vykonávajících v České republice funkci evropských pověřených žalobců podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce, státní zastupitelství, které bylo stanoveno jako místo výkonu funkce evropského pověřeného žalobce, nebo
- zk) členů Národní rozpočtové rady Úřad Národní rozpočtové rady.

§ 36a

Plnění úkolů zaměstnavatelů v některých případech

(1) Smluvní zaměstnavatelé plní pro smluvní zaměstnance, kteří jsou účastni českého důchodového pojištění, pro účely důchodového pojištění stejné povinnosti jako ostatní zaměstnavatelé pro ostatní zaměstnance, kteří jsou účastni českého důchodového pojištění. Smluvním zaměstnavatelem se pro účely tohoto zákona rozumí právnická nebo fyzická osoba, která má sídlo nebo bydliště na území České republiky a u níž jsou v České republice činní zaměstnanci zaměstnavatele, jehož sídlo nebo bydliště je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, považovaní v České republice za smluvní zaměstnance, pokud podle smlouvy uzavřené s tímto zaměstnavatelem jsou příjmy smluvních zaměstnanců vypláceny smluvním zaměstnavatelem nebo jsou smluvním zaměstnavatelem uhrazovány tomuto zaměstnavateli. Smluvním zaměstnancem se pro účely tohoto zákona rozumí zaměstnanec zaměstnavatele, jehož sídlo je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, je-li činný v České republice u smluvního zaměstnavatele.

(2) Zaměstnavatel zaměstnanců, kteří mají trvalý pobyt na území České republiky, vykonávají trvale zaměstnání v cizině a jsou povinně účastni důchodového pojištění podle předpisů státu, ve kterém trvale vykonávají zaměstnání, je povinen vést ve své evidenci o těchto zaměstnancích údaje uvedené v § 37 odst. 1 písm. a) a b) a údaj o této povinné účasti na důchodovém pojištění v cizině.

§ 37

Vedení a předkládání záznamů

(1) Evidence, kterou zaměstnavatel vede o občanech pro účely důchodového pojištění, musí obsahovat tyto údaje:

a) příjmení (včetně všech dřívějších příjmení), jméno, datum a místo narození, pohlaví, místo trvalého pobytu, státní občanství, a byl-li občan účasten důchodového pojištění v cizině a zaměstnavatel je jeho prvním zaměstnavatelem po skončení této účasti, též údaj o názvu a adrese cizozemského nositele pojištění a o cizozemském čísle pojištění,

b) rodné číslo,

c) vznik a skončení pracovního poměru nebo jiného vztahu k zaměstnavateli, který zakládá účast na důchodovém pojištění,

d) vyměřovací základ pojištěnce pro stanovení pojistného na důchodové pojištění za příslušná rozhodná období podle zvláštního zákona,⁵⁵⁾

e) dobu dočasné pracovní neschopnosti, s výjimkou dočasné pracovní neschopnosti, kterou si občan přivodil úmyslně, a karantény, dobu, po kterou trvala potřeba ošetřování nebo péče o dítě ve věku do 10 let nebo ošetřování jiné fyzické osoby v případech uvedených v § 39 zákona o nemocenském pojištění, nejde-li o osoby, které podle zákona o nemocenském pojištění nemají nárok na ošetřovné, a skutečnost, zda pojištěnec v žádosti o ošetřovné uvedl, že je osamělý, dobu, po kterou trvala potřeba poskytování dlouhodobé péče podle zákona o nemocenském pojištění, nejde-li o osoby, které nemají nárok na dlouhodobé ošetřovné, dobu, po kterou trvala podpůrná doba u dávky otcovské poporodní péče podle zákona o nemocenském pojištění, a dobu před porodem,

po kterou nebyla vykonávána výdělečná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu, do dne, který bezprostředně předchází dni porodu,

f) dobu pracovního volna bez náhrady příjmu a neomluvené nepřítomnosti v práci,

g) záznam, zda občan pobírá starobní důchod přiznaný podle § 31 zákona o důchodovém pojištění, kdo jej vyplácí, datum vzniku nároku na tento důchod, popřípadě číslo rozhodnutí o jeho přiznání, jde-li o poživatele důchodu vypláceného orgány ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti,

h) jde-li o obchodní společnost za období před rokem 2014, seznam společníků a členů statutárního orgánu a dozorčí rady této společnosti za jednotlivé kalendářní měsíce a přehled kalendářních měsíců, za které tato společnost neodvedla pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, které byla povinna odvést; to platí obdobně pro družstvo,

i) nepodléhá-li zaměstnanec nebo smluvní zaměstnanec pojištění podle zákona o důchodovém pojištění nebo uplatnil-li zaměstnanec, který byl nebo je účasten důchodového pojištění v cizině, nárok na slevu na pojistném na důchodové pojištění z důvodu pobírání starobního důchodu v plné výši, údaje o jeho pojištění v cizině,

j) dobu vojenské činné služby, nejde-li o vojáky z povolání.

(2) Zaměstnavatel dále vede evidenci

a) o náhradách za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání), které vyplácí, a vystavuje občanům potvrzení o době a důvodu poskytování těchto náhrad a o výši těchto náhrad vyplacených v jednotlivých kalendářních letech,

b) o zvláštním příspěvku horníkům, který vyplácela před rokem 1996, a vystavuje potvrzení občanům o době poskytování příspěvku a o výši příspěvku vyplaceného v jednotlivých kalendářních letech,

c) o dobách uvedených v § 16 odst. 4 větě druhé písm. a), d) a e) zákona o důchodovém pojištění, pokud tyto doby trvaly celý kalendářní měsíc, popřípadě jen po část kalendářního měsíce, pokud pracovní poměr nebo jiný vztah k zaměstnavateli, který zakládá účast na důchodovém pojištění, trval jen po část kalendářního měsíce, a v takovém kalendářním měsíci byl zúčtován příjem, který se zahrnuje do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení, a o výši tohoto příjmu; zaměstnavatel vystavuje potvrzení o těchto dobách a o výši tohoto příjmu na žádost občana za jednotlivé kalendářní roky;

potvrzení podle písmen a) až c) je zaměstnavatel povinen vystavit občanu do 30 kalendářních dnů ode dne doručení žádosti o jeho vystavení.

(3) Zaměstnavatel, který zaměstnává zaměstnance, kteří pracují v zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (dále jen „zaměstnání v hlubinném hornictví“), dále vede pro účely stanovení důchodového věku podle § 37c odst. 1 zákona o důchodovém pojištění o těchto zaměstnancích

a) jejich seznam,

b) evidenci o směnách, v nichž bylo zaměstnání v hlubinném hornictví po převážnou část směny vykonáváno pod

zemí v hlubinných dolech,

c) název povolání, které vykonává zaměstnanec v zaměstnání v hlubinném hornictví, a popisy pracovních činností, které vykonává zaměstnanec v těchto povoláních; při zpracování těchto popisů a označení názvu povolání se používají pracovní činnosti a názvy povolání obsažené v Národní soustavě povolání⁸³), přičemž se zároveň uvede, že pracoviště tohoto zaměstnance má charakter stálého pracoviště pod zemí v hlubinných dolech,

d) záznam o dni dosažení nejvyšší přípustné expozice;

zaměstnavatel vystavuje potvrzení o údajích podle písmen b) a d) na předepsaných tiskopisech. Zaměstnavatel je povinen vystavit toto potvrzení občanu na jeho žádost, a to do 30 kalendářních dnů od obdržení této žádosti; zaměstnavatel je dále povinen vystavit občanu toto potvrzení a stejnopis potvrzení předložit České správě sociálního zabezpečení, a to do 30 kalendářních dnů po skončení zaměstnání v hlubinném hornictví.

(4) Zaměstnavatel, který zaměstnává zaměstnance, kteří vykonávají rizikové práce podle § 37d odst. 2 zákona o důchodovém pojištění (dále jen „rizikové práce“), nebo zaměstnance, kteří vykonávají práce člena výjezdové skupiny zdravotnické záchranné služby⁸⁸), operátora zdravotnického operačního střediska a pomocného operačního střediska zdravotnické záchranné služby a záchranáře horské služby (dále jen „zdravotnický záchranář“) nebo člena jednotky hasičského záchranného sboru podniku, dále vede pro účely stanovení důchodového věku podle § 37e zákona o důchodovém pojištění o těchto zaměstnancích

a) jejich seznam; jde-li o výkon rizikových prací, vede pro účely § 37d odst. 2 zákona o důchodovém pojištění zaměstnavatel ve své evidenci též údaje o rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví, jímž byla práce zařazena do čtvrté kategorie,

b) evidenci o době výkonu rizikových prací a o době výkonu prací zdravotnického záchranáře nebo člena jednotky hasičského záchranného sboru podniku v jednotlivých směnách a v jednotlivých kalendářních měsících; doba výkonu těchto prací v kalendářním měsíci se stanoví v celých hodinách, přičemž zbytek minut nižší než 60 se považuje za 1 hodinu,

c) počet směn v rizikovém zaměstnání podle § 37d odst. 2 zákona o důchodovém pojištění a v zaměstnání zdravotnického záchranáře nebo člena jednotky hasičského záchranného sboru podniku podle § 37d odst. 2 až 5 zákona o důchodovém pojištění v kalendářním roce, přičemž tento počet směn se stanoví tak, že se úhrn hodin výkonu rizikových prací a výkonu prací zdravotnického záchranáře nebo člena jednotky hasičského záchranného sboru podniku v jednotlivých kalendářních měsících vydělí 8, přičemž zbytek hodin nižší než 8 se považuje za 1 směnu; doba výkonu rizikové práce, při které působí na zaměstnance současně více faktorů pracovních podmínek, pro které se práce považuje za rizikovou práci, se pro účely postupu podle části věty před středníkem hodnotí pouze jednou;

zaměstnavatel vystavuje potvrzení o údajích podle písmene c) na předepsaných tiskopisech. Zaměstnavatel je povinen toto potvrzení předložit příslušnému orgánu sociálního zabezpečení spolu s evidenčním listem postupem podle § 39 nebo na výzvu tohoto orgánu podle § 39. Zaměstnavatel je dále povinen vyhotovit stejnopisy tohoto potvrzení a občanu předat stejnopis tohoto potvrzení spolu se stejnopisem evidenčního listu; pro stejnopisy tohoto potvrzení platí § 38 odst. 5 obdobně.

(5) Občané předkládají potvrzení uvedená v odstavci 2 v souvislosti se žádostí o přiznání důchodu. Občané předkládají potvrzení uvedené v odstavci 3 v souvislosti se žádostí o přiznání důchodu nebo v souvislosti se žádostí o přepočítání důchodu podle zvláštního právního předpisu⁸⁴⁾).

(6) Jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou a o osobu dobrovolně účastnou důchodového pojištění, vede příslušná územní správa sociálního zabezpečení v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Územní správa sociálního zabezpečení je na žádost osoby samostatně výdělečně činné a osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění povinna vydat jí potvrzení o době trvání účasti na důchodovém pojištění a o vyměřovacím základu pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, a to nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy jí žádost této osoby byla doručena. Územní správa sociálního zabezpečení zasílá příslušnému plátcovi důchodu potvrzení o výši vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za kalendářní rok, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu osobě samostatně výdělečně činné.⁵⁶⁾

(7) Jde-li o osoby vedené v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání, vede příslušná krajská pobočka Úřadu práce v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Krajská pobočka Úřadu práce zasílá České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím ministerstva údaje o době, po kterou uchazeči o zaměstnání náležela podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a době, po kterou tato podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležely, a to vždy po uplynutí kalendářního roku. Ustanovení odstavce 6 věty druhé platí zde přiměřeně.

(8) Jde-li o osoby, které pečují o dítě v případech uvedených v § 5 odst. 2 písm. h) a v § 102 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění, vede Úřad práce České republiky v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Úřad práce České republiky zasílá České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím ministerstva tyto údaje po uplynutí kalendářního roku. Ustanovení odstavce 6 věty druhé platí zde přiměřeně.

(9) Jde-li o osoby se zdravotním postižením při teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, vede zaměstnavatel nebo vzdělávací zařízení, u nichž se příprava provádí, v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Ustanovení odstavce 6 věty druhé platí zde přiměřeně.

(10) Zaniká-li obchodní společnost [odstavec 1 písm. h)] bez právního nástupce, je povinna předat údaje uvedené v odstavci 1 písm. h) územní správě sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu je útvar zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd, a to nejpozději do dne výmazu obchodní společnosti z obchodního rejstříku; to platí obdobně pro družstvo.

§ 37a

(1) Zaměstnavatelé jsou povinni vystavit na předepsaných tiskopisech potvrzení podle § 37 odst. 4 písm. c) o počtu směn v zaměstnání zdravotnického záchranáře nebo člena jednotky hasičského záchranného sboru podniku vykonávaném v období od 1. ledna 1993 do 31. prosince 2022 a toto potvrzení do 31. prosince 2024 předložit příslušnému orgánu sociálního zabezpečení postupem podle § 39 a zároveň předložit zaměstnanci stejnopis tohoto potvrzení; pro tento stejnopis platí obdobně postup podle § 38 odst. 5. Povinnosti podle věty první mají i bývalí zaměstnavatelé s tím, že bývalému zaměstnanci nepředkládají stejnopis potvrzení. Evidence o počtu těchto směn se považuje za záznam podle § 35a.

(2) Občan může požádat do 31. prosince 2024 o vystavení potvrzení podle odstavce 1. Zaměstnavatel je povinen toto potvrzení vystavit a předložit do 30 dnů ode dne obdržení žádosti občana.

(3) Zaměstnavatelé jsou povinni vystavit na předepsaných tiskopisech potvrzení podle § 37 odst. 4 písm. c) o počtu směn v rizikovém zaměstnání podle § 37d odst. 2 zákona o důchodovém pojištění vykonávaném v období od 1. ledna 2015 do 31. prosince 2024 a toto potvrzení do 31. prosince 2026 předložit příslušnému orgánu sociálního zabezpečení postupem podle § 39 a zároveň předložit zaměstnanci stejnopis tohoto potvrzení; pro tento stejnopis platí obdobně postup podle § 38 odst. 5. Povinnosti podle věty první mají i bývalí zaměstnavatelé s tím, že bývalému zaměstnanci nepředkládají stejnopis potvrzení. Evidence o počtu těchto směn se považuje za záznam podle § 35a.

(4) Občan může požádat do 31. prosince 2026 o vystavení potvrzení podle odstavce 1. Zaměstnavatel je povinen toto potvrzení vystavit a předložit do 30 dnů ode dne obdržení žádosti občana.

§ 38

Evidenční listy

(1) Zaměstnavatelé a orgány plnící úkoly v důchodovém pojištění podle § 36 písm. a) až d), f) až n), q), s) a u) až zk) jsou povinni vést pro každého občana uvedeného v těchto ustanoveních, který je účasten důchodového pojištění, evidenční list. Evidenční list se nevede, jde-li o občana, který má nárok na výplatu starobního důchodu v plné výši, pokud tento občan nebyl nebo není účasten důchodového pojištění v cizině. Evidenční list nevede územní správa sociálního zabezpečení, plní-li úkoly zaměstnavatele podle § 36 písm. s).

(2) Evidenční list se vede pro každého občana za jednotlivý kalendářní rok. Pro každý kalendářní rok se vede vždy nový evidenční list, a to i když trvala účast na důchodovém pojištění u téhož zaměstnavatele v předchozím kalendářním roce.

(3) Evidenční list se vede od 1. ledna kalendářního roku nebo ode dne vzniku účasti občana na důchodovém pojištění, vznikla-li tato účast po 1. lednu, a ukončuje se dnem 31. prosince kalendářního roku nebo dnem skončení této účasti, skončila-li tato účast před 31. prosincem.

(4) Do evidenčního listu se zapisují za každý kalendářní rok po účetní závěrce (závěrce mzdových listů), nejpozději však do 30. dubna následujícího kalendářního roku, a v případě skončení účasti na důchodovém pojištění před 31. prosincem do 1 měsíce po konečném vyúčtování příjmů, nejpozději však do 31. ledna následujícího kalendářního roku

a) identifikační údaje zaměstnavatele,

b) jméno, poslední příjmení, rodné příjmení, datum a místo narození, místo trvalého pobytu a rodné číslo občana,

c) druh výdělečné činnosti,

d) doba účasti na důchodovém pojištění,

e) doba důchodového pojištění,

- f) vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
- g) doby, které se při stanovení osobního vyměřovacího základu podle § 16 odst. 4 písm. a), d) a j) zákona o důchodovém pojištění vylučují,
- h) doby, které se ode dne dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod nepovažují za výkon výdělečné činnosti pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu.

(5) Zaměstnavatel je povinen vyhotovit stejnopisy evidenčního listu s údaji podle odstavce 4; jeden stejnopis je povinen předložit občanovi k podpisu a založit do své evidence [§ 35a odst. 4 písm. a)] a druhý stejnopis, který opatří podpisem pověřeného zaměstnance nebo jiného oprávněného zástupce a svým razítkem, je povinen vydat občanovi, a to nejpozději v den, kdy předkládá evidenční list příslušnému orgánu sociálního zabezpečení podle § 39 odst. 2 nebo 3. Nesouhlasí-li občan se zápisem zaměstnavatele v evidenčním listu a zaměstnavatel na základě žádosti občana evidenční list včetně jeho stejnopisu neopraví, může občan požádat územní správu sociálního zabezpečení příslušnou podle § 39 odst. 1 do 30 dnů ode dne převzetí stejnopisu evidenčního listu, aby tento spor rozhodla. Příslušná územní správa sociálního zabezpečení může zmeškání lhůty uvedené ve větě druhé prominout; proti rozhodnutí o prominutí zmeškání lhůty není odvolání přípustné a toto rozhodnutí je vyloučeno ze soudního přezkumu. Jde-li o osobu ve služebním poměru, s výjimkou státních zaměstnanců podle služebního zákona, platí věty druhá a třetí obdobně s tím, že místo územní správy sociálního zabezpečení je příslušný orgán sociálního zabezpečení uvedený v § 9 odst. 1.

§ 39

Předkládání evidenčního listu

(1) Evidenční listy předkládají zaměstnavatelé České správě sociálního zabezpečení v elektronické podobě formou datové zprávy prostřednictvím datové schránky nebo elektronické adresy podatelny. Jde-li o osoby ve služebním poměru, s výjimkou státního zaměstnance podle zákona o státní službě, nebo o občana, jemuž vznikl nárok na důchod z důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil, předkládá se evidenční list způsobem uvedeným v § 123e odst. 2 orgánům ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti, podle toho, který orgán je příslušný k rozhodování o dávkách důchodového pojištění.

(2) Zaměstnavatel je povinen předložit evidenční list do 30 dnů

- a) ode dne zápisu údajů do evidenčního listu podle § 38 odst. 4; skončilo-li zaměstnání před 31. prosincem a je nepochybné, že občan nejpozději do 3 měsíců opět ve stejném kalendářním roce do zaměstnání u stejného zaměstnavatele vstoupí, nemusí být evidenční list předložen a lze pokračovat v záznamech na dřívějším evidenčním listu,
- b) ode dne svého zániku.

(3) Evidenční list je zaměstnavatel povinen předložit orgánu sociálního zabezpečení vždy na základě jeho výzvy, a to do 8 dnů ode dne obdržení výzvy.

(4) Při úmrtí občana se předkládá evidenční list

a) na vyžádání orgánu sociálního zabezpečení ve lhůtě jím určené,

b) do 3 měsíců od úmrtí, nebyl-li evidenční list vyžádán podle písmene a).

(5) Zůstane-li občan v zaměstnání i poté, co požádal o invalidní důchod, založí pro něj zaměstnavatel nový evidenční list.

(6) Evidenční listy se předkládají na tiskopisech vydaných orgány sociálního zabezpečení.

(7) Pokud zaměstnavatel nemůže z prokazatelných objektivních technických důvodů předložit evidenční list podle odstavce 1 věty první v elektronické podobě, může tak učinit způsobem uvedeným v § 123e odst. 2 písm. b) zasláním na adresu určenou Českou správou sociálního zabezpečení; přitom je povinen uvést důvod tohoto postupu. Tato povinnost je splněna i předáním evidenčního listu územní správě sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu je útvar zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd. Technické důvody podle věty první se posuzují podle § 61 odst. 5 zákona o nemocenském pojištění obdobně.

§ 39a

Předkládání údajů o důchodovém pojištění

(1) Jde-li o osoby uvedené v § 36 písm. r), předkládá zaměstnavatel, popřípadě vzdělávací zařízení údaje uvedené v § 37 odst. 1 písm. a) až c) do 8 dnů ode dne skončení přípravy České správě sociálního zabezpečení.

(2) Územní správa sociálního zabezpečení zasílá na základě písemné žádosti osobám samostatně výdělečně činným údaje uvedené v § 37 odst. 1 písm. a), s výjimkou údajů o důchodovém pojištění v cizině, písm. b) a písm. d) údaj o době, po kterou bylo osobě samostatně výdělečně činné vypláceno nemocenské, údaj o době účasti na důchodovém pojištění a údaj o zaplaceném pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za každý kalendářní rok.

(3) Územní správa sociálního zabezpečení zasílá na základě písemné žádosti osobám dobrovolně účastným důchodového pojištění údaje uvedené v § 37 odst. 1 písm. a), s výjimkou údajů o důchodovém pojištění v cizině, písm. b) a písm. d), údaj o době účasti na důchodovém pojištění a údaj o zaplaceném pojistném na důchodové pojištění za každý kalendářní rok.

(4) Údaje podle odstavců 2 a 3 zasílá územní správa sociálního zabezpečení osobě samostatně výdělečně činné a osobě dobrovolně účastné důchodového pojištění na tiskopisech vydaných Českou správou sociálního zabezpečení. Nesouhlasí-li osoby uvedené ve větě první s údaji zapsanými v tomto tiskopisu, mohou požádat do 30 dnů ode dne převzetí tohoto tiskopisu územní správu sociálního zabezpečení o opravu; ustanovení § 38 odst. 5 věty třetí platí zde obdobně. Nevyhoví-li územní správa sociálního zabezpečení žádosti podle věty druhé, vydá o tom rozhodnutí; žádost o opravu se přitom považuje za žádost o zahájení řízení.

(5) Údaje podle odstavce 1 se předkládají na tiskopisech vydaných Českou správou sociálního zabezpečení nebo způsobem uvedeným v § 123e odst. 2.

(6) Jde-li o osoby samostatně výdělečně činné a osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění, předkládá územní správa sociálního zabezpečení údaje uvedené v odstavcích 2 a 3 za každý kalendářní rok České správě

sociálního zabezpečení.

§ 40

Právnícké osoby nebo organizační složky státu nebo jejich součásti vykonávající činnost střední školy, vyšší odborné školy nebo konzervatoře a vysoké školy jsou povinny na žádost orgánu sociálního zabezpečení nebo pojišťence pro účely jeho důchodového pojištění vydat písemné potvrzení o formě a době studia pojišťence, včetně údajů o zahájení a ukončení, popřípadě přerušení studia, pokud v souladu se zákonem o archivnictví a spisové službě uchovávají dokumenty obsahující tyto údaje. Toto potvrzení jsou povinny vydat do 8 dnů ode dne obdržení žádosti o jeho vydání.

§ 40a

Informativní osobní list důchodového pojištění

(1) Orgány sociálního zabezpečení zasílají občanům na základě jejich písemné žádosti informativní osobní list důchodového pojištění (dále jen „informativní list“). Občan má právo na zaslání informativního listu jednou za kalendářní rok. Informativní list obsahuje přehled dob důchodového pojištění a za dobu od roku 1986 přehled vyměřovacích základů pojišťence a vyloučených dob, které jsou v evidenci příslušného orgánu sociálního zabezpečení. Informativní list zašle orgán sociálního zabezpečení občanovi do 90 dnů ode dne doručení jeho žádosti.

(2) Orgán sociálního zabezpečení na základě žádosti občana vyhotoví nový informativní list, prokáže-li občan dobu účasti na důchodovém pojištění podle § 5 odst. 1 písm. a) a c) až t), a odst. 2 písm. g) a odst. 4 zákona o důchodovém pojištění nebo dobu zaměstnání před 1. lednem 1996 anebo dobu studia před 1. lednem 1996 a vyměřovací základy pojišťence nebo vyloučené doby v období po roce 1985. Orgán sociálního zabezpečení zašle občanu do 90 dnů ode dne doručení žádosti podle věty první nový informativní list se zohledněním údajů prokázaných podle věty první. Větu první a druhou nelze použít pro období kalendářního roku, v němž byl informativní list vyhotoven, a bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

(3) Jestliže orgán sociálního zabezpečení nepovažuje doby a další údaje podle odstavce 2 věty první za dostatečně prokázané, nový informativní list nevyhotoví a do 90 dnů ode dne doručení žádosti podle odstavce 2 věty první zašle občanu písemné sdělení se zdůvodněním, že doby a další údaje nejsou dostatečně prokázány a že o těchto dobách a dalších údajích bude rozhodnuto v řízení o přiznání dávky důchodového pojištění; současně občanu vrátí jím předložené doklady, a to do vlastních rukou.

§ 41

Hlášení o zaměstnávání důchodců

(1) Zaměstnavatel má povinnost ohlásit, vstoupí-li k němu do zaměstnání poživatel starobního důchodu přiznaného podle § 31 zákona o důchodovém pojištění, pokud poživatel tohoto důchodu podle § 37 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění nesplňuje podmínky pro výplatu tohoto důchodu při výkonu výdělečné činnosti.

(2) Hlášení musí obsahovat příjmení, jméno, rodné číslo, pod kterým je vyplácena dávka důchodového pojištění, místo trvalého pobytu občana, den, kdy došlo ke vstupu do zaměstnání, popřípadě kdy nastala jiná skutečnost zakládající ohlašovací povinnost.

(3) Jde-li o poživatele důchodu vypláceného orgány ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti, musí hlášení obsahovat též číslo rozhodnutí o přiznání důchodu.

(4) Zaměstnavatel má povinnost odeslat hlášení tomu orgánu sociálního zabezpečení, který vyplácí důchod.

(5) Předložením evidenčního listu podle § 39 není splněna povinnost uložená zaměstnavateli v odstavcích 1 až 3.

(6) Zaměstnavatelé jsou povinni podávat hlášení na tiskopisech vydaných orgány sociálního zabezpečení.

§ 42

Zaměstnavatel je povinen vydat svému zaměstnanci, popřípadě zaměstnanci, jehož zaměstnání skončilo, na jeho žádost potvrzení o době trvání zaměstnání v kalendářním roce, po kterou byl zaměstnanec důchodově pojištěn. Toto potvrzení je zaměstnavatel povinen vydat též územní správě sociálního zabezpečení na její žádost. Tato potvrzení je zaměstnavatel povinen vydat do 8 dnů od obdržení žádosti.

§ 43

Věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence vedou evidenční listy za osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, ve vazbě a ve výkonu zabezpečovací detence po dobu, po kterou jsou tyto osoby účastny důchodového pojištění. Pro vedení evidence a podávání hlášení o osobách uvedených ve větě první platí obdobně ustanovení § 37 odst. 1, § 38, 39 a § 41.

§ 45

Orgány ministerstva obrany, ministerstva vnitra, ministerstva spravedlnosti, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace, pro jejichž příslušníky ministerstva vnitra provádí důchodové pojištění, zasílají České správě sociálního zabezpečení evidenční list příslušníka ozbrojených sil, pokud nejsou příslušné k přiznání důchodu tomuto příslušníkovi. Česká správa sociálního zabezpečení zasílá orgánům uvedeným ve větě první evidenční list občana, který byl příslušníkem ozbrojených sil, pokud není příslušná k přiznání důchodu tomuto občanu.

§ 46

Ve všech podáních adresovaných orgánům sociálního zabezpečení jsou zaměstnavatelé povinni uvádět rodné číslo občana podle § 51; ustanovení § 51 věty třetí platí obdobně.

Povinnosti osob samostatně výdělečně činných v sociálním zabezpečení

§ 48

(1) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna oznámit příslušné územní správě sociálního zabezpečení den

- a) zahájení (opětovného zahájení) samostatné výdělečné činnosti nebo spolupráce při výkonu samostatné výdělečné činnosti (dále jen „samostatná výdělečná činnost“) s uvedením dne, od kterého je oprávněna tuto činnost vykonávat; osoba samostatně výdělečně činná, která spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ je současně povinna oznámit též jméno a příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo osoby samostatně výdělečně činné, s níž spolupracuje,
- b) ukončení samostatné výdělečné činnosti,
- c) zániku oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost,
- d) od kterého jí byl pozastaven výkon samostatné výdělečné činnosti,
- e) od kterého nemá nárok na výplatu invalidního důchodu a rodičovského příspěvku nebo peněžitě pomoci v mateřství z důvodu těhotenství a porodu, pokud peněžitá pomoc v mateřství náležela z nemocenského pojištění zaměstnanců, přestala osobně pečovat o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), anebo přestala pečovat o tuto osobu v největším rozsahu, přestala vykonávat vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání, přestala být nezaopatřeným dítětem nebo den ukončení výkonu zaměstnání, pokud ohlásila a doložila vznik těchto skutečností pro účely výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná, která spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ je povinna oznámit příslušné územní správě sociálního zabezpečení též den úmrtí osoby samostatně výdělečně činné, s níž spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, a zda pokračuje v živnostenském podnikání³⁸⁾ či nikoliv.

(3) Osoba samostatně výdělečně činná, která pouze spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. c) a d) neoznamuje.

(4) Povinnosti uvedené v odstavcích 1 až 3 je osoba samostatně výdělečně činná povinna splnit nejpozději do 15 dnů ode dne, v němž nastala skutečnost, která zakládá takovou povinnost. Osoba samostatně výdělečně činná, která ohlásila a doložila pro účely výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. e), je však povinna oznámit zánik těchto skutečností nejpozději při podání přehledu o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti podle zvláštního zákona.

(5) Osoba samostatně výdělečně činná, která osobně pečuje o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), a ohlásila tuto skutečnost pro účely výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti, je povinna při tomto ohlášení předložit písemné prohlášení o

tom, že o tuto osobu nepečuje jiná osoba, nebo písemnou dohodu všech osob, které současně osobně pečují o tuto osobu, že byla určena za osobu, která pečuje o osobu závislou na pomoci jiné osoby v největším rozsahu, anebo rozhodnutí územní správy sociálního zabezpečení podle § 6 odst. 3 písm. a) bodu 13.

§ 48a

(1) Osoba samostatně výdělečně činná se může přihlásit u příslušné územní správy sociálního zabezpečení k účasti na důchodovém pojištění v kalendářním roce, a to kdykoliv v jeho průběhu, a v následujícím kalendářním roce za předchozí kalendářní rok nejpozději v den, ve kterém podává podle zvláštního zákona³⁹⁾ přehled o příjmech a výdajích za kalendářní rok, za který se k této účasti přihlašuje.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, která v důsledku dodatečné změny příjmů ze samostatné výdělečné činnosti podle § 10 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění nesplnila podmínky účasti na důchodovém pojištění v kalendářním roce stanovené v § 10 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění, se může přihlásit u příslušné územní správy sociálního zabezpečení k účasti na důchodovém pojištění za tento rok,⁴¹⁾ a to v den, ve kterém podává podle zvláštního zákona opravný přehled.⁴⁰⁾

(3) Po uplynutí lhůt uvedených v odstavcích 1 a 2 pro podání přihlášky k účasti na důchodovém pojištění nelze tuto přihlášku podat.

§ 48b

(1) Oznamovací povinnost stanovenou v § 48 odst. 1 písm. a) plní osoba samostatně výdělečně činná na předepsaném tiskopise. Oznamovací povinnost stanovenou v § 48 odst. 1 písm. b) až e) a odst. 2 plní osoba samostatně výdělečně činná písemnou formou.

(2) Přihlášky k účasti na důchodovém pojištění (§ 48a) se podávají na předepsaných tiskopisech.

§ 48c

Ustanovení § 50 odst. 1, § 51 a 53 platí pro osoby samostatně výdělečně činné obdobně.

§ 48d

(1) Osoba uvedená v § 10a odst. 1 může hlášení podle § 48 odst. 1 písm. a) a přihlášku podle § 48b odst. 2 na předepsaných tiskopisech vydaných Ministerstvem průmyslu a obchodu učinit u živnostenského úřadu; povinnost učinit tato hlášení u příslušné územní správy sociálního zabezpečení se v tomto případě považuje za splněnou. Osoba samostatně výdělečně činná může hlášení podle § 48 odst. 1 písm. a) nebo b) učinit České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím orgánu Finanční správy České republiky společně s oznámením o vstupu do paušálního režimu nebo s oznámením o ukončení paušálního režimu; povinnost učinit tato hlášení u příslušné územní správy sociálního zabezpečení se v tomto případě považuje za splněnou.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná není povinna dokládat důvody, pro které je samostatná výdělečná činnost považována za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud Česká správa sociálního zabezpečení údaj o

těchto důvodech vede ve své evidenci nebo má možnost si tento údaj obstarat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup; Česká správa sociálního zabezpečení je povinna tyto důvody zveřejnit.

(3) Osobní péči o dítě do 4 let věku jako důvod pro to, aby se samostatná výdělečná činnost považovala za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, dokládá osoba samostatně výdělečně činná čestným prohlášením na předepsaném tiskopisu a rodným listem dítěte nebo jiným dokladem o vztahu k dítěti; rodný list se nepředkládá, lze-li údaj o vztahu k dítěti zjistit z informačního systému veřejné správy. Čestné prohlášení obsahuje identifikační údaje o dítěti do 4 let věku a o rodičích dítěte nebo o osobách, které dítě převzaly do péče nahrazující péči rodičů, údaj o zahájení osobní péče o dítě a skončení této péče a prohlášení, že osoba pečovala o dítě v největším rozsahu.

(4) Osoba samostatně výdělečně činná může za kalendářní rok, v němž ukončila samostatnou výdělečnou činnost, změnit oznámení o ukončení této činnosti podané podle § 48 odst. 4 nebo dodatečně toto oznámení podat nejpozději do konce kalendářního roku, v němž podala přehled podle § 15 odst. 1 zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za kalendářní rok, v němž tuto činnost ukončila.

HLAVA TŘETÍ

Povinnosti občanů v důchodovém pojištění

§ 50

(1) Oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění je povinen písemně ohlásit plátcí dávky do 8 dnů skutečnosti rozhodné pro trvání nároku na dávku, její výši a výplatu nebo poskytování.

(2) Povinnost příjemce dávky podat hlášení podle odstavce 1 se považuje za splněnou, jestliže příjemce spolupodepsal hlášení, které orgánu sociálního zabezpečení zaslal zaměstnavatel.

(3) Oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění je povinen písemně ohlásit plátcí důchodu změnu adresy místa trvalého pobytu nebo jiného pobytu na území České republiky, popřípadě bydliště v cizině.

§ 51

(1) V žádostech, hlášeních a dalších podáních adresovaných orgánům sociálního zabezpečení je občan povinen uvádět své rodné číslo, popřípadě rodné číslo žijícího rodiče, jde-li o sirotčí důchod jednostranně osiřelého dítěte nebo rodné číslo posledně zemřelého rodiče, jde-li o sirotčí důchod oboustranně osiřelého dítěte, pokud plátce důchodu nestanoví jinak. Zákonný zástupce, opatrovník a zvláštní příjemce uvádějí své rodné číslo a rodné číslo, které by byl povinen uvádět občan, jehož zastupují. V žádostech, hlášeních a dalších podáních adresovaných orgánům ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti je občan povinen uvádět i číslo rozhodnutí o přiznání důchodu.

(2) Občan je povinen sdělit zaměstnavateli plnícímu úkoly při provádění jeho důchodového pojištění na jeho výzvu skutečnosti rozhodné pro provádění tohoto pojištění.

§ 52

(1) Přihlášky k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění podle § 6 zákona o důchodovém pojištění se podávají

na předepsaných tiskopisech.

(2) Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění může podat kdykoliv odhlášku z účasti na důchodovém pojištění; účast na důchodovém pojištění zaniká ke dni podání odhlášky z účasti na důchodovém pojištění nebo ke dni v budoucnu, pokud je tento den v odhlášce uveden; pokud občan nezaplatil pojistné na důchodové pojištění za období přede dnem podání odhlášky, může se odhlásit i zpětně za toto období nebo jeho část. Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění podle § 6 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je povinen podat odhlášku z účasti na důchodovém pojištění, přestaly-li být splněny podmínky pro tuto účast, a to do osmi dnů; pokud tento občan nepodá v této lhůtě odhlášku z účasti na důchodovém pojištění, považuje se za osobu účastnou důchodového pojištění osob dobrovolně účastných důchodového pojištění podle § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, pokud již neuplynula lhůta uvedená v tomto ustanovení. Odhláška musí mít písemnou formu.

(3) Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění je povinen písemně ohlásit příslušné územní správě sociálního zabezpečení změnu údajů uvedených na přihlášce k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění a na výzvu územní správy sociálního zabezpečení sdělit skutečnosti rozhodné pro provádění tohoto pojištění, a to do 8 dnů ode dne této změny nebo ode dne doručení této výzvy.

§ 53

(1) Příjemce dávky důchodového pojištění, který byl orgánem sociálního zabezpečení podle § 12 vyzván, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku důchodového pojištění, její výši nebo výplatu, je povinen výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, nestanovil-li orgán sociálního zabezpečení lhůtu delší.

(2) Příjemce dávky důchodového pojištění podmíněné nepříznivým zdravotním stavem, jakož i žadatel o tuto dávku, který byl vyzván orgánem sociálního zabezpečení podle § 12, aby se podrobil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření, je povinen této výzvě vyhovět. Příjemce dávky důchodového pojištění podmíněné nepříznivým zdravotním stavem, jakož i žadatel o tuto dávku jsou dále povinni na výzvu orgánu sociálního zabezpečení pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti předložit lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které mají, a sdělit údaje o dosaženém vzdělání, zkušenostech a znalostech, předchozích výdělečných činnostech a o změnách ve sdělených skutečnostech, k nimž došlo od předchozího posouzení poklesu pracovní schopnosti, a to ve lhůtě uvedené v odstavci 1.

(3) Při nesplnění povinností uvedených v odstavcích 1 a 2 může být výplata důchodu z důchodového pojištění zastavena, jestliže příjemce dávky byl ve výzvě na tento následek upozorněn. Výplata důchodu se uvolní, jakmile budou tyto povinnosti splněny.

(4) Územní správa sociálního zabezpečení je v případě sporu o to, která osoba pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu z důvodu výchovy dítěte osobně pečovala o dítě v největším rozsahu, oprávněna vyzvat osobu, které byla nebo má být zvýšena procentní výměra starobního důchodu za vychované dítě, aby poskytla potřebnou součinnost ke zjištění osoby osobně pečující o dítě v největším rozsahu, zejména aby poskytla potřebná vysvětlení, doložila rozhodné skutečnosti nebo sdělila, že souhlasí s tím, že o dítě osobně pečovala v největším rozsahu jiná osoba; tato osoba je povinna výzvě vyhovět ve stanovené lhůtě, která nesmí být kratší než 15 dnů ode dne obdržení výzvy. Neposkytne-li tato osoba součinnost podle věty první, může být procentní výměra starobního důchodu snížena o částku odpovídající zvýšení za výchovu dítěte, pokud byla ve výzvě na tento následek

---

ČÁST PÁTÁ

Přestupky

§ 54

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) se bez vážného důvodu nedostaví na výzvu orgánu sociálního zabezpečení na příslušnou územní správu sociálního zabezpečení nebo na místo určené touto správou v určeném termínu podle § 12 písm. e),
- b) nesdělí svému zaměstnavateli na jeho výzvu skutečnosti uvedené v § 51 odst. 2,
- c) jako osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění na výzvu územní správy sociálního zabezpečení nesdělí ve stanovené lhůtě skutečnosti uvedené v § 52 odst. 3,
- d) poruší jako přizvaná osoba povinnost mlčenlivosti podle § 121, nebo
- e) poruší povinnost mlčenlivosti podle § 14 odst. 1 věty druhé, § 122 nebo § 122a.

(2) Fyzická osoba se jako osoba samostatně výdělečně činná dopustí přestupku tím, že

- a) se bez vážného důvodu nedostaví na výzvu orgánu sociálního zabezpečení na příslušnou územní správu sociálního zabezpečení nebo na místo určené touto správou v určeném termínu podle § 12 písm. d),
- b) nesplní ve stanovené lhůtě povinnost uloženou opatřením k nápravě vydaným podle § 15 odst. 1, nebo
- c) neoznámí příslušné územní správě sociálního zabezpečení ve stanovené lhůtě nebo stanoveným způsobem skutečnosti uvedené v § 48.

(3) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako zaměstnavatel dopustí přestupku tím, že

- a) neposkytne orgánu sociálního zabezpečení na jeho výzvu pomoc ve stanovené lhůtě nebo nepodá bezplatné sdělení pro potřeby uvedené v § 11 odst. 1,
- b) se bez vážného důvodu nedostaví na výzvu orgánu sociálního zabezpečení na příslušnou územní správu sociálního zabezpečení nebo na místo určené touto správou v určeném termínu podle § 12 písm. d),
- c) nesplní ve stanovené lhůtě povinnost uloženou opatřením k nápravě vydaným podle § 15 odst. 1,
- d) v rozporu s § 35a odst. 3 nepodá na výzvu orgánu sociálního zabezpečení ve stanovené lhůtě a stanoveným způsobem hlášení nebo nepředloží záznam o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávku a jeho trvání nebo pro výši a výplatu dávky,
- e) neprovádí úschovu dokladů uvedených v § 35a odst. 4 po předepsanou dobu,
- f) nezajistí úschovu dokladů zaměstnavatele podle § 35a odst. 5,

- g) nevede řádně evidenci údajů uvedených v § 36a odst. 2 a v § 37 odst. 1 až 4 nebo nepředloží příslušnému orgánu sociálního zabezpečení stejnopis potvrzení podle § 37 odst. 3 a 4,
  - h) nevydá občanu na jeho žádost ve stanovené lhůtě ani po písemném upozornění orgánu sociálního zabezpečení potvrzení podle § 37 odst. 2 až 4 nebo 9 nebo podle § 40 nebo § 42,
  - i) nevede evidenci údajů uvedených v § 37 odst. 9 nebo tyto údaje nepředkládá ve lhůtě stanovené v § 39a odst. 1 České správě sociálního zabezpečení podle § 39a odst. 5,
  - j) nevede evidenční list důchodového pojištění podle § 38, nevyhotovuje jej stanoveným způsobem nebo jej ve lhůtě stanovené v § 39 a způsobem stanoveným v § 39 nepředkládá příslušnému orgánu sociálního zabezpečení anebo nesplní povinnost uvést důvod postupu podle § 39 odst. 7 části věty první za středníkem,
  - k) nevydá orgánu sociálního zabezpečení na jeho žádost ve stanovené lhůtě potvrzení podle § 40, 42 nebo nesdělí písemně údaje podle § 83 odst. 2,
  - l) nepodá příslušnému orgánu sociálního zabezpečení hlášení podle § 41 stanoveným způsobem nebo ve stanovené lhůtě,
  - m) nepředloží příslušnému orgánu sociálního zabezpečení ve stanovené lhůtě potvrzení podle § 37a odst. 1 a 3,
  - n) nevydá občanu na jeho žádost ve stanovené lhůtě ani po písemném upozornění orgánu sociálního zabezpečení stejnopis potvrzení podle § 37a odst. 2 a 4, nebo
  - o) v rozporu s § 123k odst. 6 neohlásí ve stanovené lhůtě změny ve skutečnostech rozhodných pro úhradu náhrady mzdy nebo platu podle § 203a zákoníku práce.
- (4) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako držitel dokladů dopustí přestupku tím, že
- a) nesplní na výzvu orgánu sociálního zabezpečení ve stanovené lhůtě povinnost týkající se výpisu, opisu nebo kopie dokladů zaměstnavatele nebo potvrzení shody podle § 35a odst. 6, nebo
  - b) v rozporu s § 35a odst. 7 nesplní oznamovací povinnost nebo na vlastní náklady nezajistí uložení dokladů zaměstnavatele u jiného držitele dokladů.
- (5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako poskytovatel zdravotních služeb dopustí přestupku tím, že
- a) neprovede na žádost vyšetření zdravotního stavu podle § 16 odst. 1 písm. a) nebo je neprovede ve lhůtě uvedené v § 16 odst. 3,
  - b) nezpracuje na žádost lékařské podklady podle § 16 odst. 1 písm. b) nebo § 16 odst. 3 nebo je nezpracuje ve lhůtě uvedené v § 16 odst. 3,
  - c) nesdělí na žádost informace podle § 16 odst. 2 písm. a) nebo je nesdělí ve lhůtě uvedené v § 16 odst. 3,
  - d) neumožní na žádost nahlížení do zdravotnické dokumentace nebo nezapůjčí zdravotnickou dokumentaci podle § 16 odst. 2 písm. b) nebo tak neučiní ve lhůtě uvedené v § 16 odst. 3,
  - e) neposkytne poživateli důchodu součinnost podle § 116d odst. 2,

- f) nepřevzme po dobu hospitalizace poživatele důchodu vyplacený důchod nebo jej nepředá poživateli bezprostředně po jeho obdržení podle § 116d odst. 3 písm. a),
  - g) neuloží přijatý důchod nebo jeho část podle § 116d odst. 3 písm. b),
  - h) nevyúčtuje písemně částky přijatého důchodu na žádost poživatele důchodu podle § 116d odst. 3 písm. c), nebo
  - i) neoznámí provozovně držitele poštovní licence ve stanovené lhůtě ukončení pobytu poživatele důchodu ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče nebo jí neprodleně nevrátí částky důchodu přijaté po úmrtí poživatele důchodu podle § 116d odst. 3 písm. d).
- (6) Za přestupek lze uložit pokutu do
- a) 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až c) nebo odstavce 2,
  - b) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3 písm. a), d), h), k), l), n) nebo o), odstavce 4 písm. a) nebo odstavce 5 písm. e) až i),
  - c) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. d), odstavce 3 písm. b) a c) nebo odstavce 5 písm. a) až d)
  - d) 200 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. e), nebo
  - e) 300 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3 písm. e) až g), i), j) a m) nebo odstavce 4 písm. b).

§ 54a

- (1) Promlčecí doba činí 3 roky; jde-li o přestupek, za který je stanovena pokuta, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, činí promlčecí doba 5 let. Byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání; jde-li o přestupek, za který je stanovena pokuta, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 7 let od jeho spáchání.
- (2) Přestupky podle tohoto zákona projednávají v oborech své působnosti orgány sociálního zabezpečení uvedené v § 3 odst. 3 písm. c) a e) až g).
- (3) Místní příslušnost územní správy sociálního zabezpečení v řízení o přestupku se řídí
- a) podle § 7 odst. 1 písm. c) a d), jde-li o přestupek spáchaný zaměstnavatelem,
  - b) podle § 7 odst. 1 písm. e), jde-li o přestupek spáchaný osobou samostatně výdělečně činnou v souvislosti s výkonem samostatné výdělečné činnosti,
  - c) podle § 7 odst. 1 písm. h), jde-li o přestupek spáchaný držitelem dokladů,
  - d) podle § 7 odst. 1 písm. b), jde-li o přestupek spáchaný fyzickou osobou,
  - e) sídlem poskytovatele zdravotních služeb, jde-li o přestupek spáchaný poskytovatelem zdravotních služeb.
- (4) Správní orgán, aniž zahájí řízení, věc usnesením odloží též tehdy, jestliže již samotné zjištění skutku a upozorněn

osoby podezřelé ze spáchání přestupku postačí k její nápravě, nebo je-li ze zjištěných skutečností zjevné, že škodlivý následek způsobený činem byl osobou podezřelou ze spáchání přestupku v mezidobí již napraven a samo odstranění tohoto následku vedlo k nápravě této osoby.

(5) Účastníkem řízení o přestupku není poškozený.

(6) Pokutu vybírá a vymáhá orgán sociálního zabezpečení, který ji uložil.

ČÁST ŠESTÁ

Řízení ve věcech důchodového pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a řízení ve věcech osob zdravotně znevýhodněných

HLAVA PRVNÍ

Řízení ve věcech osob zdravotně znevýhodněných

§ 55

Zahájení řízení

(1) Řízení o uznání osoby za osobu zdravotně znevýhodněnou se zahajuje na základě písemné žádosti občana. Řízení o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou nelze zahájit v případě, že občan byl uznán invalidním nebo že probíhá řízení o přiznání invalidního důchodu.

(2) Řízení o tom, že občan přestal být osobou zdravotně znevýhodněnou, se zahajuje na základě písemné žádosti osoby zdravotně znevýhodněné nebo z moci úřední.

§ 56

Přerušování a zastavení řízení

(1) Jestliže se občan v řízení o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou nepodrobil vyšetření zdravotního stavu anebo nepředložil nálezy ošetřujících lékařů, které má, nebo nesdělil anebo nedoložil další údaje, které jsou potřebné pro vypracování posudku pro účely řízení o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou, ačkoliv k tomu byl vyzván, může být řízení přerušeno až do doby, kdy se občan tomuto vyšetření podrobí nebo kdy předloží tyto nálezy anebo sdělí či doloží požadované údaje, pokud byl občan ve výzvě na tento následek upozorněn. Trvalo-li přerušování řízení podle předchozí věty aspoň 12 měsíců, lze řízení zastavit.

(2) Řízení o uznání občana za osobu zdravotně znevýhodněnou se přerušuje dnem zahájení řízení o přiznání invalidního důchodu posuzovanému občanu. Územní správa sociálního zabezpečení pokračuje v řízení o uznání občana za osobu zdravotně znevýhodněnou, pokud v řízení o přiznání invalidního důchodu byl vydán posudek, že občan není invalidní.

§ 57

Úkony účastníků

Ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu se v řízení o uznání občana za osobu zdravotně znevýhodněnou a v řízení o tom, že občan přestal být osobou zdravotně znevýhodněnou, nepoužije.

§ 58

Lhůty pro vydání rozhodnutí

Lhůty pro vydání rozhodnutí se v řízení o uznání občana za osobu zdravotně znevýhodněnou a v řízení o tom, že občan přestal být osobou zdravotně znevýhodněnou, prodlužují o lhůty pro vydání posudku uvedené v § 16a odst. 2.

§ 59

Rozhodnutí

(1) V rozhodnutí o uznání občana za osobu zdravotně znevýhodněnou se jako den, od kterého občan je osobou zdravotně znevýhodněnou, uvádí, že tímto dnem je den, kterým toto rozhodnutí nabývá právní moci.

(2) V rozhodnutí o tom, že občan přestal být osobou zdravotně znevýhodněnou, se jako den, od kterého občan již není osobou zdravotně znevýhodněnou, uvádí, že tímto dnem je den, kterým toto rozhodnutí nabývá právní moci.

§ 60

Povinnosti osob zdravotně znevýhodněných

Osoba zdravotně znevýhodněná je povinna se na výzvu Institutu posuzování zdravotního stavu podrobit vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření podle § 16a odst. 4 písm. a) nebo b). Pokud osoba zdravotně znevýhodněná nesplní tuto povinnost, přestává být ode dne uvedeného v rozhodnutí územní správy sociálního zabezpečení (§ 59 odst. 2) osobou zdravotně znevýhodněnou; podmínkou vydání tohoto rozhodnutí je, že osoba zdravotně znevýhodněná byla ve výzvě podle věty první na tento následek upozorněna.

HLAVA DRUHÁ

Řízení ve věcech důchodového pojištění

§ 81

Zahájení řízení

(1) Řízení o přiznání dávky důchodového pojištění se zahajuje na základě písemné žádosti sepsané v listinné

podobě nebo podané v elektronické podobě. Za den uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění se považuje den, kdy se oprávněný poprvé obrátil na příslušný orgán se žádostí o sepsání písemné žádosti v listinné podobě o přiznání dávky, nebo den, v němž oprávněný v elektronické aplikaci podle § 82a odst. 1 učinil první úkon směřující k podání žádosti o přiznání dávky v elektronické podobě, pokud ode dne, v němž se oprávněný poprvé obrátil na příslušný orgán s žádostí o sepsání této žádosti nebo v němž oprávněný učinil tento první úkon, do dne sepsání žádosti nebo odeslání žádosti neuplynulo více než 90 dnů a pokud způsob uplatnění nároku na dávku je shodný se způsobem uplatnění žádosti o přiznání dávky.

(2) Řízení o změně poskytování nebo výše již přiznané dávky důchodového pojištění se zahajuje na základě písemné žádosti nebo z moci úřední orgánem, který je příslušný k rozhodnutí o této změně, není-li stanoveno jinak.

(3) Zahájení řízení o dávku důchodového pojištění brání tomu, aby v téže věci probíhalo jiné řízení.

(4) Řízení o přeměně invalidního důchodu na starobní důchod ^{60d}) se zahajuje z moci úřední.

§ 82

Žádost o dávku důchodového pojištění v listinné podobě

(1) Žádost o přiznání dávky důchodového pojištění v listinné podobě sepisuje s občanem územní správa sociálního zabezpečení, na kterou se obrátil, a to na předepsaném tiskopise; žádost musí být občanem podepsána, přičemž občan může žádost podepsat též digitalizovaným podpisem. Územní správa sociálního zabezpečení, s výjimkou územní správy sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu má občan místo trvalého pobytu nebo cizinec místo hlášeného pobytu v České republice, může odmítnout sepsání žádosti o dávku důchodového pojištění, jen brání-li tomu vážné provozní důvody a územní správa sociálního zabezpečení tuto informaci zveřejnila na své úřední desce; to, že vážné provozní důvody brání sepisovat žádosti o dávku důchodového pojištění, je územní správa sociálního zabezpečení povinna neprodleně oznámit České správě sociálního zabezpečení. K žádosti o přiznání dávky důchodového pojištění podané podle věty první se nepřihlíží, pokud byla již žádost o přiznání dávky důchodového pojištění podána podle § 82a odst. 1 vět první a druhé; zjistí-li územní správa sociálního zabezpečení tuto skutečnost, nelze žádost podle věty první sepsat.

(2) Za občany, kteří vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemohou sami podávat žádost o dávku důchodového pojištění, mohou s jejich souhlasem a na základě potvrzení lékaře o zdravotním stavu těchto občanů podat tuto žádost jejich rodinní příslušníci. Pokud podepsání žádosti o dávku důchodového pojištění sepisované s občanem podle odstavce 1 věty první brání těžko překonatelná překážka, podpis občana se nevyžaduje; tato skutečnost se uvede v žádosti a potvrdí ji svým podpisem další osoba, která je při sepsání žádosti přítomna, s výjimkou úřední osoby, která žádost s občanem sepisuje, s uvedením identifikačních údajů této další osoby.

(3) Žádost o dávku důchodového pojištění, na niž vznikl nárok během výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby nebo výkonu zabezpečovací detence, sepisuje s občanem na předepsaných tiskopisech věznice nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence; věznice nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence předkládají žádost do 8 dnů ode dne sepsání územní správě sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu má občan místo trvalého pobytu nebo cizinec místo hlášeného pobytu.

(4) Žádost lze podat nejdříve 4 měsíce přede dnem, od kterého občan žádá dávku důchodového pojištění přiznat.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí obdobně, žádá-li občan o změnu výše invalidního důchodu v důsledku změny stupně invalidity. Tuto žádost lze podat též způsobem podle § 123e odst. 1.

(6) Ustanovení odstavce 1 části věty první za středníkem platí obdobně, sepisuje-li územní správa sociálního zabezpečení s občanem jiné podání než žádost o přiznání dávky důchodového pojištění.

§ 82a

Žádost o dávku důchodového pojištění v elektronické podobě

(1) Žádost o přiznání dávky důchodového pojištění v elektronické podobě ve formátu, struktuře a tvaru určeném Českou správou sociálního zabezpečení lze podat kterékoliv územní správě sociálního zabezpečení. Žádost se podává prostřednictvím elektronické aplikace portálu České správy sociálního zabezpečení s využitím elektronické identifikace určené Českou správou sociálního zabezpečení. Územní správa sociálního zabezpečení je povinna tomu, kdo podal žádost o dávku důchodového pojištění, neprodleně elektronicky potvrdit přijetí této žádosti.

(2) Doklady, které tvoří přílohu žádosti o dávku důchodového pojištění podle odstavce 1, se předkládají ve formě elektronického originálu, popřípadě elektronického dokumentu převedeného autorizovanou konverzí nebo listinného originálu anebo jeho úředně ověřené kopie. Žadatel může doklady předložit také ve formě prostého převedení listiny do elektronické podoby; územní správa sociálního zabezpečení může v případě pochybností o pravosti takto předložených dokladů nebo k ověření údajů v nich obsažených vyzvat žadatele k předložení elektronického originálu, popřípadě elektronického dokumentu převedeného autorizovanou konverzí nebo listinného originálu anebo jeho úředně ověřené kopie.

(3) K žádosti, která nesplňuje podmínky podle odstavce 1, a k žádosti podané podle odstavce 1 vět první a druhé, byla-li již žádost o přiznání dávky důchodového pojištění sepsána podle § 82 odst. 1, se nepřihlíží. Územní správa sociálního zabezpečení je povinna toho, kdo tuto žádost podal, neprodleně elektronicky upozornit na to, že žádost nesplňuje tyto podmínky, a na to, že se k této žádosti nepřihlíží.

(4) Územní správa sociálního zabezpečení používá ke komunikaci v řízení elektronickou aplikaci portálu České správy sociálního zabezpečení. Územní správa sociálního zabezpečení však může, s výjimkou potvrzení podle odstavce 1 věty třetí, komunikovat v listinné podobě nebo prostřednictvím datové schránky, pokud je to účelné nebo pokud žadatel o dávku další komunikaci v elektronické podobě podle věty první v žádosti vyloučil. Elektronickou formu komunikace podle věty první může v řízení používat též Česká správa sociálního zabezpečení, pokud s tím žadatel o dávku důchodového pojištění v žádosti souhlasil.

(5) Územní správy sociálního zabezpečení a Česká správa sociálního zabezpečení jsou povinny zveřejnit na své úřední desce informace k podávání žádostí o dávku důchodového pojištění v elektronické podobě podle odstavce 1.

(6) Pro podávání žádostí o dávky důchodového pojištění v elektronické podobě se použije § 82 odst. 4 obdobně.

§ 83

(1) Územní správa sociálního zabezpečení, která je podle § 82 odst. 1 příslušná k sepsání žádosti o dávku

důchodového pojištění v listinné podobě, nesmí, s výjimkou případů uvedených v § 82 odst. 1 větách druhé a třetí, odmítnout sepsání žádosti, a to i když má za to, že občan nesplňuje podmínky stanovené pro vznik nároku na dávku důchodového pojištění, nebo není-li žádost občana doložena potřebnými doklady. Územní správa sociálního zabezpečení je povinna občana při podání žádosti o dávku důchodového pojištění informovat o výši nákladů na výplatu dávky v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence; tato povinnost neplatí v případě uvedeném v § 64 odst. 5 větě druhé zákona o důchodovém pojištění. Věty první a druhá platí obdobně pro věznici a ústavy pro výkon zabezpečovací detence, pokud jsou podle § 82 odst. 3 příslušné k sepsání žádosti o dávku důchodového pojištění.

(2) Zaměstnavatel je povinen do 8 dnů ode dne, kdy obdržel výzvu územní správy sociálního zabezpečení sepisující nebo přijímající žádost o dávku důchodového pojištění, sdělit písemně této správě, zda

- a) provádí z příjmu žadatele o dávku důchodového pojištění srážky na základě nařízeného soudního nebo správního výkonu rozhodnutí, konkursu nebo dohody o srážkách z příjmu uzavřené podle občanského zákoníku, označení toho, kdo toto rozhodnutí vydal, a číslo jednacích tohoto rozhodnutí, a jde-li o srážky na výživné, zda se jedná o běžné nebo dlužné výživné a jaká je jeho výše,
- b) trvá pracovněprávní vztah žadatele o starobní důchod ke dni, od něhož občan žádá o přiznání tohoto důchodu,
- c) vyplácí náhradu mzdy, platu nebo odměny nebo snížený plat (sníženou odměnu) v době prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény a datum vzniku této neschopnosti nebo datum, od něhož byla nařízena karanténa.

(3) V žádosti o dávku důchodového pojištění může občan požádat, aby se doby uvedené v § 16 odst. 4 větách první až třetí zákona o důchodovém pojištění považovaly podle § 16 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění za vyloučené doby. V žádosti podle věty první se uvádí, kterých dob a kterých kalendářních roků se má postup podle § 16 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění týkat.

(4) V žádosti o přiznání starobního důchodu je občan povinen uvést, zda žádá o zvýšení procentní výměry starobního důchodu z důvodu výchovy dítěte podle § 34a zákona o důchodovém pojištění.

(5) V žádosti o přiznání starobního důchodu je občan povinen uvést, zda byl nebo nebyl v období let 2013 až 2015 účasten důchodového spoření.

§ 83a

Účastníci řízení

V řízení ve věcech účasti pojištěnce na důchodovém pojištění a o správnost obsahu stejnopisu evidenčního listu (§ 38 odst. 5) je účastníkem řízení také ten, kdo plní úkoly v důchodovém pojištění podle § 36 písm. a) až d), f) až s) a u) až zk).

§ 83b

Přerušování a zastavení řízení

(1) Jestliže se občan v řízení o důchod z důchodového pojištění podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nepodrobil vyšetření zdravotního stavu anebo pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti nepředložil nálezy ošetřujících lékařů, které má, nebo nesdělil údaje o dosaženém vzdělání, zkušenostech a znalostech a o předchozích výdělečných činnostech, ačkoliv byl k tomuto vyšetření, předložení nebo sdělení vyzván, může být řízení přerušeno až do doby, kdy se občan tomuto vyšetření podrobí nebo kdy předloží tyto nálezy nebo sdělí požadované údaje, pokud byl občan ve výzvě na tento následek upozorněn. Trvalo-li přerušení řízení podle předchozí věty aspoň 12 měsíců, lze řízení zastavit.

(2) Orgán sociálního zabezpečení zastaví řízení, je-li žádost podána o více než 1 měsíc dříve než ve lhůtě uvedené v § 82 odst. 4. Je-li žádost podána nejvýše o 1 měsíc dříve než ve lhůtě uvedené v § 82 odst. 4, orgán sociálního zabezpečení řízení přeruší a prvním dnem lhůty stanovené pro podání žádosti v § 82 odst. 4 v řízení pokračuje z moci úřední.

§ 84

Důkazní prostředky

V řízení ve věcech důchodového pojištění lze použít k důkazu záznamy na technických nosičích dat, mikrografické záznamy, tištěné produkty optického archivačního systému a tištěné nebo fotografické produkty jiné výpočetní techniky místo originálu listiny, podle jehož obsahu byly pořízeny, pokud z povahy věci nevyplývá, že je třeba předložit originál nebo úředně ověřený opis listiny.

§ 84a

Prokazování výchovy dítěte

Výchova dítěte se pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu⁸⁶⁾ prokazuje čestným prohlášením a rodným listem dítěte nebo jiným dokladem o vztahu k dítěti, a to při sepsání nebo podání žádosti o důchod; rodný list se nepředkládá, lze-li údaj o vztahu k dítěti zjistit z informačního systému veřejné správy. Čestné prohlášení se podává na předepsaném tiskopise; v čestném prohlášení se uvádějí údaje podle § 85 odst. 4, prohlášení, že osoba pečovala o dítě v největším rozsahu, a prohlášení, že nenastala překážka pro zvýšení procentní výměry starobního důchodu podle § 34a odst. 4 zákona o důchodovém pojištění. Tento tiskopis obsahuje též poučení o důsledcích uvedení nepravdivých údajů.

§ 85

Prokazování některých dob

(1) V řízení ve věcech důchodového pojištění se prokazují

- a) doba vojenské služby potvrzením vydaným příslušným vojenským orgánem,
- b) doba odbojové činnosti a polní služby potvrzením vydaným příslušným vojenským orgánem,

- c) doba pobytu v cizině, po kterou žena doprovázela svého manžela, který působil jako zaměstnanec v zahraničí nebo expert v zahraničí, potvrzením zaměstnavatele, který vyslal manžela ženy do zahraničí,
- d) doba výkonu civilní služby potvrzením orgánu státní správy, který vydal povolávací příkaz k nastoupení civilní služby,
- e) doba nezaměstnanosti před 1. lednem 1996 potvrzením orgánu státní správy, který občana vedl jako uchazeče o zaměstnání,
- f) doba studia na středních, vyšších odborných a vysokých školách v cizině rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o tom, že studium na těchto školách je postaveno na roveň studia na středních, vyšších odborných a vysokých školách v České republice,
- g) doba studia na zahraničních vysokých školách, uskutečňovaného na území České republiky, rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o tom, že uvedené studium je pro účely důchodového pojištění postaveno na roveň studia na vysokých školách v České republice,
- h) doba studia ve vysokoškolském studijním programu zahraniční vysoké školy, uskutečňovaném na území České republiky tuzemskou právnickou osobou na základě její dohody s danou zahraniční vysokou školou, rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o tom, že uvedené studium je pro účely důchodového pojištění postaveno na roveň studia na vysokých školách v České republice,
- i) doba účasti na důchodovém pojištění podle § 105 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění potvrzením Kanceláře prezidenta republiky.

(2) Doby péče uvedené v § 6 odst. 3 písm. a) bodech 11 a 12 se prokazují rozhodnutím územní správy sociálního zabezpečení o době a rozsahu této péče. Návrh na zahájení řízení podle předchozí věty se podává na předepsaném tiskopisu; tento návrh lze podat nejdříve po skončení uvedené péče nebo v době jejího trvání v souvislosti s podáním žádosti o přiznání důchodu. Návrh na zahájení řízení podle věty první může podat i pozůstalý, který uplatňuje nárok na vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod po občanu, který pečoval o osoby uvedené v § 6 odst. 3 písm. a) bodu 11 nebo 12. Územní správa sociálního zabezpečení předkládá České správě sociálního zabezpečení stejnopis rozhodnutí uvedeného ve větě první, a to do 8 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

(3) Výchovu dítěte a péči o dítě do 4 let věku v období před 1. červencem 2007 dokládá žena, která z důvodu výchovy dítěte uplatňuje nárok na nižší důchodový věk a žádá o zápočet doby péče o takové dítě, svým čestným prohlášením a rodným listem dítěte nebo jiným dokladem o vztahu k dítěti, a to při uplatnění žádosti o důchod; rodný list se nepředkládá, lze-li údaj o vztahu k dítěti zjistit z informačního systému veřejné správy.

(4) Doba péče o dítě do 4 let věku po 30. červnu 2007 se dokládá čestným prohlášením při uplatnění žádosti o důchod a rodným listem dítěte nebo jiným dokladem o vztahu k dítěti; rodný list se nepředkládá, lze-li údaj o vztahu k dítěti zjistit z informačního systému veřejné správy. Čestné prohlášení se podává na předepsaném tiskopise. V čestném prohlášení se uvádí

- a) jméno, popřípadě jména a příjmení dítěte^{60c)} a jeho rodné číslo,
- b) jméno, popřípadě jména a příjmení a rodné číslo osoby, na jejíž osobní péči bylo dítě převážně odkázáno, a její vztah k dítěti,

c) jméno, popřípadě jména a příjmení druhého rodiče dítěte, je-li znám, a jeho rodné číslo,

d) doba a rozsah péče o dítě,

e) sdělení, zda ve stejné době o dítě pečovala i jiná osoba, a v kladném případě jméno, popřípadě jména a příjmení a rodné číslo této osoby, její vztah k dítěti a doba a rozsah péče této jiné osoby o dítě.

(5) K prokázání doby pojištění lze použít čestného prohlášení nejméně 2 svědků a žadatele o důchod nebo o úpravu důchodu, nelze-li tuto dobu prokázat jinak.

(6) Rozhodnutí územní správy sociálního zabezpečení podle § 6 odst. 3 písm. a) bodu 12 se považuje za podklad pro rozhodnutí orgánu příslušného rozhodovat o dávce důchodového pojištění, jestliže bylo vydáno po podání žádosti o tuto dávku; toto rozhodnutí se účastníku řízení nedoručuje a je obsaženo v rozhodnutí o dávce důchodového pojištění.

(7) Práce v cizině, ke které se má podle přímo použitelných předpisů Evropské unie^{73d)} nebo mezinárodních smluv přihlídnout v České republice a která by podle právních předpisů upravujících ochranu veřejného zdraví splňovala podmínky pro hodnocení práce jako rizikové práce, se pro účely důchodového pojištění prokazuje vyjádřením Ministerstva zdravotnictví. Ministerstvo zdravotnictví vydá toto vyjádření na žádost orgánu sociálního zabezpečení, který je příslušný k přiznání důchodu.

§ 85a

(1) V řízení ve věcech důchodového pojištění se nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí;^{22a)} zahájení řízení z moci úřední^{22b)} se účastníkům zpravidla neoznamuje.

(2) Žadatel o přiznání dávky důchodového pojištění může do vydání rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení prvního stupně dodatečně změnit datum přiznání dávky nebo její výplaty; dodatečnou změnu data přiznání dávky nebo její výplaty žadatel učiní formou sdělení orgánu sociálního zabezpečení, který je při rozhodování o přiznání dávky důchodového pojištění nebo její výplatě tímto datem vázán.

(3) Rozhodnutí o přiznání nebo změně poskytování nebo výše dávky důchodového pojištění je orgán sociálního zabezpečení povinen vydat nejpozději do 90 dnů ode dne zahájení řízení; ustanovení § 71 odst. 3 písm. b) správního řádu tím není dotčeno.

(4) V řízení ve věcech důchodového pojištění lze vést jediný spis pro každou jednotlivou fyzickou osobu, i když se jedná o více věcí týkajících se této osoby.

§ 86

Rozhodnutí

(1) Rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění se vydává písemně, pokud se dále nestanoví jinak. Při vyhotovení rozhodnutí s použitím automatizované výpočetní techniky může být rozhodnutí vydáno v mezinárodní abecedě s předtištěným razítkem orgánu sociálního zabezpečení a jménem, příjmením a funkcí zaměstnance odpovědného za

vydání rozhodnutí.

(2) Písemné rozhodnutí se nevydává, jde-li o hromadné zvyšování vyplácených dávek důchodového pojištění; v těchto případech je občan podle § 86a informován o zvýšení těchto dávek. V případě nesouhlasu s postupem uvedeným ve větě první lze podat do 60 dnů po splátce dávky důchodového pojištění, od které byla provedena změna její výše, orgánu sociálního zabezpečení, který je plátcem dávky, písemnou žádost o vydání rozhodnutí o zvýšení dávky; orgán sociálního zabezpečení vydá do 30 dnů ode dne, kdy mu byla tato žádost doručena, rozhodnutí o úpravě dávky důchodového pojištění provedené podle věty první.

(3) Orgán rozhodující o invalidním důchodu uvádí v rozhodnutí vždy, o jaký stupeň invalidity se jedná, den vzniku invalidity nebo den, od něhož došlo ke změně stupně invalidity, procentní míru poklesu pracovní schopnosti pojištěnce, a činí-li pokles pracovní schopnosti aspoň 70 %, též údaj o tom, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek, označení orgánu, který posoudil zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnce, a datum tohoto posouzení, a jde-li o pracovní úraz nebo nemoc z povolání, též skutečnost, že invalidita vznikla jako následek pracovního úrazu nebo nemoci z povolání.

(4) Oprávněný může do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení písemně požádat o změnu data

- a) přiznání důchodu nebo jeho výplaty; takovou žádost může podat nejvýše dvakrát v případě přiznání téhož důchodu,
- b) uvolnění výplaty starobního důchodu nebo zařízení výplaty starobního důchodu, která nebyla zařízena ode dne přiznání tohoto důchodu; takovou žádost může podat pouze jednou po tomtéž uvolnění nebo zařízení výplaty;

na základě této žádosti vydá orgán sociálního zabezpečení nové rozhodnutí a současně zruší předchozí rozhodnutí.

(5) Oprávněný může do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení písemně požádat, aby se doby uvedené v § 16 odst. 4 větách první až třetí zákona o důchodovém pojištění považovaly podle § 16 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění za vyloučené doby; na základě této žádosti vydá Česká správa sociálního zabezpečení nové rozhodnutí a současně zruší předchozí rozhodnutí. Ustanovení § 83 odst. 3 věty druhé platí zde přitom obdobně. Žádost podle věty první lze podat i tehdy, nebyla-li podána žádost podle § 83 odst. 3 věty první. Žádost podle věty první může oprávněný podat nejvýše dvakrát v případě přiznání téhož důchodu; přitom může požádat též o to, aby se doby uvedené v § 16 odst. 4 větách první až třetí zákona o důchodovém pojištění za vyloučené doby nepovažovaly.

(6) Rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění musí obsahovat poučení o možnosti podat námitky, lhůtu, ve které je možné námitky podat, od kterého dne se lhůta počítá, kdo o námitkách rozhoduje a u kterého orgánu se námitky podávají; v poučení se dále uvádí, kdy námitky nemají odkladný účinek.

§ 86a

Oznámení při hromadném zvyšování vyplácených dávek důchodového pojištění

(1) Oznámení o zvýšení vyplácených dávek důchodového pojištění při hromadném zvyšování zasílají plátcí

důchodů občanům do jejich datové schránky, pokud ji mají zřízenou.

(2) Oznámení podle odstavce 1 může plátce důchodů zpřístupnit občanům prostřednictvím své elektronické aplikace s využitím elektronické identifikace určené plátcem důchodu. Způsob elektronické identifikace jsou plátcí důchodů povinni zveřejnit na své úřední desce.

(3) Nemá-li občan zřízenou datovou schránku a nezajistil-li plátce důchodu zpřístupnění oznámení podle odstavce 2, zasílá plátce důchodu občanu písemné oznámení podle odstavce 1 prostřednictvím držitele poštovní licence.

(4) Zajistil-li plátce důchodu zpřístupnění oznámení podle odstavce 2, zasílá občanu písemné oznámení podle odstavce 1 prostřednictvím držitele poštovní licence, pokud občan plátce důchodu písemně na předepsaném tiskopisu o zasílání tohoto oznámení požádal. Občan je povinen uhradit plátcí důchodu náklady plátce důchodu spojené se zasíláním tohoto oznámení, nejde-li o občana narozeného před rokem 1955; plátce důchodu je povinen zveřejnit tyto náklady na své úřední desce. Součástí tiskopisu podle věty první je též poučení o povinnosti hradit náklady na zaslání tohoto oznámení. Žádost podle věty první se týká všech následujících zvýšení důchodů po podání žádosti, a to až do písemného zpětvzetí této žádosti. Plátce důchodu zašle písemné oznámení nejdříve o tom zvýšení důchodů, jehož termín spadá do čtvrtého kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž žádost došla plátcí důchodu, a naposledy o tom zvýšení důchodů, jehož termín spadá nejpozději do čtvrtého kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž zpětvzetí došlo plátcí důchodu.

§ 87

Podkladové rozhodnutí

Rozhodnutí územní správy sociálního zabezpečení podle § 6 odst. 3 písm. a) bodů 1, 3, 11, 12 a 17 a rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 9 odst. 1 podle § 38 odst. 5 věty čtvrté se považují za podklad pro rozhodnutí orgánu příslušného rozhodovat o dávce důchodového pojištění, jestliže bylo vydáno po podání žádosti o tuto dávku. Rozhodnutí uvedené ve větě první je obsaženo v rozhodnutí o dávce důchodového pojištění.

§ 88

Námítky

(1) Proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a e) až g) ve věcech důchodového pojištění lze jako řádný opravný prostředek podat písemné námítky do 30 dnů ode dne jeho oznámení účastníku řízení.

(2) Požádá-li účastník řízení před uplynutím lhůty k podání námitek o předložení podkladů pro výpočet důchodu nebo pro vyčíslení přeplatku, který je povinen uhradit, počíná běžet nová lhůta k podání námitek ode dne, kdy mu byly tyto podklady doručeny.

(3) Námítky se podávají orgánu sociálního zabezpečení, který rozhodnutí vydal. Námítky musí obsahovat stejné náležitosti jako odvolání podané podle § 82 správního řádu.

(4) Orgán sociálního zabezpečení rozhodne o námítkách ve lhůtách stanovených podle § 71 správního řádu; tyto

lhůty počínají běžet dnem doručení námitek orgánu sociálního zabezpečení, který je příslušný k rozhodnutí o námitkách. Závisí-li rozhodnutí o námitkách na posouzení zdravotního stavu (§ 8 odst. 7), prodlužují se lhůty podle věty první o 60 dnů. Orgán sociálního zabezpečení přezkoumává rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky, v plném rozsahu; není přitom vázán podanými námitkami.

(5) Námitky nemají odkladný účinek, s výjimkou námitek podaných proti rozhodnutím vydaným podle § 116 odst. 2 věty druhé, § 118a odst. 1 až 3, § 118b a 118c a § 64 odst. 6 a 7 zákona o důchodovém pojištění.

(6) Námitky nelze podat proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení o námitkách nebo o odvolání.

(7) Řízení o námitkách musí být vedeno odděleně od rozhodování orgánu sociálního zabezpečení v prvním stupni; nemohou se na něm podílet ani v něm rozhodovat osoby, které se účastnily řízení o vydání napadeného rozhodnutí.

(8) Není-li v odstavcích 1 až 6 a 9 stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o námitkách, na rozhodnutí o námitkách a na přezkumné řízení a obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, správní řád s tím, že § 90 odst. 1 písm. b), § 90 odst. 3 a § 90 odst. 6 věta druhá správního řádu se nepoužijí, a po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní, lhůty uvedené v § 97 odst. 2 a § 100 odst. 2 správního řádu neplynou, a přezkumné řízení ani obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, nelze zahájit, popřípadě v nich pokračovat.

(9) Námitky lze podat též u kterékoliv územní správy sociálního zabezpečení, pokud rozhodnutí vydala Česká správa sociálního zabezpečení; účinky podání námitek jsou zachovány, byly-li podány územní správě sociálního zabezpečení ve lhůtě podle odstavce 1. Územní správa sociálního zabezpečení je povinna námitky neprodleně postoupit České správě sociálního zabezpečení.

§ 88a

Právní moc a opravné prostředky

(1) Rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a e) až g) ve věcech důchodového pojištění je v právní moci, bylo-li oznámeno a nelze-li proti němu podat námitky.

(2) Rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a e) až g) o námitkách nabývá právní moci dnem oznámení.

(3) Rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a e) až g) ve věcech důchodového pojištění, které není v právní moci, je předběžně vykonatelné, s výjimkou rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky, které mají odkladný účinek.

(4) Proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a e) až g) ve věcech důchodového pojištění včetně rozhodnutí o námitkách se odvolání ani rozklad nepřipouští.

§ 89

Soudní přezkum rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění

(1) Ze soudního přezkumu jsou vyloučena rozhodnutí, která jsou podkladem pro rozhodnutí o důchodu z

důchodového pojištění; soud přezkoumá takové rozhodnutí jen při rozhodování o žalobě proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení o důchodu.

(2) Nelze-li ve věcech důchodového pojištění určit příslušnost krajského soudu k řízení o žalobě proto, že navrhovatel nemá na území České republiky bydliště a ani se na tomto území nezdržuje,⁶¹⁾ je k tomuto řízení příslušný

- a) Krajský soud v Brně, má-li navrhovatel bydliště na území Slovenské republiky,
- b) Krajský soud v Ostravě, má-li navrhovatel bydliště na území Polské republiky,
- c) Krajský soud v Plzni, má-li navrhovatel bydliště na území Spolkové republiky Německo,
- d) Krajský soud v Českých Budějovicích, má-li navrhovatel bydliště na území Rakouské republiky,
- e) krajský soud určený podle místa posledního bydliště navrhovatele na území České republiky, nelze-li určit příslušnost krajského soudu podle písmen a) až d),
- f) Krajský soud v Praze, nelze-li určit příslušnost krajského soudu podle písmen a) až e).

§ 90

Doručování písemností

(1) Do vlastních rukou se doručují

- a) rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění,
- b) posudky zasílané podle § 8 odst. 8 a § 16a odst. 8,
- c) výzvy podle § 53.

(2) Povinnost orgánu sociálního zabezpečení doručit písemnost je splněna, jakmile oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění písemnost převezme nebo jakmile byla držitelem poštovní licence vrácena odesílateli jako nedoručitelná a oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění svým jednáním nebo opomenutím doručení písemnosti zmařil. Účinky doručení nastanou i tehdy, jestliže oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění přijetí písemnosti odmítne.

(3) Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění doručované prostřednictvím datové schránky lze doručovat též prostřednictvím datové schránky kterékoliv územní správy sociálního zabezpečení, pokud ji Česká správa sociálního zabezpečení určila k tomuto účelu. Informace o těchto datových schránkách je Česká správa sociálního zabezpečení povinna zveřejnit na své úřední desce.

(4) Za rozhodnutí doručené do vlastních rukou se považuje i rozhodnutí zpřístupněné v elektronické aplikaci portálu České správy sociálního zabezpečení uvedené v § 82a odst. 1, pokud žadatel o dávku důchodového pojištění o tento způsob doručení rozhodnutí v žádosti o dávku požádal.

(5) Rozhodnutí, které bylo zpřístupněno v elektronické aplikaci podle odstavce 4, je doručeno okamžikem, kdy se

do této aplikace přihlásí účastník řízení. Nepřihlásí-li se do aplikace účastník řízení ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí v aplikaci zpřístupněno, považuje se rozhodnutí za doručené posledním dnem této lhůty.

HLAVA ČTVRTÁ

Řízení ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

§ 104a

Předmět řízení

Předmětem řízení je rozhodování o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistné“) ve sporných případech a v případech stanovených zvláštním zákonem,⁷²⁾ o zálohách na pojistné ve sporných případech a v případech stanovených zvláštním zákonem,⁴²⁾ o penále, o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách,⁵¹⁾ o přiřázcce k pojistnému na sociální zabezpečení a o přestupcích a rozhodování o zřízení zástavního práva v případě dluhu na pojistném, penále nebo pokutě.

§ 104b

Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost územní správy sociálního zabezpečení se řídí podle § 7 odst. 1 písm. c) a d), pokud není dále stanoveno jinak.

(2) Místní příslušnost územní správy sociálního zabezpečení se řídí

a) místem trvalého pobytu osoby samostatně výdělečně činné, pokud je předmětem řízení rozhodování o pojistném osoby samostatně výdělečně činné, o penále a o přestupku osoby samostatně výdělečně činné, popřípadě, jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, a nemá-li osoba samostatně výdělečně činná hlášený ani trvalý pobyt v České republice a její místo trvalého pobytu je v cizině, místem výkonu samostatné výdělečné činnosti na území České republiky; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná územní správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení fyzické osoby převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti,

b) místní příslušností územní správy sociálního zabezpečení pro provádění nemocenského pojištění delegované rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení podle § 83 odst. 6 zákona o nemocenském pojištění.

§ 104c

Rozhodování

(1) O pojistném, zálohách na pojistné, penále a o přiřázcce k pojistnému na sociální zabezpečení rozhoduje územní správa sociálního zabezpečení formou platebního výměru, s výjimkou rozhodování o placení dlužného pojistného a

penále ve splátkách, zrušení pravděpodobné výše pojistného, vrácení přeplatku na pojistném, přeplatku na zálohách na pojistné a o snížení záloh na pojistné. Platební výměr musí obsahovat též označení zaměstnavatele, kterému se pojistné, penále nebo přírážka k pojistnému na sociální zabezpečení předepisuje, a poučení o vykonatelnosti. Platební výměr na pojistné nebo na zálohy na pojistné musí obsahovat též poučení o povinnosti platit penále.

(2) Ustanovení správního řádu o zahájení řízení z moci úřední^{22c)} se na vydání platebního výměru nepoužijí.

§ 104d

Oznámení rozhodnutí

Rozhodnutí o přírážce k pojistnému na sociální zabezpečení se doručuje též orgánu, který rozhodl o nedostacích, z jejichž důvodu se přírážka k pojistnému na sociální zabezpečení ukládá.

§ 104e

Soudní přezkum

Ze soudního přezkumu jsou vyloučena rozhodnutí o

a) povolení nebo nepovolení splátek pojistného a penále,²¹⁾

§ 104f

Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

(1) Platební výměr je vykonatelný bez ohledu na právní moc, jestliže od jeho doručení uplynulo 15 dnů. Rozhodnutí o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách je vykonatelné bez ohledu na právní moc dnem, který je v něm stanoven jako den splatnosti první splátky dluhu.

(2) Odvolání proti rozhodnutí o zrušení povolení splátek dlužného pojistného a penále⁶⁴⁾ nemá odkladný účinek.

§ 104g

Výkaz nedoplatků

(1) Dlužné částky na pojistném a penále může územní správa sociálního zabezpečení předepsat k úhradě též výkazem nedoplatků. Výkaz nedoplatků musí obsahovat

a) označení plátce pojistného, kterému se nedoplatky vykazují,

b) výši nedoplatků podle stavu účtu plátce pojistného k určitému dni vycházející z údajů vykázaných plátcem pojistného, popřípadě též z částek, které mu byly platebním výměrem předepsány, z penále vypočteného k

tomuto dni a z příslušenství, jímž jsou náklady na vymáhání pojistného po odečtení vykonaných plateb,

c) den, ke kterému byla výše nedoplatků zjištěna,

d) poučení o vykonatelnosti,

e) poučení o námitkách,

f) označení územní správy sociálního zabezpečení, která výkaz nedoplatků vydala, a datum vyhotovení; výkaz nedoplatků musí být opatřen úředním razítkem a podepsán s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby.

(2) Výkaz nedoplatků je vykonatelný dnem vyhotovení. Výkaz nedoplatků se doručuje stejným způsobem jako platební výměr.

(3) Proti výkazu nedoplatků lze územní správě sociálního zabezpečení, která výkaz nedoplatků vydala, podat do 8 dnů od doručení písemné námitky, pokud plátce pojistného nesouhlasí s existencí dluhu na pojistném a penále nebo s jeho výší; důvod podání námitek je plátce pojistného povinen v námitkách uvést. Námitky nemají odkladný účinek.

(4) Na základě námitek územní správa sociálního zabezpečení do 30 dnů od jejich doručení vydá rozhodnutí, kterým výkaz nedoplatků buď potvrdí, byla-li výše nedoplatků stanovena správně, nebo zruší. Pokud územní správa sociálního zabezpečení nerozhodne o námitkách ve lhůtě uvedené ve větě první, pozbývá výkaz nedoplatků platnost.

(5) Na řízení o vydání výkazu nedoplatků se nevztahuje správní řád.

§ 104h

Výkon rozhodnutí

(1) Vykonatelná rozhodnutí ve věcech pojistného a vykonatelné výkazy nedoplatků jsou titulem pro správní výkon rozhodnutí.

(2) Správní výkon rozhodnutí ve věcech pojistného provádí ten orgán, který rozhodnutí vydal v prvním stupni řízení; to platí obdobně pro výkazy nedoplatků.

§ 104ch

Prominutí penále

(1) Ministerstvo a v oboru své působnosti také Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnost mohou zcela nebo částečně prominout z důvodu odstranění tvrdosti penále.

(2) Ministerstvo může vyhláškou zmocnit k provádění svého oprávnění uvedeného v odstavci 1 Českou správu sociálního zabezpečení nebo územní správu sociálního zabezpečení. V tomto zmocnění vymezí bližší podmínky,

zejména okruh důvodů a výši penále, která z těchto důvodů může být prominuta.

(3) Byla-li žádost o prominutí penále zamítnuta, lze novou žádost podat nejdříve po 60 dnech ode dne doručení zamítavého rozhodnutí. V této nové žádosti nemohou být uplatněny stejné důvody, které již obsahovala žádost původní. Při opakování již odmítnutých důvodů bude nová žádost bez posouzení odložena. O odložení musí být žadatel vyrozuměn.

(4) Rozhodnutí o žádosti o prominutí penále nemusí obsahovat odůvodnění a opravné prostředky proti němu se nepřipouštějí. Na řízení o prominutí penále se nevztahuje správní řád.

§ 104i

Zástavní právo

(1) Územní správa sociálního zabezpečení může k zajištění vykonatelné pohledávky na pojistném, penále nebo pokutě zřídit rozhodnutím zástavní právo k majetku plátce pojistného, který má dluh na pojistném, penále nebo pokutě (dále jen „dlužník“), za podmínek stanovených občanským zákoníkem, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Při rozhodování o zřízení zástavního práva se postupuje podle správního řádu s těmito odchylkami:

- a) zahájení řízení se dlužníku neoznamuje,
- b) řízení se zahajuje z moci úřední a je zahájeno dnem, kdy územní správa sociálního zabezpečení učinila v řízení první úkon,
- c) odvolání proti rozhodnutí o zřízení zástavního práva nemá odkladný účinek.

(3) Územní správa sociálního zabezpečení je oprávněna vyžadovat od dlužníka doklady o vlastnictví věcí; v žádosti přitom uvede, pro jaké účely tyto doklady vyžaduje. Ke zjištění předmětu zástavy jsou pověřeni zaměstnanci územní správy sociálního zabezpečení oprávněni vstupovat do provozních objektů a jiných prostor vlastněných nebo užívaných dlužníkem a vyžadovat od dlužníka předložení dokladů o vlastnictví jimi určených věcí. Dlužník je povinen územní správě sociálního zabezpečení a pověřeným zaměstnancům územní správy sociálního zabezpečení na vyžádání poskytnout ve stanovené lhůtě, která nesmí být kratší než 3 dny, doklady o jím vlastněných věcech a umožnit vstup podle věty druhé; za nesplnění těchto povinností může územní správa sociálního zabezpečení uložit dlužníku pořádkovou pokutu až do výše 20 000 Kč.

(4) Zástavní právo vzniká dnem doručení rozhodnutí o zřízení zástavního práva dlužníkovi. Zástavní právo k nemovité věci evidované v katastru nemovitostí, jakož i k dalším věcem, o kterých jsou vedeny veřejné registry, vzniká dnem doručení rozhodnutí o zřízení zástavního práva příslušnému katastrálnímu úřadu, který vede katastr nemovitostí, popřípadě tomu, kdo vede veřejný registr.

(5) Územní správa sociálního zabezpečení je oprávněna rozhodnout o zřízení zástavního práva k majetku vlastníka, odlišného od dlužníka, na základě písemného souhlasu vlastníka s úředně ověřeným podpisem.

(6) Územní správa sociálního zabezpečení zašle rozhodnutí o zřízení zástavního práva k záznamu v Rejstříku zástav vedeného Notářskou komorou České republiky v rozsahu stanoveném občanským zákoníkem; záznam provede

Notářská komora České republiky bezúplatně.

(7) Zástavní právo zřízené rozhodnutím územní správy sociálního zabezpečení zaniká rovněž dnem právní moci rozhodnutí, kterým územní správa sociálního zabezpečení ruší zástavní právo, nebo zrušením rozhodnutí, kterým bylo zástavní právo zřízeno. O zániku zástavního práva z důvodů stanovených občanským zákoníkem vyrozumí územní správa sociálního zabezpečení plátce pojistného a vlastníka zástavy.

HLAVA PÁTÁ

Společná ustanovení o řízení

§ 105

Účastník řízení může samostatně v řízení jednat v tom rozsahu, v jakém má podle zákona o důchodovém pojištění svéprávnost v sociálním zabezpečení.

§ 106

(1) Tvrdost předpisů o sociálním zabezpečení lze odstranit na základě písemné a odůvodněné žádosti občana, v jehož prospěch má být tvrdost odstraněna. V nové žádosti o odstranění tvrdosti nemohou být uplatněny stejné důvody, které již obsahovala žádost původní; při opakování těchto důvodů bude nová žádost odložena a žadatel bude o tomto vyrozuměn. Na řízení o žádosti o odstranění tvrdosti se nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Řízení o žádosti o odstranění tvrdosti nelze zahájit, popřípadě v něm pokračovat, po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní.

(2) Rozhodnutí o žádosti o odstranění tvrdosti předpisů o sociálním zabezpečení jsou vyloučena ze soudního přezkumu.

§ 107

Rozhoduje-li orgán sociálního zabezpečení na základě posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu nebo posudkové komise ministerstva, kterým byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav účastníka řízení, vyznačí na rozhodnutí dobu jeho platnosti; to neplatí, jde-li o důchody podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem.

§ 107a

(1) Lhůta pro vydání rozhodnutí v řízení podle tohoto zákona se kromě dob uvedených ve správním řádu prodlužuje též o dobu, po kterou se došetřují rozhodné skutečnosti u zaměstnavatelů a dalších právnických nebo fyzických osob, správních úřadů, cizozemských nositelů nemocenského, důchodového, zdravotního nebo úrazového pojištění (zabezpečení), a o dobu, kterou orgán sociálního zabezpečení stanovil tomu, kdo podání učinil, k odstranění nedostatků podání.

(2) Orgán sociálního zabezpečení může řízení podle tohoto zákona přerušit též na dobu odpovídající lhůtě, kterou

stanovil k odstranění nedostatků podání.

§ 109

Pokud tento zákon nestanoví jinak, jsou k rozhodování příslušné územní správy sociálního zabezpečení. Územní správy sociálního zabezpečení jsou příslušné k rozhodování též ve sporech o vznik účasti na důchodovém pojištění.

HLAVA ŠESTÁ

Řízení ve věcech důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil

§ 110

Žádost o dávku

(1) Příslušník Policie České republiky nebo Hasičského záchranného sboru České republiky podává žádost o dávku důchodového pojištění u útvaru, v němž koná službu; pozůstalý po příslušníku Policie České republiky nebo Hasičského záchranného sboru České republiky podává žádost o tuto dávku u útvaru, v němž zemřelý konal naposledy službu. Příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Generální inspekce bezpečnostních sborů. Příslušník Bezpečnostní informační služby a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Bezpečnostní informační služby. Příslušník Úřadu pro zahraniční styky a informace a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Úřadu pro zahraniční styky a informace. Ostatní oprávnění podávají žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení ministerstva vnitra nebo u útvaru Policie České republiky anebo u Hasičského záchranného sboru České republiky příslušného podle místa trvalého pobytu oprávněného, který přijímá žádosti o dávky podle věty první.

(2) Příslušník Vězeňské služby podává žádost o dávku důchodového pojištění u útvaru, v němž koná službu; to platí též, jestliže žádost o tuto dávku podává pozůstalý po příslušníku Vězeňské služby. Ostatní oprávnění podávají žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení ministerstva spravedlnosti České republiky.

(3) Voják z povolání podává žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva obrany; to platí také tehdy, jestliže žádost o dávku důchodového pojištění podává občan, který byl vojákem z povolání, nebo jiný oprávněný, jestliže k rozhodnutí o dávce je příslušný orgán sociálního zabezpečení Ministerstva obrany.

(4) Útvary a orgány, které jsou příslušné podle odstavců 1 až 3, jsou povinny sepsat žádost o dávku důchodového pojištění; nesmí odmítnout sepsání žádosti, a to i když mají za to, že občan nesplňuje podmínky stanovené pro nárok na dávku důchodového pojištění, nebo není-li žádost občana doložena potřebnými doklady. Žádost se sepisuje na tiskopisech vydaných orgány uvedenými v § 9 odst. 1; ustanovení § 83 odst. 4 platí obdobně. Ustanovení § 83 odst. 1 věty třetí platí pro útvary a orgány uvedené ve větě první obdobně. Útvary a orgány uvedené v odstavcích 1 a 2, které sepsaly žádost o dávku důchodového pojištění, předávají neprodleně tuto žádost příslušnému orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra nebo Ministerstva spravedlnosti.

(5) Občané, kteří podávají žádost o důchod starobní nebo invalidní u orgánů uvedených v odstavcích 1 až 3 a v době podání této žádosti nejsou ve služebním poměru, přikládají k žádosti o tento důchod potvrzení zaměstnavatele, k němuž jsou ve vztahu, který zakládá účast na důchodovém pojištění, o trvání tohoto vztahu, dni jeho skončení a o tom, zda jsou v dočasné pracovní neschopnosti nebo jim byla nařízena karanténa; zaměstnavatel je povinen na žádost občana toto potvrzení vydat. Ustanovení předchozí věty platí obdobně pro územní správu sociálního zabezpečení, vykonává-li občan samostatnou výdělečnou činnost.

(6) Žádost o dávku důchodového pojištění mohou občané uvedení v odstavcích 1 až 3 podat u útvarů a orgánů uvedených v odstavcích 1 až 3 též prostřednictvím elektronické aplikace těchto orgánů.

§ 112

(1) Pro řízení ve věcech důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil platí obdobně ustanovení hlavy druhé a páté, s výjimkou § 82, § 82a, § 83 odst. 1 věty první a druhé, § 83 odst. 2, § 88 odst. 9 a § 109; § 82a se použije přiměřeně, pokud se jedná o podávání žádosti o dávku důchodového pojištění v elektronické podobě.

(2) Ustanovení § 6 odst. 3 písm. s) platí obdobně pro orgány sociálního zabezpečení uvedené v § 9.

ČÁST SEDMÁ

POSTUPY KE SNÍŽENÍ DŮCHODŮ NĚKTERÝM PŘEDSTAVITELŮM KOMUNISTICKÉHO REŽIMU

§ 113

(1) Ústav pro studium totalitních režimů (dále jen „Ústav“) vypracuje seznam představitelů komunistického režimu uvedených v § 67d zákona o důchodovém pojištění (dále jen „seznam představitelů“) a tento seznam předá v elektronické podobě do 31. srpna 2023 všem plátcům důchodů. Do seznamu představitelů se nezařazují osoby uvedené v § 67d odst. 2 zákona o důchodovém pojištění.

(2) Seznam představitelů obsahuje jméno a příjmení představitelů komunistického režimu uvedených v § 67d zákona o důchodovém pojištění (dále jen „představitel“), datum narození, rodné číslo, funkce podle § 67d odst. 1 zákona o důchodovém pojištění a dobu výkonu těchto funkcí.

(3) Představitel je možné dodatečně zařadit do seznamu představitelů jen do 31. prosince 2024. Vyřazení ze seznamu představitelů a změnu údajů v seznamu, které nejsou v neprospěch pojištěnce, lze provést kdykoliv. Zařazení, vyřazení a změnu údajů předává Ústav plátcům důchodů v elektronické podobě.

§ 114

(1) Funkce představitele a doba výkonu funkce představitele se prokazuje potvrzením o funkci představitele (dále jen „potvrzení o funkci“), které vydává Ústav. Potvrzení o funkci se vydává o představitelích, kteří jsou zařazeni do seznamu představitelů.

(2) Potvrzení o funkci musí obsahovat

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení a titul představitele,
- b) datum a místo narození,
- c) rodné číslo,
- d) údaj o funkcích představitele a o době jejich výkonu,
- e) označení podkladů, z nichž Ústav vycházel při vystavení potvrzení,
- f) otisk razítka Ústavu, datum vystavení a podpis pověřeného zaměstnance Ústavu.

(3) Potvrzení o funkci zašle Ústav plátcům důchodů do 31. prosince 2023. V případě dodatečného zařazení do seznamu představitelů podle § 113 odst. 3 zašle Ústav plátcům důchodů potvrzení o funkci neprodleně po tomto zařazení. V případě změny údajů zašle Ústav plátcům důchodů neprodleně nové potvrzení o funkci. Dojde-li k vyřazení osoby ze seznamu představitelů, informuje o tom Ústav neprodleně plátce důchodů; tímto vyřazením pozbývá potvrzení o funkci platnosti.

(4) Potvrzení o funkci a informaci o vyřazení ze seznamu představitelů zasílá Ústav plátcům důchodů dohodnutým způsobem. Potvrzení o funkci se představitelům nedoručuje.

(5) Plátce důchodů je potvrzením o funkci vázán. Pokud však plátce důchodu v řízení o snížení důchodu zjistí, že by potvrzení o funkci mohlo být nesprávné, vyrozumí o této skutečnosti Ústav a vyčká jeho vyjádření. Ústav je povinen toto vyjádření plátcí důchodu zaslat do 90 dní ode dne doručení žádosti o vyjádření; o dobu, než Ústav zašle své vyjádření nebo nové potvrzení o funkci, nebo než potvrzení o funkci zruší, se prodlužuje lhůta pro vydání rozhodnutí o snížení důchodu.

§ 114a

(1) Řízení o snížení starobního důchodu představitele se zahajuje z moci úřední.

(2) Směřují-li námitky proti obsahu potvrzení o funkci, požádá plátce důchodu Ústav o vyjádření k námitkám. Ústav je povinen toto vyjádření plátcí důchodu zaslat do 90 dnů ode dne doručení žádosti o vyjádření; o dobu, než Ústav zašle své vyjádření, se prodlužuje lhůta pro vydání rozhodnutí o námitkách. Ústav ve svém vyjádření uvede skutečnosti, proč je potvrzení o funkci správné, nebo vydá nové potvrzení o funkci anebo potvrzení o funkci zruší. V novém potvrzení o funkci však nelze uvést delší dobu výkonu funkce představitele, než jaká byla v původním potvrzení o funkci. Plátce důchodů je tímto vyjádřením Ústavu, novým potvrzením o funkci anebo zrušením potvrzení o funkci vázán; toto vyjádření, nové potvrzení o funkci nebo oznámení Ústavu o zrušení potvrzení o funkci se doručuje účastníku řízení spolu s rozhodnutím o námitkách.

(3) Potvrzení o funkci je přezkoumatelné soudem v řízení o žalobě proti rozhodnutí plátce důchodu. Pro účely přezkumného řízení soudního posuzuje správnost potvrzení o funkci Ústav.

§ 114b

(1) Ústav pro účely vypracování seznamu představitelů, potvrzení o funkci, vyjádření podle § 114a odst. 2 a posouzení správnosti potvrzení o funkci podle § 114a odst. 3 využívá údaje a dokumenty, které nabyl v rámci své činnosti. Ústav dále pro tyto účely využívá údaje a dokumenty Archivu bezpečnostních složek, Národního archivu, Vojenského ústředního archivu – Vojenského historického archivu, Správního archivu Ministerstva obrany, Vojenského historického ústavu a státních oblastních archivů; tyto subjekty jsou povinny poskytnout Ústavu na jeho žádost potřebnou součinnost bez zbytečného odkladu.

(2) Ústav je oprávněn požadovat informace, osobní údaje a potřebnou součinnost pro účely uvedené v odstavci 1 od orgánů sociálního zabezpečení a od dalších státních orgánů a institucí; Ústav v žádosti o tuto součinnost uvede ustanovení zákona, o který svoji žádost opírá, účel, pro který součinnost požaduje, a rozsah údajů, které požaduje. Tyto orgány a instituce jsou povinny požadované informace, osobní údaje a potřebnou součinnost poskytnout. Informace a osobní údaje mohou být vyžádány a předávány i v elektronické podobě, a to též způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Ústav je oprávněn zpracovávat v rozsahu potřebném k plnění povinností podle tohoto zákona osobní údaje o představitelích včetně vedení informačního systému o představitelích.

(4) Údaje o představitelích včetně doby výkonu funkce představitele jsou součástí registru pojištěnců.

ČÁST OSMÁ

Společná ustanovení

§ 115

Přiznal-li orgán sociálního zabezpečení dávku důchodového pojištění, která vylučuje poskytování jiné dávky důchodového pojištění jím vyplácené, avšak přiznané jiným orgánem, rozhodne současně o odnětí této dávky. Jsou-li splněny podmínky pro nárok na výplatu důchodu starobního nebo invalidního a důchodu vdovského, vdoveckého nebo sirotčího, vyplácí oba důchody orgán, který vyplácí důchod starobní nebo invalidní; zanikl-li nárok na výplatu důchodu starobního nebo invalidního, vyplácí vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod nadále orgán, který vyplácel oba důchody. Jsou-li splněny podmínky pro nárok na výplatu důchodu vdovského nebo vdoveckého a důchodu sirotčího, vyplácí oba důchody orgán, který vyplácí důchod vdovský nebo vdovecký. Vyplácel-li sirotčí důchod spolu s vdovským důchodem orgán sociálního zabezpečení, který nebyl příslušný k rozhodování o jejich přiznání, ale který byl příslušný k výplatě důchodu starobního nebo invalidního vdovy, vyplácí sirotčí důchod nadále i po dalším sňatku vdovy; to platí obdobně při výplatě sirotčího důchodu spolu s vdoveckým důchodem. Jsou-li splněny podmínky pro nárok na výplatu sirotčích důchodů u různých orgánů sociálního zabezpečení, vyplácí sirotčí důchody orgán sociálního zabezpečení, který vyplácí vyšší sirotčí důchod. Orgán sociálního zabezpečení, který je podle předchozích vět příslušný k výplatě důchodu, je příslušný i k rozhodování o důchodu.

§ 115a

(1) Doplatek důchodu nebo jeho část lze použít na úhradu

a) přeplatku na důchodu, pokud za něj odpovídá stejný příjemce důchodu nebo se jedná o stejný druh důchodu,

- b) přeplatku, který vznikl na důchodu zemřelého oprávněného, kterému by doplatek důchodu náležel, nebo
- c) dluhu na pojistném nebo penále, jde-li o dluh osoby samostatně výdělečně činné, které by doplatek důchodu náležel.

(2) Vznikne-li v důsledku postupu podle § 86 odst. 4 a 5 přeplatek, zúčtuje se spolu s doplatkem nově stanovené výše důchodu nebo se uhradí srážkami z vypláceného důchodu. Podle věty první se postupuje i v případě, kdy se snižuje výše důchodu z českého důchodového pojištění v důsledku postupu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie nebo mezinárodní smlouvy. Ustanovení § 118a odst. 4 není postupem podle věty první a druhé dotčeno.

(3) Byl-li přiznán starobní důchod nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně zpětně za dobu, za kterou bylo vypláceno nemocenské, zúčtuje se nemocenské vyplacené za dobu, za kterou podle zákona o nemocenském pojištění nenáleželo poživateli tohoto důchodu, s doplatkem tohoto důchodu. Pokud doplatek starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně nestačí na úhradu přeplatku na nemocenském nebo přeplatek z doplatku nebyl sražen, sráží se přeplatek, popřípadě zbytek přeplatku z pravidelných měsíčních splátek důchodu; při stanovení výše měsíční srážky se postupuje obdobně jako při výkonu rozhodnutí srážkami z důchodu. Podle věty první a druhé se postupuje i v případě, pokud přeplatek na nemocenském vznikl v důsledku zpětného zvýšení invalidního důchodu z důvodu zvýšení stupně invalidity.

(4) Nedojde-li zúčtováním podle § 56 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění k plné úhradě částek důchodu v případě zániku nároku na důchod nebo na jeho výplatu, mohou být tyto částky uhrazeny srážkami z vypláceného důchodu.

(5) Vznikl-li přeplatek na důchodu zemřelého, na jehož úhradu má orgán sociálního zabezpečení nárok bez ohledu na zavinění příjemce důchodu, lze přeplatek na důchodu zúčtovat podle odstavce 1 písm. b) s doplatkem stejného nebo jiného důchodu, který by zemřelému náležel a který mu nebyl vyplacen, i když o přeplatku zemřelého nebylo pravomocně rozhodnuto.

§ 116

Lhůty pro výplatu dávek

(1) Dávky důchodového pojištění se vyplácejí dopředu v pravidelných měsíčních lhůtách určených plátcem dávky, nestanoví-li se dále jinak.

(2) Orgán sociálního zabezpečení rozhodující o přiznání dávky důchodového pojištění může žadateli o přiznání této dávky poskytovat zálohy na dávku, pokud má za to, že podmínky pro nárok na dávku jsou splněny; pokud tyto podmínky splněny nebyly, je žadatel povinen zálohy neprodleně vrátit. Po přiznání dávky důchodového pojištění zúčtuje orgán sociálního zabezpečení poskytnuté zálohy s přiznanou dávkou. Dávky důchodového pojištění, jejichž výše nedosahuje 300 Kč měsíčně, mohou být vypláceny v delších než měsíčních lhůtách, nejdéle však za období nepřesahující 6 měsíců.

(3) Dávky důchodového pojištění se oprávněnému, který se na území České republiky obvykle nezdržuje (§ 66 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění), vyplácejí na základě potvrzení o žití

a) na účet vedený u zahraniční banky nebo u banky v České republice nebo pobočky zahraniční banky nebo spořitelního a úvěrního družstva v České republice, a to zpětně za období ode dne vzniku nároku na výplatu dávky nebo ode dne následujícího po posledním dni, za který náležela poslední vyplacená splátka dávky, do konce kalendářního měsíce, v němž bylo potvrzení o žití vystaveno; potvrzení o žití zasílá oprávněný plátcí dávky nejvýše jednou za kalendářní měsíc, nebo

b) bankovním šekem nebo mezinárodní poštovní poukázkou na adresu oprávněného v cizině, a to zpětně za období nepřesahující 3 kalendářní měsíce; potvrzení o žití zasílá oprávněný plátcí dávky jednou ročně.

(4) Byl-li mezi orgánem sociálního zabezpečení České republiky a příslušným orgánem sociálního zabezpečení jiného státu, v němž se oprávněný uvedený v odstavci 3 obvykle zdržuje, sjednán způsob ověřování žití oprávněného pravidelnou výměnou potřebných údajů v elektronické podobě, vyplácí se dávka důchodového pojištění zpětně v měsíčních lhůtách určených plátcem dávky; potvrzení o žití zasílá oprávněný plátcí dávky jednou ročně.

(5) Není-li potvrzení o žití v případech uvedených v odstavci 3 písm. b) a odstavci 4 zasláno, výplata dávky se zastaví do doby, než bude potvrzení o žití zasláno plátcí dávky. Ustanovení odstavce 2 věty třetí platí pro výplatu dávek oprávněnému uvedenému v odstavci 3 obdobně.

§ 116a

Příjmem z výdělečné činnosti v cizině se rozumí příjem z takové výdělečné činnosti, která v cizině podléhá důchodovému pojištění podle předpisů platných v cizině, a to v rozsahu, ve kterém uvedený příjem podléhá tomuto pojištění.

§ 116b

Výplaty dávek důchodového pojištění v hotovosti zprostředkuje držitel poštovní licence. Odměna držiteli poštovní licence za zprostředkování výplaty dávek se stanoví podle cenových předpisů.⁷³⁾

§ 116c

Poživatelům důchodů, umístěným v zařízeních sociálních služeb poskytujících pobytové služby v domovech pro osoby se zdravotním postižením, domovech pro seniory, domovech se zvláštním režimem a týdenních stacionářích, provádějí výplatu dávek důchodového pojištění v hotovosti tato zařízení, pokud s tímto způsobem výplaty tyto poživatelé souhlasí, toto zařízení podalo žádost o tento způsob výplaty orgánu sociálního zabezpečení a ten s tímto způsobem výplaty souhlasí nebo do 30 dnů ode dne doručení žádosti zařízení nesdělil, že s tímto způsobem výplaty nesouhlasí. Způsob výplaty podle věty první nelze použít, pokud příjemcem dávky důchodového pojištění není oprávněný nebo jeho opatrovník. Zařízení je povinno vrátit orgánu sociálního zabezpečení do 8 dnů splátky dávky, které byly poukázány tomuto zařízení podle věty první, pokud tyto splátky dávky oprávněnému již nenáležely z důvodu jeho úmrtí nebo pokud oprávněný ukončil pobyt v zařízení před počátkem období, za které splátky dávky náleží; zařízení přitom těchto splátek dávky nesmí použít jiným způsobem.

§ 116d

Výplata důchodů ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče

(1) Pokud pobyt poživatele důchodu ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče trvá déle než 1 kalendářní měsíc nebo lze-li předpokládat, že tento pobyt bude trvat déle než uvedenou dobu, může poživatel důchodu, vyplácí-li se mu důchod v hotovosti, požádat o výplatu důchodu do tohoto zdravotnického zařízení.

(2) Poživatel důchodu zasílá písemnou žádost o výplatu důchodu do zdravotnického zařízení lůžkové péče prostřednictvím poskytovatele zdravotních služeb kterékoli provozovně držitele poštovní licence. V žádosti musí být uvedeno jméno a příjmení poživatele důchodu, jeho rodné číslo, místo trvalého pobytu, adresa poskytovatele zdravotních služeb uvedeného ve větě první a adresa zdravotnického zařízení, do kterého bude výplata důchodu zasílána, jestliže není totožná s adresou poskytovatele; poskytovatel zdravotních služeb potvrzuje na této žádosti, že pobyt poživatele důchodu ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče trvá nebo bude trvat déle než 1 kalendářní měsíc, a správnost adresy, na kterou má být výplata důchodu poukazována. Žádost se podává na tiskopisu vydaném držitelem poštovní licence. Na základě této žádosti vyplácí provozovna držitele poštovní licence důchod na adresu uvedenou v žádosti.

(3) Poskytovatel zdravotních služeb je povinen

- a) po dobu hospitalizace poživatele důchodu převzít na základě žádosti uvedené v odstavci 2 důchod vyplacený do zdravotnického zařízení a předat tento důchod jeho poživateli bezprostředně po jeho obdržení,
- b) přijatý důchod nebo jeho část uložit, jestliže o to poživatel důchodu požádá nebo není-li poživatel důchodu schopen důchod převzít,
- c) částky přijatého důchodu poživateli důchodu na jeho žádost písemně vyúčtovat,
- d) oznámit do 8 dnů provozovně držitele poštovní licence, která poukazuje výplatu důchodu do zdravotnického zařízení, ukončení pobytu poživatele důchodu ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče; v případě úmrtí poživatele důchodu je poskytovatel zdravotních služeb povinen provozovně držitele poštovní licence neprodleně vrátit i částky důchodu přijaté po úmrtí poživatele důchodu.

(4) Za škodu na částkách důchodu, který byl pro poživatele důchodu vyplacen a poskytovatelem zdravotních služeb převzat k předání poživateli důchodu nebo k uložení, odpovídá poživateli důchodu poskytovatel zdravotních služeb bez ohledu na své zavinění podle občanského zákoníku⁸³).

§ 117

Dávky důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil se vyplácejí ve stanoveném výplatním termínu na běžný kalendářní měsíc. Termín výplaty dávek stanoví v oborech své působnosti ministři obrany, vnitra a spravedlnosti.

§ 117a

Zastavení a uvolnění výplaty dávky

(1) Výplata dávky důchodového pojištění může být zastavena, pokud oprávněný nebo jiný příjemce dávky nesplnil povinnost podle § 50 odst. 3. Rozhodnutí o zastavení výplaty dávky podle věty první se doručuje veřejnou vyhláškou; v řízení o zastavení výplaty dávky se opatrovník neustanovuje.

(2) Vyplácí-li se dávka důchodového pojištění v hotovosti, může být výplata dávky zastavena, pokud oprávněný nebo jiný příjemce dávky nepřevzme 3 po sobě následující splátky dávky; o tomto zastavení výplaty dávky se příjemce dávky bez prodlení vyrozumí písemným oznámením, které obsahuje též informaci o podmínkách uvolnění výplaty dávky.

(3) Výplata dávky důchodového pojištění, která byla zastavena podle odstavce 1 nebo 2, se uvolní na základě písemné žádosti oprávněného nebo jiného příjemce dávky, odpadl-li důvod pro zastavení výplaty dávky; ustanoven § 55 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění tím není dotčeno. Byla-li výplata dávky uvolněna, písemné rozhodnutí se nevydává; o uvolnění výplaty dávky obdrží oprávněný nebo jiný příjemce dávky písemné oznámení.

§ 118

Výplata dávky důchodového pojištění zvláštnímu příjemci

(1) Zvláštním příjemcem dávky důchodového pojištění je

a) občan určený rozhodnutím obecního úřadu podle § 10; v odůvodněných případech může být zvláštním příjemcem ustanovena právnická osoba,

b) občan, kterému byl sirotčí důchod vyplácen do dne nabytí svéprávnosti dítěte, a to od tohoto dne.

(2) Občan uvedený v odstavci 1 písm. b) nebo oprávněný může kdykoliv po nabytí svéprávnosti požádat plátce dávky důchodového pojištění, aby dávka byla již vyplácena do rukou oprávněného; neučiní-li tak, vyplácí se dávka i nadále dosavadnímu příjemci. Byl-li dítěti, které má nárok na sirotčí důchod, přiznán invalidní důchod, přestává být občan uvedený v odstavci 1 písm. b) zvláštním příjemcem dnem, který předchází dni, od něhož náleží dítěti první pravidelná měsíční splátka invalidního důchodu.

(3) Obecní úřad ustanoví zvláštního příjemce s jeho souhlasem v případech, kdy by se výplatou dávky dosavadnímu příjemci zřejmě nedosáhlo účelu, kterému má dávka sloužit, nebo kdyby tím byly poškozovány zájmy osob, které je důchodce povinen vyživovat, anebo nemůže-li oprávněný, popřípadě jeho zákonný zástupce nebo opatrovník, výplatu přijímat. Souhlas oprávněného, popřípadě jeho zákonného zástupce nebo opatrovníka, s ustanovením zvláštního příjemce se vyžaduje jen v případě, že oprávněný, popřípadě jeho zákonný zástupce nebo opatrovník, nemůže výplatu přijímat; to neplatí, pokud oprávněný, popřípadě jeho zákonný zástupce nebo opatrovník, vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemůže podat vyjádření k ustanovení zvláštního příjemce.

(4) Zákonný zástupce, opatrovník, osoba, která oprávněného zastupuje podle § 49 a 50 občanského zákoníku, a zvláštní příjemce jsou povinni dávku použít pouze ve prospěch oprávněného a osob, které je oprávněný povinen vyživovat. Zvláštní příjemce ustanovený oprávněnému, který nemůže výplatu přijímat, používá dávku podle pokynů oprávněného. Zvláštní příjemce je povinen na žádost oprávněného nebo obecního úřadu, který jej ustanovil, podat písemné vyúčtování dávky, která mu byla vyplácena, a to do 1 měsíce.

(5) Obecní úřad rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce zruší, pokud

- a) odpadly důvody, pro které byl zvláštní příjemce ustanoven,
- b) zjistí, že zvláštní příjemce neplní povinnosti uvedené v odstavci 4 věty první a druhé, nebo
- c) zjistí, že zvláštní příjemce nesplnil povinnost uvedenou v odstavci 4 věty třetí.

Odpovědnost příjemců dávek důchodového pojištění a zaměstnavatelů

§ 118a

(1) Jestliže důchod byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, protože příjemce důchodu nesplnil některou jemu uloženou povinnost, přijal důchod nebo jeho část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, nebo vědomě jinak způsobil, že důchod nebo jeho část byl vyplácen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, má plátce důchodu vůči příjemci důchodu nárok na vrácení, popřípadě náhradu nesprávně vyplacené částky.

(2) Jestliže byl občanu vyplácen starobní důchod a nebyly přitom splněny podmínky stanovené zákonem o důchodovém pojištění pro výplatu tohoto důchodu, má plátce důchodu vůči tomuto občanu nárok na vrácení těch vyplacených částek starobního důchodu, které nenáležely. To platí obdobně, zanikl-li nárok na vdovský nebo vdovecký důchod z důvodu uzavření nového manželství nebo nárok na sirotčí, vdovský nebo vdovecký důchod z důvodu dosažení 26. roku věku nezaopatřeného dítěte. Plátce důchodu má dále nárok na vrácení těch vyplacených částek vdovského nebo vdoveckého důchodu, které nenáležely z důvodu zpětného přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně dítěti, o které vdova nebo vdovec pečovali a které se z důvodu tohoto zpětného přiznání tohoto důchodu nepovažuje za nezaopatřené dítě. Plátce důchodu má dále nárok na vrácení těch částek vdovského nebo vdoveckého důchodu nebo sirotčího důchodu, které byly vyplaceny po zániku nároku na tyto důchody podle § 50 odst. 6 a 7 nebo § 52 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění. Plátce důchodu má dále nárok na vrácení těch částek důchodu, které nenáležely, došlo-li ke snížení výše důchodu z českého důchodového pojištění v důsledku postupu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie nebo mezinárodní smlouvy, pokud přeplatek nebyl zúčtován nebo uhrazen postupem podle § 115a odst. 2 věty první. Zemře-li občan, považují se neuspokojené nároky plátce důchodu na vrácení vyplacených částek v případech uvedených ve větách první až páté za dluh občana, který se vypořádá v rámci dědictví; to platí i v případě, že o těchto nárocích nebylo pravomocně rozhodnuto.

(3) Nárok na vrácení, popřípadě náhradu částek vyplacených neprávem nebo ve vyšší výši, než náležely, zaniká, pokud rozhodnutí o vrácení, popřípadě náhradě částek vyplacených neprávem nebo ve vyšší výši, než náležely, nebylo vydáno do 5 let ode dne výplaty dávky. Účinky rozhodnutí, které bylo vydáno ve lhůtě uvedená ve větě první, jsou zachovány, pokud došlo po uplynutí této lhůty z důvodu nesprávného vyčíslení přeplatku ke změně rozhodnutí nebo k jeho zrušení a nahrazení novým rozhodnutím. Nárok na vrácení, popřípadě náhradu částek vyplacených neprávem nebo ve vyšší výši, než náležely, vzniká znovu, zjistí-li se, že přeplatek na dávce důchodového pojištění vznikl v příčinné souvislosti s trestným činem, jehož pachatelem, spolupachatelem nebo účastníkem je příjemce dávky nebo poživatel důchodu; v těchto případech běží znovu lhůta uvedená ve větě první ode dne, kdy se plátce důchodu dozví o rozhodnutí soudu o tomto trestném činu.

(4) Občanu, který je povinen na základě pravomocného rozhodnutí příslušného orgánu sociálního zabezpečení vrátit dávku, může být přeplatek srážen z důchodu nebo ze mzdy, platu nebo jiného pracovního příjmu; přitom platí obdobně předpisy o výkonu soudních rozhodnutí srážkou ze mzdy.

§ 118b

Jestliže zaměstnavatel nepodal hlášení nebo nepředložil záznam buď vůbec nebo stanoveným způsobem nebo včas anebo podané hlášení, předložený záznam nebo údaje potvrzené zaměstnavatelem byly nesprávné, a v důsledku toho byl důchod poskytnut neprávem nebo ve vyšší výměře, než náležel, je povinen nahradit neprávem vyplacené částky. Ustanovení § 118a odst. 3 platí zde přiměřeně.

§ 118c

Jestliže zaměstnavatel i příjemce důchodu způsobili, že důchod byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, odpovídají orgánu sociálního zabezpečení za vrácení přeplatku na důchodu společně a nerozdílně. Zaměstnavatel a příjemce důchodu se vzájemně vypořádají podle míry zavinění. Spory o vzájemné vypořádání mezi zaměstnavatelem a příjemcem důchodu rozhodují soudy.⁶⁶⁾

§ 118d

Náhrada nákladů řízení

(1) Orgány sociálního zabezpečení nemají nárok na náhradu nákladů vzniklých v řízení o dávkách důchodového pojištění včetně řízení před soudem.

(2) Orgány sociálního zabezpečení mohou uložit povinnost nahradit paušální částkou stanovenou zvláštním právním předpisem náklady řízení účastníku, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti.

§ 119

Určení místní příslušnosti v některých případech

(1) V případech, kdy osoba samostatně výdělečně činná nemá místo trvalého pobytu na území České republiky, se místní příslušnost územní správy sociálního zabezpečení řídí místem výkonu samostatné výdělečné činnosti; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná územní správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení osoby samostatně výdělečně činné převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti.

(2) Nelze-li místní příslušnost územní správy sociálního zabezpečení určit podle tohoto zákona, stanoví Česká správa sociálního zabezpečení územní správu sociálního zabezpečení, která bude plnit úkoly stanovené v § 6 odst. 3.

§ 120

Poživatel starobního důchodu se nemůže vzdát výplaty tohoto důchodu za dobu před podáním žádosti o zastavení výplaty tohoto důchodu.

§ 120a

Za den splnění oznamovací povinnosti se považuje den, ve kterém bylo podání předáno příslušnému orgánu sociálního zabezpečení, popřípadě ve stanovených případech (§ 48d odst. 1) příslušnému živnostenskému úřadu nebo orgánu Finanční správy České republiky, nebo byla podána poštovní zásilka obsahující podání. To platí obdobně, podává-li se přihláška k účasti na důchodovém pojištění nebo odhláška z této účasti, anebo má-li být jiný právní úkon učiněn ve lhůtě stanovené tímto zákonem.

§ 120c

(1) Pro účely tohoto zákona se občanem rozumí fyzická osoba.

(2) Kdo se považuje za osobu samostatně výdělečně činnou, co se rozumí výkonem samostatné výdělečné činnosti a spoluprací při výkonu samostatné výdělečné činnosti, stanoví zákon o důchodovém pojištění.⁶⁷⁾

§ 121

Fyzické osoby přizvané k jednání posudkových komisí ministerstva, jde-li o posuzování podle § 4 odst. 2, nebo k jednání Institutu posuzování zdravotního stavu, jde-li o posuzování podle § 8, jsou povinny zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se v souvislosti s tímto jednáním dozvěděly.

§ 122

Zaměstnanci zaměstnavatelů jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů v oblasti sociálního zabezpečení nebo v souvislosti s nimi. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního vztahu nebo služebního poměru. Povinnosti mlčenlivosti může zbavit ten, v jehož zájmu má tuto povinnost.

§ 122a

Fyzické osoby, které byly jakkoliv zúčastněny na řízení ve věcech důchodového pojištění a pojistného (část šestá), jsou povinny zachovávat mlčenlivost o tom, co se při takovém řízení nebo v souvislosti s ním dozvěděli. Povinnosti mlčenlivosti je může zbavit ten, v jehož zájmu mají tuto povinnost.

§ 123

(1) Jestliže přeplatek na dávce důchodového pojištění nebo dávkách důchodového pojištění u téhož oprávněného ve svém úhrnu nepřesáhne částku 300 Kč a nelze jej zúčtovat s doplatkem jiné dávky důchodového pojištění nebo srážet z dávky důchodového pojištění, odepíše se tento přeplatek k tíži příslušného orgánu sociálního zabezpečení.

(2) Příslušný orgán sociálního zabezpečení odepíše přeplatek na dávce důchodového pojištění, je-li zcela nedobytný. Za zcela nedobytný se považuje přeplatek, jestliže příjemce dávky zemřel, pokud odpovědnost za uhrazení přeplatku nepřešla na jinou osobu, popřípadě zanikl, byla-li příjemcem dávky ustanovena právnická osoba, přeplatek, který byl bezvýsledně vymáhán na příjemci dávky nebo jiných osobách, na nichž mohl být vymáhán, nebo jehož vymáhání by zřejmě nevedlo k výsledku nebo u něhož je pravděpodobné, že by náklady vymáhání přesáhly jeho výtěžek, a přeplatek, jehož vymáhání je spojeno se zvláštními nebo nepoměrnými obtížemi

(3) Tomu, kdo odpovídá za přeplatek na dávce důchodového pojištění, může příslušný orgán sociálního zabezpečení povolit placení přeplatku ve splátkách, pokud ten, kdo odpovídá za přeplatek, prokáže schopnost platit splátky řádně a včas a není-li z jiných okolností zřejmé, že tímto povolením by byla úhrada přeplatku ohrožena. Orgán sociálního zabezpečení může zrušit povolení placení přeplatku ve splátkách, jestliže ten, jemuž bylo placení přeplatku ve splátkách povoleno, nezaplatí některou splátku včas nebo ve správné výši, nebo jestliže vznikne nárok na doplatek dávky důchodového pojištění, s nímž je možné nesplacený přeplatek nebo jeho podstatnou část zúčtovat, anebo jestliže se zlepší majetkové poměry toho, jemuž bylo placení přeplatku ve splátkách povoleno, tak, že další placení přeplatku ve splátkách není nutné. Proti rozhodnutí podle věty první a druhé nelze podat námitky.

§ 123a

(1) Jestliže dluh na pojistném a penále ve svém úhrnu nepřesáhne částku 300 Kč

a) k 31. prosinci kalendářního roku, jde-li o zaměstnavatele, nebo

b) ke dni podání přehledu o příjmech a výdajích podle zvláštního zákona,⁶⁸⁾ jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou,

odepíše se takový dluh k tíži příslušného orgánu sociálního zabezpečení.

(2) Jestliže při kontrole placení pojistného provedené příslušnou územní správou sociálního zabezpečení u zaměstnavatele je zjištěn dluh na pojistném a penále nepřesahující ve svém úhrnu částku 300 Kč, dlužné pojistné a penále se nepředepíše.

§ 123b

(1) Dlužné pojistné a penále odepíše příslušná správa sociálního zabezpečení, je-li tento dluh zcela nedobytný. Za nedobytný se považuje takový dluh na pojistném a penále, který byl bezvýsledně vymáhán na plátcí pojistného i na jiných osobách, na nichž tento dluh mohl být vymáhán, nebo nevedlo-li by vymáhání tohoto dluhu zřejmě k výsledku nebo je-li pravděpodobné, že by náklady vymáhání tohoto dluhu přesáhly jeho výtěžek. Za nedobytný se považuje též dluh na pojistném a penále u zaměstnavatelů, u nichž došlo k výmazu z obchodního rejstříku, popřípadě z jiného zákonem určeného rejstříku nebo stanovené evidence u příslušného orgánu v České republice, pokud dluh nepřešel na jejich právního nástupce, a dále dluh na pojistném a penále u fyzické osoby, která zemřela, pokud dluh nepřešel na dědice této osoby.

(2) O odpisu pro nedobytnost se plátce pojistného, popřípadě i jiná osoba, která je povinna dluh na pojistném a

penále zaplatit, nevyrozumívá; dluh na pojistném a penále trvá dále, dokud nedojde k promlčení práva vymáhat tento dluh.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí obdobně též pro dluh na pokutě.

§ 123c

Počítání času

(1) Lhůta určená podle dní počíná dnem, který následuje po události, jež je rozhodující pro její počátek.

(2) Poslední den lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let připadá na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá událost, od níž lhůta počíná. Není-li takový den v měsíci, připadne poslední den lhůty na poslední den v měsíci.

(3) Případne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

§ 123d

Veškerá písemná podání orgánům sociálního zabezpečení se předkládají v češtině; listinné doklady v jiných jazycích musí být opatřeny úředním překladem do češtiny, pokud orgány sociálního zabezpečení v odůvodněných případech od tohoto překladu neupustí.

§ 123e

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, lze podání nebo jiný úkon podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona³²⁾ učinit písemně, ústně do protokolu nebo datovou zprávou

a) podepsanou způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu⁸³⁾, nebo

b) odeslanou prostřednictvím elektronické aplikace orgánu sociálního zabezpečení s využitím přístupu se zaručenou identitou ověřenou občanským průkazem nebo jiným prostředkem pro elektronickou identifikaci určeným orgánem sociálního zabezpečení, pokud orgán sociálního zabezpečení tuto možnosti zajistil.

(2) Je-li podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona³²⁾ pro podání nebo jiný úkon předepsán tiskopis, lze podání nebo jiný úkon učinit pouze

a) v elektronické podobě zasláním na elektronickou adresu určenou orgánem sociálního zabezpečení nebo do datové schránky určené orgánem sociálního zabezpečení; podání nebo jiný úkon lze v elektronické podobě učinit pouze ve formě datové zprávy, a to ve formátu, struktuře a tvaru určeném příslušným orgánem sociálního zabezpečení. Nesplňuje-li podání nebo jiný úkon tyto podmínky, nepřihlíží se k němu; orgán sociálního zabezpečení je povinen upozornit toho, kdo učinil podání nebo jiný úkon v elektronické podobě, které nesplňuje tyto podmínky, na tuto skutečnost a na to, že se k tomuto podání nebo jinému úkonu nepřihlíží. Orgán sociálního zabezpečení může určit pro zasílání podání nebo jiného úkonu elektronickou adresu nebo datovou schránku jiného

než příslušného orgánu sociálního zabezpečení jen se souhlasem orgánu sociálního zabezpečení, na jehož elektronickou adresu nebo do jehož datové schránky mají být tato podání nebo jiné úkony zasílány, nebo

b) písemně na předepsaném tiskopisu nebo na produktu výpočetní techniky, který je co do údajů, formy a formátu shodný s předepsaným tiskopisem. Orgán sociálního zabezpečení může určit pro zasílání písemných podání na předepsaném tiskopise adresu jiného než příslušného orgánu sociálního zabezpečení jen se souhlasem orgánu sociálního zabezpečení, na jehož adresu mají být podání zasílána.

(3) Orgány sociálního zabezpečení jsou povinny zveřejnit na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup

a) úřední hodiny, ve kterých je otevřena podatelna orgánu sociálního zabezpečení, kde je možno odevzdat podání, a úřední hodiny pro veřejnost, ve kterých je možno u něj učinit podání ústně do protokolu nebo nahlížet do spisu,

b) elektronickou adresu své podatelny, identifikátor své datové schránky, elektronickou adresu určenou příslušným orgánem sociálního zabezpečení k předkládání tiskopisů v elektronické podobě ve formě datové zprávy a identifikátor datové schránky určené k předkládání tiskopisů v elektronické podobě ve formě datové zprávy a adresu určenou pro zasílání písemných podání podle odstavce 2 písm. b); Česká správa sociálního zabezpečení přitom zveřejní též identifikátory datových schránek územních správ sociálního zabezpečení a uvede, které z nich jsou určeny též k doručování rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění,

c) formu technického nosiče pro doručování podání v elektronické podobě,

d) tiskopisy, které se podle odstavce 2 písm. a) předkládají v elektronické podobě, a podmínky, za nichž se tiskopisy v této podobě předkládají,

e) podání a jiné úkony, které lze učinit způsobem podle odstavce 1 písm. b).

(4) Má-li osoba samostatně výdělečně činná zpřístupněnu datovou schránku, která se zřizuje ze zákona, je povinna činit podání nebo jiný úkon, ke kterému je podle tohoto zákona nebo podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti předepsán tiskopis, pouze elektronicky podle odstavce 2 písm. a). Pokud osoba samostatně výdělečně činná nemůže z technických důvodů činit ve lhůtě podání nebo jiný úkon elektronicky podle odstavce 2 písm. a), může tak učinit v listinné podobě na předepsaném tiskopise zasláním na adresu určenou územní správou sociálního zabezpečení, přitom je povinna uvést důvod tohoto postupu; tato povinnost je splněna i předáním tohoto tiskopisu příslušné územní správě sociálního zabezpečení. Technické důvody podle věty druhé se posuzují podle § 61 odst. 5 zákona o nemocenském pojištění obdobně.

§ 123f

Působnost stanovená obecnímu úřadu podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti.

§ 123g

Tiskopisy^{60a)}, které v případech stanovených tímto zákonem (§ 48d odst. 1) používají osoby uvedené v § 10a odst.

1 vůči živnostenským úřadům nebo vůči orgánům Finanční správy České republiky, se vydávají po projednání s Českou správou sociálního zabezpečení.

§ 123ga

Jestliže zaměstnavatel udělil právnícké nebo fyzické osobě plnou moc k jednání jménem zaměstnavatele vůči územní správě sociálního zabezpečení nebo České správě sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění nebo pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, oznamuje udělení plné moci, její změnu nebo ukončení její platnosti České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím elektronické aplikace podle § 123e odst. 1 písm. b), a to do 8 kalendářních dnů od jejího udělení, změny nebo ukončení její platnosti. Ustanovení § 39 odst. 7 se použije obdobně.

ČÁST DEVÁTÁ

Řízení a povinnosti ve věcech dorovnávacího přídatku některým poživatelům českého a slovenského starobního důchodu

§ 123h

(1) O dorovnávacím přídatku náležejícím podle zákona o důchodovém pojištění⁷⁶⁾ rozhodují orgány sociálního zabezpečení, které vyplácejí starobní důchod, s nímž se má dorovnávací přídatek vyplácet; tyto orgány jsou též příslušné k výplatě dorovnávacího přídatku.

(2) Dorovnávací přídatek se přiznává na základě žádosti, která se podává u orgánu sociálního zabezpečení, který je příslušný k přiznání dorovnávacího přídatku. Je-li k rozhodování o dorovnávacím přídatku příslušná Česká správa sociálního zabezpečení, lze žádost o přiznání dorovnávacího přídatku podat též u kterékoli územní správy sociálního zabezpečení; územní správa sociálního zabezpečení je povinna tuto žádost neprodleně postoupit České správě sociálního zabezpečení. Je-li žádost o přiznání dorovnávacího přídatku zamítnuta pouze z důvodu, že dorovnávací přídatek by ke dni, od něhož je jeho přiznání požadováno, neměl kladnou hodnotu, lze novou žádost o přiznání dorovnávacího přídatku podat, jen je-li v nové žádosti jako den, od něhož má být dorovnávací přídatek přiznán, uveden den 31. ledna některého kalendářního roku po kalendářním roce, do něhož spadal den, od něhož bylo požadováno přiznání dorovnávacího přídatku v předchozí žádosti; tuto novou žádost lze podat nejvýše dvakrát. Je-li v nové žádosti podané podle věty třetí uveden jiný den než den uvedený ve větě třetí, nebo jde-li o třetí a další podání takové žádosti, orgán sociálního zabezpečení řízení o této žádosti zastaví.

(3) Není-li v odstavcích 1 a 2 stanoveno jinak, použijí se pro řízení ve věcech dorovnávacího přídatku přiměřeně ustanovení o řízení ve věcech důchodového pojištění. Ustanovení o řízení ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění se pro věci dorovnávacího přídatku použijí obdobně.

(4) Ministr práce a sociálních věcí a v oboru své působnosti ministři uvedení v § 9 odst. 3 mohou odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění ustanovení § 106a až 106c zákona o důchodovém pojištění; ustanovení § 106 platí přitom obdobně.

§ 123i

(1) Příjemce dorovnávacího přídavku je povinen sdělit a prokázat plátcí dorovnávacího přídavku na jeho výzvu výši starobního důchodu vypláceného ze slovenského důchodového pojištění ke dni, od něhož se stanoví nová výše dorovnávacího přídavku podle § 106b zákona o důchodovém pojištění. Při nesplnění této povinnosti ve lhůtě stanovené plátcem dorovnávacího přídavku se výplata dorovnávacího přídavku zastaví, pokud byl příjemce dorovnávacího přídavku ve výzvě na tento následek upozorněn; je-li tato povinnost splněna dodatečně, dorovnávací přídavek se doplatí ode dne, od kterého jeho výplata náleží. Není-li tato povinnost splněna do 3 let od 31. ledna kalendářního roku, ve kterém byl dorovnávací přídavek naposledy vyplacen, zaniká nárok na dorovnávací přídavek dnem 31. ledna posledního z těchto kalendářních roků.

(2) Ustanovení § 50, § 51 odst. 1 a § 53 odst. 1 a 3 platí přiměřeně, jde-li o povinnosti příjemce dorovnávacího přídavku a o podání ve věcech dorovnávacího přídavku.

§ 123j

Jestliže byl vyplácen dorovnávací přídavek a nebyly přitom splněny podmínky pro jeho výplatu stanovené v § 106c odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, má plátce dorovnávacího přídavku vůči osobě, které byl dorovnávací přídavek vyplacen, nárok na vrácení těch vyplacených částek dorovnávacího přídavku, které nenáležely; ustanovení § 118a odst. 3 a 4 použijí se zde obdobně.

ČÁST DESÁTÁ

Postup při úhradě náhrady mzdy nebo platu podle § 203a zákoníku práce

§ 123k

(1) Náhradu mzdy nebo platu, kterou poskytl zaměstnavatel zaměstnanci za podmínek a v rozsahu podle § 203a zákoníku práce, uhrazuje tomuto zaměstnavateli na jeho žádost územní správa sociálního zabezpečení. Místní příslušnost územní správy sociálního zabezpečení se řídí § 7 odst. 1 písm. c) a d); ustanovení § 119 odst. 2 se zde použije obdobně.

(2) Náhrada mzdy nebo platu se pro účely tohoto zákona považuje za přeplatek na pojistném podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „zákon o pojistném“) a žádost o úhradu náhrady mzdy nebo platu se považuje za žádost o vrácení přeplatku na pojistném podle zákona o pojistném. Při úhradě náhrady mzdy nebo platu se postupuje jako při vrácení přeplatku na pojistném, pokud se v tomto zákoně nestanoví jinak.

(3) Žádost o úhradu náhrady mzdy nebo platu se podává na předepsaném tiskopisu. V žádosti se uvádějí tyto údaje:

a) identifikační a kontaktní údaje zaměstnavatele,

b) celková částka úhrady požadovaných náhrad mzdy nebo platu za všechny zaměstnance, kterým zaměstnavatel

tuto náhradu mzdy nebo platu poskytl,

c) identifikační údaje zaměstnance, za kterého zaměstnavatel úhradu náhrady mzdy nebo platu požaduje; těmito údaji se rozumí jméno a příjmení, rodné číslo nebo datum narození, není-li přiděleno rodné číslo,

d) výše náhrady mzdy nebo platu za každého zaměstnance, kterému zaměstnavatel tuto náhradu mzdy nebo platu poskytl,

e) kalendářní dny, za které byla zaměstnanci poskytnuta náhrada mzdy nebo platu, jejíž úhradu zaměstnavatel požaduje,

f) číslo účtu zaměstnavatele, na který má být úhrada náhrady mzdy nebo platu poukázána podle § 123l odst. 2.

(4) Při uplatnění žádosti o úhradu náhrady mzdy nebo platu je zaměstnavatel povinen prokázat a doložit splnění rozhodných skutečností a podmínek stanovených zákoníkem práce, na jejichž základě zaměstnanci náhradu mzdy nebo platu poskytl. Při nesplnění povinnosti podle věty první územní správa sociálního zabezpečení zaměstnavatele vyzve k prokázání a doložení těchto skutečností; zaměstnavatel je povinen této výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do 8 dnů od vyzvání, nebyla-li stanovena delší lhůta. V této výzvě územní správa sociálního zabezpečení zaměstnavatele upozorní, že při nesplnění povinností podle vět první a druhé se k žádosti nepřihlíží.

(5) Žádost o úhradu náhrady mzdy nebo platu je třeba podat nejpozději do 6 kalendářních měsíců po uplynutí kalendářního měsíce, do něhož byla náhrada mzdy nebo platu zaměstnanci zúčtována. Nebyla-li žádost podána v této lhůtě, nárok na úhradu náhrady mzdy nebo platu zaniká.

(6) Změny ve skutečnostech, které mají vliv na stanovení výše náhrady mzdy nebo platu, nebo změny ve skutečnostech podle odstavce 4 věty první je zaměstnavatel povinen oznámit územní správě sociálního zabezpečení do 8 dnů ode dne, kdy tuto změnu zjistil.

(7) Byla-li zaměstnavateli uhrazena náhrada mzdy nebo platu a zaměstnavatel přitom nesplnil podmínky stanovené zákoníkem práce pro její úhradu, má územní správa sociálního zabezpečení vůči tomuto zaměstnavateli nárok na vrácení neprávem přijaté úhrady náhrady mzdy nebo platu nebo její části; o povinnosti vrátit tuto částku rozhodne územní správa sociálního zabezpečení.

§ 123l

(1) O neposkytnutí úhrady náhrady mzdy nebo platu nebo o jejím neposkytnutí v požadované výši zaměstnavatel obdrží písemné oznámení. Nesouhlasí-li zaměstnavatel s výsledkem vyřízení žádosti, může do 30 dnů ode dne doručení tohoto oznámení podat územní správě sociálního zabezpečení příslušné podle § 123k odst. 1 písemnou žádost o vydání rozhodnutí; územní správa sociálního zabezpečení vydá ve lhůtě pro vydání rozhodnutí podle správního řádu, ode dne, kdy jí byla tato žádost doručena, rozhodnutí o poskytnutí nebo neposkytnutí úhrady náhrady mzdy nebo platu nebo o jejím neposkytnutí v požadované výši.

(2) Náhrada mzdy nebo platu se poukazuje na účet zaměstnavatele vedený u peněžního ústavu v České republice.

§ 123m

(1) Ustanovení § 6 odst. 4 písm. h), l) a t), § 11 odst. 1, § 12 písm. a), § 13 odst. 1, § 14 odst. 3 písm. a), § 104h, 118d, 122, 122a, 123a a § 123b se ve věcech úhrady náhrady mzdy nebo platu použijí obdobně.

(2) Ustanovení § 35a odst. 4 písm. d) se použije přiměřeně, jde-li o povinnost zaměstnavatele uschovávat záznamy a doklady o rozhodných skutečnostech ve věcech úhrady náhrady mzdy nebo platu.

(3) Ustanovení § 17 odst. 2 věty druhé a § 17 odst. 5 a 6 zákona o pojistném se ve věcech úhrady náhrady mzdy nebo platu nepoužijí.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele

§ 123n

Jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele

(1) Jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele slouží zaměstnavateli podle § 123o odst. 1 ke sdělování údajů podle § 123p orgánům veřejné moci podle § 123o odst. 1 písm. a) bodů 1 až 3, 7 a 8. Tyto údaje zaměstnavatel podle § 123o odst. 1 souhrnně sděluje jednotným měsíčním hlášením zaměstnavatele ministerstvu prostřednictvím České správy sociálního zabezpečení. Sdělením údajů podle § 123p nebo údajů podle § 122 odst. 5 a § 123 odst. 5 zákona o nemocenském pojištění není dotčena povinnost sdělovat tyto údaje podle jiných právních předpisů.

(2) Zaměstnavatel podle § 123o odst. 1 podává jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele na předepsaném tiskopise způsobem podle § 123e odst. 2 písm. a).

(3) Jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele se podává za příslušný kalendářní měsíc, a to od prvního dne do dvacátého dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, za který se jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele podává. První kalendářní měsíc, za který je zaměstnavatel podle § 123o odst. 1 písm. b) povinen podat jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele, je kalendářní měsíc následující po kalendářním měsíci, ve kterém byla s ministerstvem uzavřena dohoda podle § 123o odst. 1 písm. b).

(4) Přestal-li být zaměstnavatel podle § 123o odst. 1 zaměstnavatelem podle § 93 zákona o nemocenském pojištění, je posledním kalendářním měsícem, za který je povinen podat jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele, kalendářní měsíc, ve kterém přestal být tímto zaměstnavatelem; lhůta podle odstavce 3 se zde použije obdobně.

§ 123o

(1) Pro účely jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele je zaměstnavatelem

a) orgán veřejné moci, kterým je

1. ministerstvo,
2. Česká správa sociálního zabezpečení,
3. Úřad práce České republiky,

4. Státní úřad inspekce práce,
5. Úřad pro mezinárodně právní ochranu dětí,
6. Ministerstvo financí,
7. Generální finanční ředitelství,
8. Český statistický úřad, a

b) zaměstnavatel podle § 35a odst. 1, který uzavřel písemnou dohodu s ministerstvem, jejímž obsahem je závazek zaměstnavatele podávat ministerstvu jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele podle § 123n.

(2) Zaměstnavatel podle odstavce 1 písm. b) je povinen nejpozději spolu s podáním jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele podle § 123n odst. 3 věty druhé oznámit České správě sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopise způsobem podle § 123e odst. 2 písm. a) údaje podle

a) § 122 odst. 5 zákona o nemocenském pojištění o zaměstnancích podle odstavce 4 a

b) § 123 odst. 5 zákona o nemocenském pojištění.

(3) Ministerstvo nebo zaměstnavatel podle odstavce 1 písm. b) mohou dohodu vypovědět. Posledním kalendářním měsícem, za který je tento zaměstnavatel povinen podat jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele, je kalendářní měsíc následující po kalendářním měsíci, ve kterém byla výpověď doručena druhé smluvní straně; § 123n odst. 4 se použije obdobně.

(4) Zaměstnancem je pro účely jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele zaměstnanec uvedený v § 5 písm. a) zákona o nemocenském pojištění, který je účasten nemocenského pojištění, a dále zaměstnanec uvedený v § 5 písm. a) zákona o nemocenském pojištění a osoba mající příjmy ze závislé činnosti podle § 6 zákona o daních z příjmů, nejsou-li tento zaměstnanec nebo osoba účastni nemocenského pojištění (dále jen „nepojištěný zaměstnanec“), pokud je jejich zaměstnavatelem zaměstnavatel podle odstavce 1.

§ 123p

(1) Zaměstnavatel podle § 123o odst. 1 uvádí v jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele o zaměstnancích podle § 5 písm. a) zákona o nemocenském pojištění a o nepojištěných zaměstnancích tyto údaje:

a) identifikační údaje, kterými jsou jméno a příjmení, číslo sociálního pojištění nebo datum narození,

b) datum nástupu do zaměstnání, druh výdělečné činnosti a identifikátor zaměstnání,

c) údaj o místě výkonu práce,

d) údaj, zda jde o pracovní místo, které bylo alespoň po část kalendářního měsíce, za který se údaj uvádí, podpořené v rámci nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti podle § 112 nebo 113 zákona o zaměstnanosti, nebo v rámci ostatních mzdových nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti podle § 106 zákona o zaměstnanosti,

e) údaje o režimu práce podle § 78 zákoníku práce,

f) údaj o funkčních požitcích podle § 6 odst. 10 zákona o daních z příjmů,

g) údaje o stanoveném a sjednaném fondu pracovní doby zjišťované ministerstvem podle právního předpisu upravujícího Program statistických zjišťování na příslušný kalendářní rok,

h) údaj o teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost osob se zdravotním postižením podle ustanovení § 71 zákona o zaměstnanosti,

i) údaj o tom, zda se jedná o zaměstnání malého rozsahu podle zákona o nemocenském pojištění,

j) údaje o odpracované době, kterými jsou údaje o

1. odpracovaných dnech, a to údaj o počtu dní v evidenčním stavu, údaj o posledním dni v evidenčním stavu při ukončení zaměstnání a údaj o počtu odpracovaných dnů; při zjišťování údajů se postupuje podle právního předpisu upravujícího Program statistických zjišťování na příslušný kalendářní rok,
2. odpracovaných hodinách, a to počet odpracovaných hodin ve směnách a počet přesčasových hodin,
3. počtu odpracovaných směn v zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (dále jen „zaměstnání v hlubinném hornictví“) podle § 37b odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, z toho s uvedením počtu směn odpracovaných v zaměstnání v hlubinném hornictví v uranových dolech, a údaje o tom, že tato zaměstnání skončila z důvodu dosažení nejvyšší přípustné expozice,
4. počtu odpracovaných hodin v zaměstnání zdravotnického záchranáře a údaje o počtu odpracovaných hodin v zaměstnání člena jednotky hasičského záchranného sboru podniku podle § 37d odst. 2 až 4 zákona o důchodovém pojištění,

k) údaj o celkovém počtu neodpracovaných hodin a z toho údaj o počtu neodpracovaných hodin

1. s náhradou mzdy či nekrácením mzdy, platu nebo odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr podle § 192 zákoníku práce,
2. z důvodu trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény, za které zaměstnavatel poskytuje náhradu mzdy, platu nebo odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr podle § 192 zákoníku práce,
3. z důvodu trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény v období od patnáctého dne trvání této dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény,
4. z důvodu čerpání dovolené,
5. z důvodu ošetřování dítěte mladšího než 10 let nebo jiné fyzické osoby v případech podle § 39 zákona o nemocenském pojištění nebo z důvodu péče o dítě mladší než 10 let v případech podle § 39 zákona o nemocenském pojištění, za které náleží ošetřovné,

l) údaje o překážkách v práci podle § 207 a 208 zákoníku práce a údaj o počtu neodpracovaných hodin z důvodu trvání těchto překážek v práci,

- m) údaje o překážkách v práci podle § 192, § 195 až 197, § 199, § 201 až 205 zákoníku práce a údaj o dnech, po které tyto překážky v práci trvaly,
- n) údaje o zúčtovaném příjmu a jeho jednotlivých složkách, o tom, zda se jedná o příjem peněžitý, nepeněžitý nebo se jedná o naturální mzdu nebo plat, údaje o příjmech, které jsou ze zúčtovaných příjmů od daně z příjmů osvobozeny včetně údajů o tom, zda se jedná o příjem peněžitý, nepeněžitý nebo se jedná o naturální mzdu nebo plat,
- o) údaje o příspěvcích zaměstnavatele na penzijní připojištění se státním příspěvkem, na doplňkové penzijní spoření, na penzijní pojištění, na soukromé životní pojištění a o příspěvcích na dlouhodobý investiční produkt,
- p) údaje pro výpočet zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a údaje o výši skutečně sražené zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti podle zákona o daních z příjmů, údaje o vyplacených měsíčních daňových bonusech na vyživované děti,
- q) údaje o příjmech podléhajících srážkové dani z příjmů podle zvláštní sazby daně a údaje o výši skutečně sražené daně podle zvláštní sazby daně podle zákona o daních z příjmů,
- r) údaje o ročním zúčtování záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daňového zvýhodnění podle zákona o daních z příjmů,
- s) údaj o skutečném termínu výplaty mzdy, platu nebo odměn z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr při nastalé rozhodné skutečnosti, která zakládá zaměstnavateli povinnost podat daňové tvrzení za část zdaňovacího období, podle § 234, 239b, 239c, 240a, 240c, 240d, 240e a 244 daňového řádu,
- t) údaje o mzdě nebo platu a o příplatcích ke mzdě nebo k platu, údaje o odměnách z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr,
- u) údaje o náhradách mzdy nebo platu nebo náhradách z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr,
- v) údaje o odměnách za pracovní pohotovost,
- w) údaje o výdělku včetně údajů o čisté mzdě nebo platu a průměrném hodinovém výdělku,
- x) údaje o tom, zda osobě se zdravotním postižením podle § 67 odst. 2 zákona o zaměstnanosti, která je zaměstnána u zaměstnavatele uznaného za zaměstnavatele na chráněném trhu práce podle § 78 zákona o zaměstnanosti, byl zúčtovaný příjem a jeho jednotlivé složky poskytnuty v hotovosti,
- y) údaj o provedených srážkách ze mzdy nebo platu určených k uspokojení plnění zaměstnavatele a údaj o datu výplaty mzdy nebo platu včetně data zaplacení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- z) údaje o srážkách ze mzdy nebo platu podle zákoníku práce nebo zvláštního právního předpisu a z jiných příjmů zaměstnance ze základního pracovněprávního vztahu včetně účelu provedení těchto srážek,
- za) údaje o počtu kalendářních dnů, ve kterých trvala v kalendářním měsíci účast na nemocenském pojištění, údaje o vyloučených dnech podle zákona o nemocenském pojištění a zákona o důchodovém pojištění, údaje o dnech, ve

kterých zaměstnanec čerpal pracovní volno bez náhrady příjmu, údaje o dnech neomluvené absence a údaje o dobách podle § 38 odst. 4 písm. g) a h),

zb) údaj o vyměřovacím základu pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,

zc) údaje o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, jehož poplatníky jsou zaměstnanci a zaměstnavatelé, o slevách na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a jejich uplatnění, včetně údajů o rozsahu sjednané kratší pracovní nebo služební doby, která je podmínkou pro uplatnění této slevy, a důvodech uplatnění této slevy podle § 7a zákona o pojistném na sociální zabezpečení,

zd) údaj o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, jehož poplatníky jsou zaměstnanci a zaměstnavatelé,

ze) údaje o tom, zda byly mzdové nároky zaměstnance zúčtovány a vyplaceny krajskou pobočkou úřadu práce podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, nebo dodavatelem v režimu ručení podle § 324a zákoníku práce, a označení zaměstnavatele, za kterého krajská pobočka úřadu práce nebo tento dodavatel poskytli plnění podle zvláštních právních předpisů,

zf) údaje o tom, že se jedná o dočasné přidělení zaměstnance k jinému zaměstnavateli podle zákoníku práce, a identifikace zaměstnavatele, ke kterému je zaměstnanec přidělen,

zg) údaje o náhradě za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání podle § 271a zákoníku práce a údaje o náhradě za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti nebo při uznání invalidity podle § 271b zákoníku práce.

(2) V jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele zaměstnavatel podle § 123o odst. 1 dále uvádí

a) variabilní symbol zaměstnavatele nebo mzdové účtárny přidělený Českou správou sociálního zabezpečení,

b) údaj o měsíci a roku, za který jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele podává,

c) údaje o formě hospodářské a finanční kontroly, a to v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropské unie ⁸⁹⁾

d) údaje o podílu zahraničního kapitálu, pro zpracování koncepce vývoje zaměstnanosti podle zákona o zaměstnanosti,

e) údaje o počtu odborových organizací, které působí u zaměstnavatele,

f) údaje o odborových svazech, jichž jsou odborové organizace působící u zaměstnavatele členem,

g) údaje o uzavřených kolektivních smlouvách nebo dohodách,

h) název a identifikační číslo zaměstnavatelského svazu, jehož je zaměstnavatel členem,

i) údaje o rozhodné skutečnosti, která zakládá zaměstnavateli povinnost podat daňové tvrzení za část zdaňovacího období, podle § 234, 239b, 239c, 240a, 240c, 240d, 240e a 244 daňového řádu, datum, kdy tato rozhodná skutečnost nastala,

j) úhrn vyměřovacích základů zaměstnanců, kteří nejsou zdravotnickými záchranáři nebo členy jednotky

hasičského záchranného sboru podniku, pro pojistné podle zákona o pojistném a pojistné za zaměstnavatele u zaměstnanců, kteří nejsou zdravotnickými záchranáři nebo členy jednotky hasičského záchranného sboru podniku, podle zákona o pojistném,

k) úhrn vyměřovacích základů zaměstnanců, kteří jsou zdravotnickými záchranáři nebo členy jednotky hasičského záchranného sboru podniku, pro pojistné podle zákona o pojistném a pojistné za zaměstnavatele u zaměstnanců, kteří jsou zdravotnickými záchranáři nebo členy jednotky hasičského záchranného sboru podniku, podle zákona o pojistném,

l) úhrn pojistného za zaměstnavatele podle zákona o pojistném a pojistného za zaměstnance podle zákona o pojistném, pojistné podle zákona o pojistném celkem,

m) údaj o počtu zaměstnanců, za které zaměstnavatel uplatňuje slevu na pojistném podle zákona o pojistném,

n) úhrn vyměřovacích základů zaměstnanců, za které zaměstnavatel uplatňuje slevu na pojistném podle zákona o pojistném,

o) údaje o slevách na pojistném podle zákona o pojistném a vypočítaném pojistném podle zákona o pojistném, kterým je rozdíl mezi pojistným podle zákona o pojistném celkem a touto slevou na pojistném podle zákona o pojistném,

p) skutečně sražená záloha na daň z příjmů fyzických osob po slevě, výše vyplaceného měsíčního daňového bonusu, výše přeplatku daně z ročního zúčtování a výše doplatku na daňovém bonusu z ročního zúčtování záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

(3) Ministerstvo může stanovit delší než měsíční frekvenci sdělování jednotlivých údajů podle odstavců 1 a 2 uváděných v jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele; informace o těchto údajích se zveřejňují způsobem umožňujícím dálkový přístup na internetových stránkách České správy sociálního zabezpečení.

§ 123q

Evidence jednotných měsíčních hlášení zaměstnavatele

(1) V evidenci jednotných měsíčních hlášení zaměstnavatele se vedou údaje získané prostřednictvím jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele podle

a) § 123p,

b) § 122 odst. 5 zákona o nemocenském pojištění a

c) § 123 odst. 4, 5 a 6 zákona o nemocenském pojištění, jde-li o údaje o zaměstnavateli podle § 123o odst. 1.

(2) Ministerstvo poskytuje orgánům veřejné moci podle § 123o odst. 1 písm. a) bodů 1 až 3, 7 a 8 k plnění úkolů v jejich působnosti údaje z evidence měsíčních hlášení zaměstnavatele elektronicky způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) V evidenci jednotných měsíčních hlášení zaměstnavatele se vedou údaje podle odstavce 1 písm. a) po dobu 11

let následujících po roce, v němž byly tyto údaje do evidence jednotných měsíčních hlášení zaměstnavatele zapsány. Pro vedení údajů podle odstavce 1 písm. b) se použije § 122 odst. 7 zákona o nemocenském pojištění obdobně a pro vedení údajů podle odstavce 1 písm. c) se použije § 123 odst. 9 zákona o nemocenském pojištění obdobně.

§ 123r

(1) Číslo sociálního pojištění je jednoznačný desetimístný bezvýznamový identifikátor, který slouží k jednoznačné identifikaci fyzické osoby v informačních systémech ministerstva. Číslo sociálního pojištění přiděluje ministerstvo. Ministerstvo bezodkladně sděluje prostřednictvím České správy sociálního zabezpečení číslo sociálního pojištění zaměstnavateli podle § 123o odst. 1 elektronicky způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Identifikátor zaměstnání je jednoznačný alfanumerický technický identifikátor, který slouží k identifikaci druhu výdělečné činnosti pojištěnce účastného nemocenského pojištění a nepojištěného zaměstnance, uvedené zaměstnavatelem v oznámení o jeho nástupu do zaměstnání. Konkrétní podobu identifikátoru zaměstnání stanovuje a jednotlivé identifikátory přiděluje Česká správa sociálního zabezpečení při oznámení druhu výdělečné činnosti pojištěnce účastného nemocenského pojištění, nebo zaměstnance v základním pracovněprávním vztahu nebo nepojištěného zaměstnance zaměstnavatelem do registru pojištěnců podle zákona o nemocenském pojištění.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Přechodná a závěrečná ustanovení

HLAVA PRVNÍ

Přechodná ustanovení

§ 124

Územní správy sociálního zabezpečení rozhodují o přerušení zaměstnání nebo pojištění z vážných důvodů a o skončení zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie ze zdravotních a jiných vážných důvodů pro posuzování důchodových nároků podle předpisů platných před 1. říjnem 1988.

§ 126a

Ustanovení § 129 odst. 1 soudního řádu správního se ve věcech důchodového pojištění nepoužije.

HLAVA DRUHÁ

Závěrečná ustanovení

§ 127

Prováděcí předpisy

(1) Ministerstvo stanoví vyhláškou bližší úpravu postupu při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti občanů ve věcech sociálního zabezpečení, státní sociální podpory a sociální péče.

(2) Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 8 odst. 11 a § 35a odst. 9.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti průkazu pověřených zaměstnanců orgánu sociálního zabezpečení podle § 15 odst. 2.

(4) Ministerstvo může stanovit vyhláškou případy nebo druhy řízení, v nichž může orgán sociálního zabezpečení žádat od účastníka řízení předložení dokladů k prokázání skutečností uváděných účastníkem.

§ 127a

Zvláštní postupy k utajení a zajištění bezpečnosti

(1) Pro účely utajení činnosti zpravodajských služeb České republiky, Policie České republiky a Generální inspekce bezpečnostních sborů a zajištění bezpečnosti jejich příslušníků lze použít zvláštní postupy při plnění úkolů stanovených tímto zákonem.

(2) Zvláštní postupy podle odstavce 1 mohou použít

a) příslušníci

1. zpravodajské služby České republiky,
2. Policie České republiky,
3. Generální inspekce bezpečnostních sborů,
4. Hasičského záchranného sboru České republiky,

b) zpravodajské služby České republiky, Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů a Hasičský záchranný sbor České republiky,

c) orgány sociálního zabezpečení.

(3) Zvláštní postupy podle odstavce 1 stanoví vláda.

§ 133

Zrušovací ustanovení

Zrušují se s působností pro Českou republiku:

1. § 12 a 13 vyhlášky Ústřední rady odborů a Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 141/1958 Ú. l., o nemocenském pojištění a důchodovém zabezpečení odsouzených, ve znění vyhlášky č. 102/1964 Sb., vyhlášky č. 143/1965 Sb., vyhlášky č. 95/1968 Sb., vyhlášky č. 155/1983 Sb. a vyhlášky č. 263/1990 Sb.

2. § 15 odst. 1, § 81, 82, 83 a 84, § 85 odst. 1, 2, 3 a odst. 4 věta první a druhá, § 86, 87 a 87a, § 88 odst. 2 věta druhá, § 90 a 91 vyhlášky Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 104/1964 Sb., kterou se provádí zákon o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, ve znění vyhlášky č. 142/1965 Sb., vyhlášky č. 117/1967 Sb., vyhlášky č. 92/1968 Sb., vyhlášky č. 180/1968 Sb., vyhlášky č. 76/1970 Sb., vyhlášky č. 128/1975 Sb., vyhlášky č. 54/1976 Sb., vyhlášky č. 164/1979 Sb., vyhlášky č. 80/1982 Sb., vyhlášky č. 153/1983 Sb., vyhlášky č. 74/1984 Sb., vyhlášky č. 133/1984 Sb., vyhlášky č. 58/1987 Sb., vyhlášky č. 150/1988 Sb., vyhlášky č. 237/1988 Sb. a vyhlášky č. 261/1990 Sb.

3. § 32 odst. 3 zákona č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 73/1982 Sb., zákona č. 57/1984 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb., zákona č. 103/1988 Sb., zákona č. 180/1990 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb.

4. § 15 odst. 2 a § 16 vyhlášky Ústřední rady odborů č. 95/1968 Sb., o poskytování přídavků na děti v nemocenském pojištění, ve znění vyhlášky č. 78/1984 Sb., vyhlášky č. 147/1988 Sb., a vyhlášky č. 263/1990 Sb.

5. § 5 a 6 vyhlášky ministerstva práce a sociálních věcí č. 182/1968 Sb., o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti uchazečům o zaměstnání, ve znění vyhlášky č. 132/1984 Sb., vyhlášky č. 58/1987 Sb. a vyhlášky č. 20/1991 Sb.

6. § 4 odst. 2 a § 5 odst. 2 vyhlášky federálního ministerstva práce a sociálních věcí a Ústřední rady odborů č. 51/1973 Sb., o úpravě některých poměrů pěstounů vykonávajících pěstounskou péči ve zvláštních zařízeních.

7. § 145b a 145c vyhlášky federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 128/1975 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky č. 81/1979 Sb., vyhlášky č. 108/1979 Sb., vyhlášky č. 164/1979 Sb., vyhlášky č. 15/1982 Sb., vyhlášky č. 78/1982 Sb., vyhlášky č. 141/1983 Sb., vyhlášky č. 144/1983 Sb., vyhlášky č. 73/1984 Sb., vyhlášky č. 131/1984 Sb., vyhlášky č. 57/1987 Sb. a vyhlášky č. 149/1988 Sb.

8. § 34, 55, 62, 67, 79, 93, 102 a 102d, § 102f odst. 4, § 105 odst. 3 vyhlášky Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění vyhlášky č. 155/1983 Sb., vyhlášky č. 79/1984 Sb., vyhlášky č. 135/1984 Sb., vyhlášky č. 59/1987 Sb., vyhlášky č. 148/1988 Sb., vyhlášky č. 123/1990 Sb., vyhlášky č. 263/1990 Sb., vyhlášky č. 501/1990 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb.

9. § 101 odst. 1 a 2, § 102 odst. 2, 5 a 6, § 103 odst. 2 věta druhá, § 107 odst. 2 věta první, § 108 odst. 3, § 109 odst. 2 věta první, § 111, 112, 113, 118, 119, 120, 121, § 122 odst. 2 písm. a) věta druhá a odst. 6, § 124, § 125 odst. 1 a 2, § 126, 137, § 142 odst. 2, 3, 4 písm. b) a c), odst. 5, § 143 odst. 2 a 3, § 144 odst. 1 a 3, § 145, § 145b odst. 3 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona č. 46/1991 Sb., zákona č. 246/1991 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb., pokud upravují organizační uspořádání důchodového zabezpečení, nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných, řízení ve věcech důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných) prováděného orgány sociálního zabezpečení České republiky, jakož i postup těchto orgánů a organizací při provádění důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných).

10. § 4 odst. 3, § 5 odst. 4, § 10 odst. 1 věta první, odst. 2 až 4, § 23 odst. 2, § 34 odst. 2, § 56a odst. 3 věta první, § 58 odst. 3 věta druhá, odst. 4 a odst. 5 věta druhá, § 60, § 63 odst. 5 a 6, § 66 odst. 3, § 143, 144, 145 a 147, §

148 odst. 1, § 150, 151 a 152, § 153 odst. 3, 4, 6 až 9, § 154, 156, 157, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 172, 173 a 174 vyhlášky federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky č. 123/1990 Sb., vyhlášky č. 260/1990 Sb., vyhlášky č. 313/1990 Sb., vyhlášky č. 501/1990 Sb., zákona č. 1/1991 Sb., vyhlášky č. 20/1991 Sb., vyhlášky č. 182/1991 Sb., vyhlášky č. 183/1991 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb., pokud upravují organizační uspořádání důchodového zabezpečení, nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných, řízení ve věcech důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných) prováděného orgány sociálního zabezpečení České republiky, jakož i postup těchto orgánů a organizací při provádění důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných).

11. § 8, 9 a 10 vyhlášky ministerstva zdravotnictví České republiky č. 463/1990 Sb., o poskytování lázeňské péče ve státních léčebných zařízeních.

12. § 1 odst. 5 a § 6 odst. 3 a 5 vyhlášky ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení.

13. Vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 183/1991 Sb., o přechodu z pracovní neschopnosti do invalidity (částečné invalidity).

§ 134

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1992.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

Příloha k zákonu č. 582/1991 sb.

Názvy, sídla a správní obvody územních správ sociálního zabezpečení

1. Územní správa sociálního zabezpečení pro hlavní město Prahu a Středočeský kraj

Sídlo: Praha

Správní obvod: správní obvody hlavního města Prahy a Středočeského kraje

2. Územní správa sociálního zabezpečení pro Jihočeský kraj, Plzeňský kraj a Karlovarský kraj

Sídlo: Plzeň

Správní obvod: správní obvody Jihočeského kraje, Plzeňského kraje a Karlovarského kraje

3. Územní správa sociálního zabezpečení pro Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj a Pardubický kraj

Sídlo: Liberec

Správní obvod: správní obvody Ústeckého kraje, Libereckého kraje, Královéhradeckého kraje a Pardubického kraje

4. Územní správa sociálního zabezpečení pro Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj a Zlínský kraj

Sídlo: Brno

Správní obvod: správní obvody Kraje Vysočina, Jihomoravského kraje a Zlínského kraje

5. Územní správa sociálního zabezpečení pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj

Sídlo: Ostrava

Správní obvod: správní obvody Moravskoslezského kraje a Olomouckého kraje

²⁾ Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

^{3a)} Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě.

^{4b)} Například § 274 písm. f) občanského soudního řádu, § 9d zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, § 33 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

⁹⁾ § 46 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 167/2004 Sb.

⁹⁾ § 1 až 8 a § 14 správního řádu.

^{9a)} § 93 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

^{9b)} Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

^{9c)} § 16 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

^{9d)} Například § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách.

¹⁰⁾ Např. § 11 vyhlášky Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském

pojištění, ve znění vyhlášky č. 263/1990 Sb.

¹³⁾ § 27 vyhlášky č. 91/1958 Sb., kterou se uveřejňuje opatření Ústřední rady odborů o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců.

¹⁴⁾ § 11 písm. b) zákona č. 100/1988 Sb., ve znění zákona č. 110/1990 Sb.

¹⁶⁾ § 12 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb.

¹⁷⁾ § 15 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb.

¹⁸⁾ Zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění zákona č. 89/1990 Sb. (úplné znění č. 247/1990 Sb.).

¹⁹⁾ § 6 odst. 2 písm. b) zákona č. 100/1988 Sb., ve znění zákona č. 110/1990 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb.

²⁰⁾ Vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky č. 463/1990 Sb., o poskytování lázeňské péče ve státních léčebných lázních.

²¹⁾ § 20a zákona č. 589/1992 Sb.

^{22a)} § 36 odst. 3 správního řádu.

^{22b)} § 46 a 47 správního řádu.

^{22c)} § 46 a 47 správního řádu.

^{22d)} § 71 odst. 1 a 3 správního řádu.

²³⁾ § 122 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb.

²⁸⁾ § 16 odst. 2 a 3 zákona č. 382/1990 Sb., rodičovském příspěvku.

²⁹⁾ Čl. VII odst. 2 zákona č. 306/1991 Sb., o změnách v sociálním zabezpečení.

³¹⁾ § 50 odst. 3 a § 51 odst. 5 vyhlášky ÚRO č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění vyhlášky č. 135/1984 Sb., vyhlášky č. 59/1987 Sb. a vyhlášky č. 263/1990 Sb.

³²⁾ Zákon č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

^{32a)} § 132 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 254/2002 Sb.

§ 116 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění zákona č. 26/1993 Sb.

§ 119 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě.

^{32b)} Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění zákona č. 118/1995 Sb.

^{32c)} § 9 odst. 3 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

^{32d)} § 45a odst. 6 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 214/2006 Sb.

^{33a)} § 205d odst. 1 zákoníku práce.

§ 1 vyhlášky č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

^{33b)} § 86 odst. 2 a 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁵⁾ Zákon ČNR č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech.

³⁶⁾ § 24 odst. 4 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků.

³⁷⁾ § 9 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb.

³⁸⁾ § 13 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

³⁹⁾ § 15 odst. 1 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1995 Sb.

⁴⁰⁾ § 15 odst. 3 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 305/2008 Sb.

⁴¹⁾ § 10 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁴²⁾ § 14 odst. 4 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1993 Sb.

⁴⁵⁾ Např. § 128 občanského soudního řádu a § 8 trestního řádu.

⁴⁹⁾ Zákon ČNR č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon ČNR č. 280/1992 Sb., o rezortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁰⁾ § 3 odst. 3 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1993 Sb.

^{50a)} Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

^{50c)} Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

- ^{50d)} Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.
- ^{50e)} § 11 odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.
- ^{50f)} Vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{50g)} Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{50h)} § 50a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁵¹⁾ § 20a zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 241/1994 Sb.
- ⁵²⁾ § 5 odst. 1 písm. r) a s), odst. 3 věta druhá a odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb.
- ^{52b)} § 8 zákona č. 108/2006 Sb.
- ^{52c)} § 9 odst. 8 věta třetí zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 152/2007 Sb.
- ⁵³⁾ § 6 zákona č. 155/1995 Sb.
- ^{54a)} Zákon č. 435/2004 Sb.
- ⁵⁵⁾ § 6 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 241/1994 Sb. a zákona č. 160/1995 Sb.
- ⁵⁶⁾ § 11 odst. 3 písm. b) a § 16 odst. 6 zákona č. 155/1995 Sb.
- ^{60b)} Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{60c)} § 20 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 152/2007 Sb.
- ^{60d)} § 61a zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb.
- ⁶¹⁾ § 7 odst. 3 soudního řádu správního.
- ⁶⁴⁾ § 20a zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 241/1994 Sb. a zákona č. 160/1995 Sb.
- ⁶⁶⁾ § 9 odst. 2 písm. d) občanského soudního řádu.
- ⁶⁷⁾ § 9 zákona č. 155/1995 Sb.
- ⁶⁸⁾ § 15 odst. 1 a 2 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1995 Sb.

⁷⁰⁾ § 25 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. Nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání.

⁷¹⁾ Např. § 190 odst. 3 zákoníku práce, § 45 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

^{71a)} § 38j zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

^{71c)} § 4a písm. b) a c) a § 47i zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

^{71b)} § 94 zákoníku práce.

⁷²⁾ § 22b odst. 1 a 3 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 306/1997 Sb.

⁷³⁾ Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 580/1990 Sb., kterou se provádí zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

^{73a)} § 3 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

^{73b)} § 1 zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

^{73h)} § 17a odst. 2 a 4 zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

^{73d)} Například Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 a Nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.

^{73e)} Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

^{73f)} Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

^{73g)} § 13b zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

⁷³ⁱ⁾ § 8a zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

⁷⁴⁾ Například zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

^{74a)} Zákon č. 133/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁵⁾ Zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁶⁾ Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

⁷⁶⁾ § 106a až 106c zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁸⁾ § 26 a 27 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

§ 49 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁹⁾ § 40 odst. 6 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁰⁾ § 228 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁸¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

⁸²⁾ Například nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1304/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1081/2006.

⁸³⁾ § 6 odst. 1 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁸³⁾ § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.
§ 6 odst. 1 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce.

⁸³⁾ § 2895 občanského zákoníku.

⁸⁴⁾ Nařízení vlády č. 363/2009 Sb., o stanovení důchodového věku a přepočtu starobních důchodů některých horníků, kteří začali vykonávat své zaměstnání před rokem 1993, ve znění nařízení vlády č. 69/2015 Sb.

⁸⁵⁾ Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁶⁾ § 34a zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Čl. II body 1 a 3 zákona č. 323/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění

pozdějších předpisů, a zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁷⁾ § 5 až 7, 10, 18, 24, 61 a 73 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁸⁾ § 13 zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě.

⁸⁹⁾ Nařízení Komise (ES) č. 1916/2000 ze dne 8. září 2000, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 530/1999 o strukturální statistice výdělků a nákladů práce s ohledem na definici a předávání informací o struktuře výdělků.